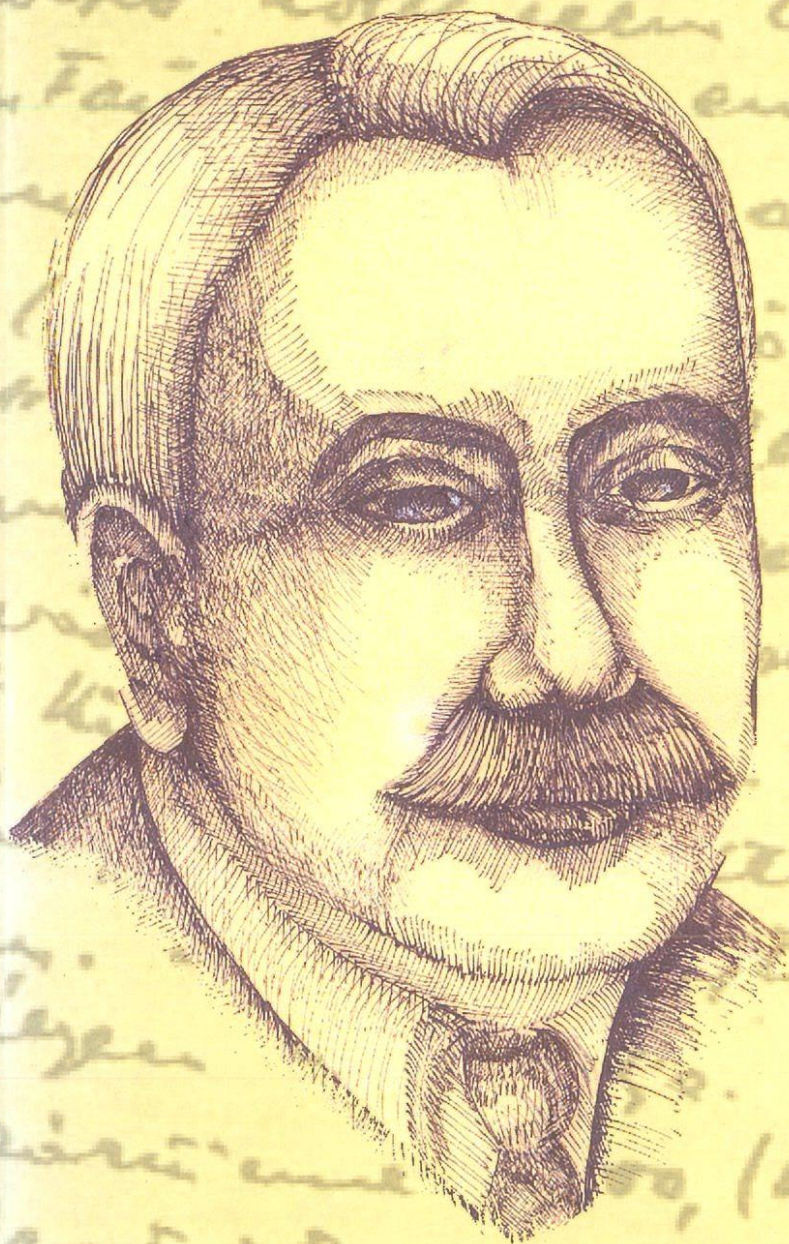

2006-2007

A NYÍREGYHÁZI
KRÚDY GYULA
GIMNÁZIUM
ÉVKÖNYVE

A
NYÍREGYHÁZI
KRÚDY GYULA GIMNÁZIUM
ÉVKÖNYVE
2006-2007

Felelős kiadó

Sallai Judit

igazgató

Szerkesztők

Kajatin Béla

Dr. Tóthné Kéner Beatrix

Rácz Anita

Készült

Örökségünk Kiadó Bt.

Nyíregyháza, Bercsényi u. 13.

Tel./fax:

(42) 401-011

(20) 9333-423

E-mail: oroksegunk@chello.hu

Hihetetlen!?!...

A nyíregyházi Krúdy Gyula Gimnázium dolgozói és diákjai 1993 szeptemberében vehettek először kezükbe iskolai évkönyvet, amely az iskola 1992/1993-as tanévének iskolai eseményeit és szereplőit örökítette meg az utókor számára. *Szinte hihetetlen*, de már 15 éve történt, hogy dr. Molnár Zoltán a gimnázium akkori igazgatója megpróbálta feléleszteni a régi idők egyik szép iskolai hagyományát, az iskolai évkönyvet. Az első évkönyv fekete-fehér borítóval és mindössze 47 oldalon dokumentálta az adott tanévet. A kezdeményezés sikeresnek bizonyult, és népszerűsége azóta is növekszik. Az első hat évkönyv borítóját Krutilla József, az iskola akkori művésztanára készítette, és a tanévek eseményeit, eredményeit, valamint a dolgozók és a diákok fényképeit tartalmazta.

Nagymértékű formai és tartalmi színesedést hozott a krúdys évkönyv történetében az iskola alapításának 30 éves évfordulójára megjelentetett jubileumi kötet 1999-ben. A jubileumi kiadvány az 1998/1999-es tanév krónikája mellett, természetesen az iskola 30 éves történetére is visszaemlékezett, és az alkalomhoz illően színes borítóval, és a korábbiaknál bővebb, 105 oldalas terjedelemben jelent meg. Ezt a kötetet már irodalmi szerkesztő gondozta Birkó Sándorné tanárnő személyében, aki az elmúlt évi nyugdíjazásáig 8 éven át nagy szakmai igényességgel, lelkiismeretesen szerkesztette az egyre növekvő terjedelmű és egyre sokoldalúbb, színebb formátumot, amely sokféle témakörben adott lehetőséget a megmutakozásra tanárnak és diáknak egyaránt.

E tanévtől dr. Tóthné Kéner Beatrix tanárnő vette át a szerkesztői stafétabotot, és egy minimális újítással a kiadvány borítóján jelezzük a változást. Igyekszünk az elindított, és ma már iskolánk értékes hagyományai közé tartozó iskolai „krónikát” a jövő diákjai számára is megőrizni, hogy sok évtized múlva is élményt jelenthessen belelapozni a legszebb diákkori időszakot megörökítő „emlékkönyvekbe”.

Mi krúdysok tudtuk, hogy a jubileumi évkönyvet csak hozzá méltó, kiemelkedő eredményekkel illik megtölteni, ezért tanár s diák egyaránt magas színvonalon teljesített a 2006/2007-es tanévben. Az egész iskola teljesítményét ismeri el az a statisztikai eredmény, mely szerint az ország középiskolai toplistáján tartjuk előkelő pozíciókat, és az 5. helyen állunk. Ez a szép helyezés azt tükrözi vissza, hogy amit a Pedagógiai Programunkban célként megfogalmaztunk, azt sikerült is megvalósítanunk. Ez az eredmény azonban nem tehet senkit elbizakodottá, hiszen a sikerekért minden nap meg kell dolgozni, sok lemondást és fáradtságot vállalva. Mindig azok vannak a figyelem középpontjában, akikre a reflektorfény esik, és az erős fény a kisebb hibákat is megvilágítja, sőt fel is nagyítja. Ezért igyekszünk továbbra is a magas elvárásoknak a legnagyobb szakmai felkészültséggel és támogató, bátorító emberi hozzáállással megfelelni.

Hihetetlen eredményeket produkált több tanulónk is a tanulmányi és sportversenyeken. Az iskola történetében is egyedülálló eredményt ért el Hullár Dávid 11. A osztályos tanuló, aki az OKTV-n fizikából 3. helyezett lett. Osztálytársa, Sipeki Sándor sem adta alább az országos döntőnél, ő kémiai jutott a legjobbak közé, ahol az elért 14. helyezéssel 100%-os emelt szintű érettségi minősítést kapott, és jövőre igen magas felvételi többletpontot kap. Évfolyamtársuk a 11. B osztályos Bugir Zoltán is döntős volt kémiai, ő a tagozatosok kategóriájában 24. helyezett lett. Az alsóbb évesek közül Róka Péter teljesítményét emelem csak ki, aki a Nemzetközi Kenguru Matematika Versenyt megnyerte. Rajtuk kívül még számos kimagasló országos eredmény született, amelyeket a Versenyeredmények címszó alatt megtekinthet bár-

ki. Sporteredmények kapcsán a röplabdás lányok és fiúk teljesítményét emelem ki, akik az Országos Amatőr Diákolimpia döntőjébe jutottak, és szép eredménnyel zártak.

Évelején még *hihetetlennek* tűnt, aztán mégis megvalósult a diákok nagy vágya, a 24 órás „kosárderby”, amelyet a diákönkormányzat ügyesen megszervezett. Jó volt látni, hogy a mai közéletben meglévő széthúzásnak a diákok között szerencsére nyoma sem volt, példás összefogással dolgoztak a közös célért.

Hihetetlennek tűnt az is, hogy belátható időn belül befejeződik az iskola épületének teljes rekonstrukciója, mivel a karbantartó műhely a raktárral mindkét előző ütemből kimaradt. Ezen a nyáron azonban ez az utolsó maradvány is megújul, illeszkedve a teljes épületegyütteshez.

A *leghihetlenebb* hír azonban ebben a tanévben az, hogy az utolsó két olyan dolgozó is elköszön az iskolától, akik alapító tagjai voltak a Krúdy Gyula Gimnáziumnak. Tóth István tanár úr és Soltész Ferenc karbantartó nyugdíjba vonulnak. Hozzájuk hasonlóan a jól megérdemelt nyugalmasabb éveit kezdi meg Répási Margit és dr. Szabó Józsefné tanárnő is. Nekik jó pihenést és tartalmas hosszú életet, az évkönyv olvasóinak pedig jó szórakozást kívánok.

*Sallai Judit
Igazgató*

Mint szél a port...

„Még visszatér a vén diák, viszontlátásra hát, viszontlátásra hát...” – dúdolgatom a dalt, csaknem huszonöt év távlatából, szemerkél az eső a „régí Krúdy” udvarán, esernyők alatt ücsörögnek a szülők és a hozzátartozók, látom magunkat, ahogy vonulunk le a lépcsőn, az első osztályom élén megyek, az én kezemben is esernyő, balról Móni karol belém, jobbról Ági, még javában a Kádár-korszakban vagyunk, még nem utazhatunk nyugatra csak három évente, még nem sejtjük, hogy Móni Milánban köt ki, ott válik sikeres divattervezővé, Ági Ausztráliában lesz orvos, szétszór a sors, mint szél a port, még nem hisszük, hogy némely most ballagót sosem látjuk többé...

és aztán csak állunk a közönséggel szemben, elült a zápor, gőzölög az aszfalt körülöttünk, a végzősök nevében Ági búcsúzik, előttünk az élet, huszonnyolc éves vagyok, szeretek tanítani, táskányi könyvvel járok órára, még hiszem, hogy sok minden múlik rajtam, hogy tőlem is függ, mi lesz a rám bízottakból, mi lesz belőletek, *ti adtatok hitet, tusát, ti voltatok az ifjuság*, állunk a vizes udvaron, valami véget ért, még nem tudom, hogy az általam rendezett Karinthy-színjáték, a *Lepketánc* mennyire rólunk szól, hogy milyen sokunknak kell lemennünk a barlangterembe...

ekkor még nem tudom, hogy Bea néhány év múlva öngyilkos lesz, s a temetésén majd úgy emlegetnek engem, mint aki a szülőkön kívül leginkább ismerte őt, *O beata solitudo! O sola beatitudo*, még nem olvastam Gadamert, de Füst Milánt igen, *Oh jól vigyázz, mert anyád nyelvét bízták rád a századok S azt meg kell védened*, még elképzelnem sem tudom, hogy három évvel később először jutok el Párizsba...

Most még ott állunk, kisüt a nap, állunk arccal a fénynek, még nem ismerem azt a *másik* zseniális diáklányt, aki az utolsó tanítási órán azt mondja nekem: „valószínű, hogy magyart lehet másképpen is tanítani, mint tanár úr, de hogy jobban nem, az biztos”, és akkor még egyikünk sem gondolná, hogy tíz évvel később sugárkezelésre fog járni, kihullik a haja, de túléli, s hogy húsz esztendő múlva az egyik budapesti könyvesbolt kirakatában meglátom az új könyvét, miután számos cikkét közölte az Élet és Irodalom...

még nem bizonyos, mi jön most, de úgy vélem, az igazi élet majd csak ezután következik...

nézem a vörös postakocsit formázó tablónkat, s eszembe jut az a mondat, amely az egyik osztályfőnöki témához íratott önjellemzésből maradt meg bennem: „én gyakran vagyok magányos, ilyenkor a bánatomat a lovamnak mondom el”, de látom a humán tárgyakból kiváló eredményt nyújtó Pistát is, aki továbbtanulási terveit firtató kérdésemre azt feleli: „Inkább jogi egyetemre megyek, mint magyar szakra. Szeretem az irodalmat, de hát legyen pedagógus és éljek úgy, mint tanár úr?” – nos, nem sértődtem meg az őszinte szavak miatt, hiszen a gyerekek tudták rólam, hogy négy év alatt hat albérletem volt, s nem reménykedtem abban, valaha önálló otthonom lesz...

ott, az udvaron még előtte vagyok annak az emlékezetes jelenetnek, amelyet a városi tanács lakásügyi osztályán élek át: ifjú és lelkes középiskolai tanárként bátorkodom megkérdezni, milyen esélyeim vannak, mire Kovács elvtárs, a mindenható, kioktat: „Elvtársam, akinek nincs pénze, ne akarjon lakni” – igen, ez az a kijelentés, amelyből sokféle következtetést le kellett vonni, de ott, az iskola virágos udvarán még azt hiszem, *örök az ifjuság*, még minden lehet, mert élnek a szüleim, *s van visszatérni* otthon, majd csak fél évtized múltán szembesülök a halállal, nyolc évvel később a születéssel...

mögöttem a rakoncátlan osztály, akiket előbb elhagytam, aztán visszatértem hozzájuk, azóta is szorongva gondolok ezekre az időkre, még kerékpárral járok, a legendás kék biciklivel, s

nem kevés kisebbségi érzéssel feszengek egy-egy akkoriban kötelező „családlátogatás” alkalomával a jól szituált szülők süppedő foteljeiben, miközben én a város szélén olyan albérlésben húzom meg magam, ahol télen a konyhaasztalon felejtett zacskós tej reggelre odafagy, ám másnap délelőtt arról beszélek, hogy *sok van, mi csodálatos*, s talán még hiszek is benne, hogy csodálatos az ember (és *borzasztó* is, persze)...

a pedagógus pálya is ilyen, vagy tán a nosztalgia mondatja ezt velem?, de nem, hiszen a Krúdy miatt maradtam Nyíregyházán, én, aki miskolci vagyok, akinek senkije nincs erre, aki egy szál bőrönddel érkeztem ide 1980. szeptember elsején, s mindaz, ami később lett, ami vé később lettem, az *itt* kezdődött, a Krúdy gimnáziumban, azok között a hatvanas évek végén épült dísztelen falak között, ahol a tanári szoba sarkában Banner igazgató úr, nekem *Laci bácsi*, hófehér köpenyében komótosan kortyolgatja a kávé, ahol Krutilla tanár úr jóízű kacagását hallani reggelente, ahol fiatal vagyok és színjátszó csoportot vezetek, iskolatújságot szerkesztek, OKTV-nyertes dolgozatokat javítgatok, budapesti-miskolci-szolnoki színházlátogatásokat szervezek, szalagavatói műsorokat próbálok, iskolai ünnepélyeket rendezek, sokan hóbor-tosnak tartanak, ahol fotózom és diáknapokra készülök, ahol tudom, nem a mának, de még csak nem is a holnapnak, hanem a holnaputának dolgozom, s ezt a gondolatot szépen igazolja vissza például Laci, aki annak idején mindenből kettős-hármas volt, de a tízéves érettségi találkozáson elárulta: milyen sokat jelentett neki, a „rossz tanulónak” az, hogy egyszer megdicsértem, vagy Pisti, aki a tizenöt éves összejevetelen emlegette: az egykor olyannyira gyűlölt, mert hosszú és bonyolult Kosztolányi-verset, a *Hajnali részegséget* csak most, harminchárom esztendősen értette meg...

ott, az iskola orgonákkal feldíszített udvarán az én torkomat is szorongatja valami, de azóta is, ha fölteszem magamnak a kérdést, mit keresek ebben a városban, az a válasz, hogy hajdan a Krúdy *szellemisége* marasztalt itt, és ez már így van jól, így kellett lennie, igen, 2007. nyarán, immár érettségi elnökként, az *új* iskola folyosóján böngészgetem az egykori tablót, lám, milyen fiatalok voltunk, az idő szétporlasztja lassan a vörös postakocsi kerekeit, málladozik a festék, de a szemekben az ifjúság fénye vibrál, s hallani vélem a jól ismert dallamot is: „Még viszontlátér a vén diák, viszontlátásra hát, viszontlátásra hát...”

Dr. Karády Zsolt PhD

Az iskola története

1969-re készült el az iskola első épülete, amelynek a környékén akkor még zöldséges és gyümölcsös kertek voltak. A gimnázium a nevét a város polgáraitól kapta: mivel az épület a Krúdy közben állt, egyszerűen csak „Krúdy”-nak nevezték. Így Krúdy Gyula, az ismert író, a város szülőtte, lett az iskola névadója. Az ünnepélyes avatón díszvendégként az író lánya, Krúdy Zsuzsa is jelen volt.

A kezdetben meglévő szakközépiskolai osztályokat 1974-ben egy másik iskola vette át, így iskolánk tisztán gimnáziumi profilú osztályokkal működött. A matematika és biológia tagozatos képzés mellett általános tantervű osztályok is indultak.

Az 1978-ban bevezetett fakultáció miatt a tagozatos képzést nem folytathattuk, 1987-ben azonban újra indulhatott egy speciális matematika tantervű osztály.

A tantestület folyamatosan dolgozott a pedagógiai és szakmai fejlesztéseken, így 1991-ben megkezdődhetett egy hatosztályos gimnáziumi képzés programjának kidolgozása. A kísérlet dokumentumait a Művelődési és Közoktatási Minisztérium minden változtatás nélkül elfogadta. Ez a tagozat 1992/93-ban indult.

Az 1995/96-os tanév végén – a tantestület, a tanulók és a szülők példás összmunkájának köszönhetően – két hét alatt átköltöztünk új iskolaépületünkbe (Epreskert út 64).

Az épületcserére a városi Önkormányzat döntése alapján került sor, mivel a régi, számunkra szűkké vált iskolaépület felújítását pénzügyi okok miatt nem engedélyezték, bár a bővítési tervek már készen voltak. Az új épület megfelelő nagyságú, de igen leromlott állapotú volt. Az épület felújításának tervei igen gyorsan elkészültek.

Az 1997/98-as tanévet végigkísérő építkezés munkálatai azonban csak az oktatási szárnyat érintették. Így az 1998/99-es tanévet egy nagyon felemás épületegyüttesben kezdhettük el, de bízunk a közeli folytatásban.

Örömteli előrelépésünkhöz soroljuk azt is, hogy 1998. szeptemberétől – régi hagyomány újraélesztésével – emelt szintű biológiaoktatás indult.

2002 tavaszán elkezdődött az épületfelújítás II. üteme, mely szeptemberre, az iskolakezdésre készült el. 2003 tavaszán újra gyarapodott az iskola: elkészült a belső udvar, amely a díszburkolattal és a parkkal a tanulók kedvenc pihenőhelye lett a tanév végi hetekben.

A 2006/2007-es tanévet évfolyamonként egy hatosztályos, egy emelt szintű matematika tagozatos, egy emelt szintű biológia tagozatos és egy általános tantervű osztállyal indítjuk. Az összesen 18 osztályban 634 tanuló kezdi meg az új tanévet.

The history of our school

The first building of our school was completed by 1969 which was surrounded by vegetable gardens and orchards. The citizens gave the name of our school: as the building was situated in Krúdy alley the inhabitants called it simply „Krúdy”. This way our school became Krúdy Gyula Secondary Grammar School. Krúdy was a well-known writer who was born in this town. One of our guests at the ceremonial naming of our school was Zsuzsa Krúdy, the writer's daughter.

The vocational classes were taken over by another school, so our school operated as a secondary grammar school. Besides the classes that specialised either in mathematics or in biology we have classes on the basis of the general curriculum.

In 1978 specialised classes could not be continued because a new system of optional subjects was introduced instead. However, we managed to revive classes specialising in mathematics in 1987.

Our teachers worked on improvement in pedagogy and in their subjects, as well. So 1991 we launched the plan of the six-year-system at secondary school. The Ministry of Culture accepted the documents of the programme without any change. The six-year-system was introduced in the 1992/93 school year.

At the end of 1995/96 school year thanks to our staff's work, our pupils and their parents' outstanding help we moved into our new building within two weeks. (64 Epreskert street)

We had to change buildings because of the city council's decision. They did not allow us to extend our building, though the plans for it were ready. The „new” building was big enough but it was in a bad state of repair. But the reconstruction plans for the building were worked out very soon.

By the first of September 1998 the reconstruction work of the educational wing had been completed.

We consider our classes specialised in biology to be a joyful progress, which was started again in 1998. It was a revival of an earlier tradition.

In the spring of 2002 the second phase of the renovation began which was completed by September, the beginning of the term.

In the spring of 2003 the school grew in beauty again: the inner yard was completed, which with its ornamental pavement and park became the students' favourite resting-place during the last weeks of term.

We will start the 2006/2007 school year with a class worked on six-year-system, with a class specialised in mathematics, a class specialised in biology and a class on the basis of the general curriculum. Some 634 students can start their new school year in eighteen classes.

Kurze Geschichte der Schule

Das Schulgebäude, das damals noch von Obst- und Gemüsegärten umgeben war, wurde 1969 fertiggestellt. Das Gymnasium erhielt seinen Namen von den Bürgern der Stadt. Da das Gebäude in der Krúdy-Gasse stand, wurde es kurzerhand „Krúdy“ genannt. Gyula Krúdy, der bekannte Schriftsteller, der Sohn der Stadt wurde so nach dem Volksmund der Namensgeber der Schule. Der feierlichen Namensverleihung wohnte auch die Tochter des Schriftstellers, Zsuzsa Krúdy als Ehrengast bei.

Die anfänglichen Fachmittelschulklassen wurden von einer anderen Schule übernommen, so funktionierte unsere Schule mit reinen gymnasialen Zügen weiter. Neben den Klassen mit erweitertem Mathematik- und Biologieunterricht wurden auch Klassenzüge mit allgemeinem Lehrplan eingeführt.

Wegen der Einführung der Fakultation im Jahre 1978 wurden die Spezialklassen nicht weitergeführt. 1987 ist aber wieder eine Klasse mit speziellem Lehrplan in Mathematik eingeführt worden.

Das Lehrerkollegium arbeitete ständig an der Weiterentwicklung der pädagogischen und fachspezifischen Projekten. So konnte 1991 ein sechsjähriger gymnasialer Zug eingeführt werden. Die Dokumentation des Projektes wurde von dem Ministerium für Bildung und Unterricht ohne Änderung angenommen. Dieser Klassenzug im Schuljahr 1992/93 Startete.

Am Ende des Schuljahres 1995/96 zogen wir – dank der vorbildlichen Zusammenarbeit des Lehrerkollegiums, der Schüler und der Elternschaft – in unser neues Schulgebäude (Eprekert Str. 64.) in zwei Wochen um.

Zum Tausch der Gebäude kam es auf Grund einer Entscheidung der städtischen Selbstverwaltung, da die Erweiterung des alten, klein gewordenen Schulgebäudes aus finanziellen Gründen nicht genehmigt wurde, obwohl die Erweiterungspläne bereits fertig waren. Das neubezogene Schulgebäude war groß genug, war aber in einem heruntergekommenen Zustand. Die Rekonstruktionsentwürfe wurden schnell fertiggestellt und im September 1998 war schon die erste Phase der Rekonstruktionsarbeiten – die des Unterrichtsflügels – abgeschlossen.

Ein weiterer erfreulicher Fortschritt ist für uns, dass wir ab September 1998 – treu den alten Traditionen – die Biologie wieder in erhöhter Stundenzahl, in Spezialklassen unterrichten können.

Im Frühling 2002 begann die zweite Phase der Renovierung des Gebäudes, die im September, zum Beginn des neuen Schuljahres abgeschlossen wird.

Im Frühling 2003 wurde die Schule noch attraktiver: man beendete die Arbeiten am Innenhof, der mit seinem gezierten Pflaster und dem Park in den letzten Wochen des Schuljahres zum beliebtesten Ruheplatz der Schüler wurde.

In dem neuen Schuljahr 2006/2007 beginnen wir den Unterricht mit einem sechsjährigen gymnasialen Zug, mit je einer Spezialklasse in Mathematik und Biologie und mit einer allgemeinbildenden Klasse insgesamt mit 18 Klassen und 634 SchülerInnen.

ÖTVEN ÉVE TÖRTÉNT

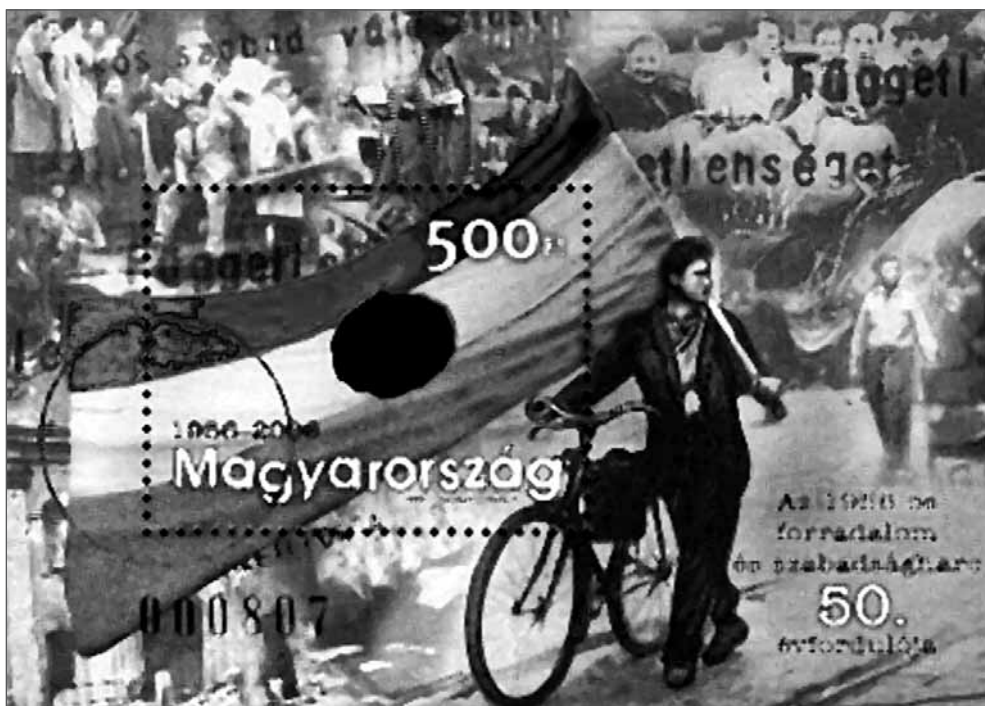
1956 jelentése

Mit is jelent ma, 2007-ben az 1956-os forradalom emléke? Mit jelent egy magyar számára ez a világtörténelemben is jegyzett esemény? És különösen mi a véleménye a forradalomról a mai fiataloknak, akik számára a szocializmus is már csak történelem?

Érdekes módon, az 1956-ban Magyarországon lezajlott forradalmat másképpen értékelik a külföldiek, mint mi magyarok. Összehasonlítva a külföldi és a hazai vélekedéseket úgy tűnhet, mintha a határon túl sokkal nagyobb eseménynek tekintenék azokat az októberi történéseket!

Szokott-e vajon gondolkodni e sorok olvasója, hogy mit is ünneplünk igazából október 23-án? Nagyon nehéz megítélni, kik a „felelősek” azért, hogy történelmünk egyik legnagyobb eseménye nincs a helyén az emberek többségének tudatában. Ha pedig egy történelemtanár, gimnáziuma évkönyvébe próbál néhány sort írni 56 eseményeiről, óhatatlanul elgondolkodik azon, mi az ő, illetve iskolája felelőssége abban, hogy diákjai megfelelő ismereteket és főleg szemléletet kapjanak hazánk történelmének leghíresebb időszakairól.

Egy közelmúltban végzett felmérés során a diákok mindössze 20 százaléka nyilatkozott úgy, hogy tanult az '56-os forradalomról. A kutatás során hétszáz, 14 és 20 év közötti fiatal kérdeztek meg az ország több nagyvárosában. Az is kiderült, hogy az ismeretekkel rendelkezők

nagy részének is sokszor helytelenek az információi; például voltak olyanok, akik Kossuth Lajost és Petőfi Sándort is az '56-osok közé sorolták. Ezeknek a szomorú eredménynek persze sok oka lehet, köztük az, hogy a diákok többsége 17 éves koráig nem is tanult a forradalomról, és hogy az osztályok kétharmada idő hiányában nem is jut el a II. világháború utáni eseményekig.

Nemcsak a fiatalok tájékozatlanok azonban a forradalommal kapcsolatban, hanem a társadalom nagy része is keveset tud az 56-os eseményekről. A magyarok ismerete részben azért csekély, mert a rendszerváltásig nem lehetett az akkor történekről beszélni, 1989 után pedig nem volt olyan kezdeményezés, amely felvállalta volna, hogy az 56-os eseményeknek egységes értelmezést adna. Nem véletlen tehát, hogy sok tanár sem tudja mindig pontosan, hogyan közelítsen a forradalomhoz. Több szakember szerint az iskola, a média és a családi emlékezet hiánya az oka annak, hogy keveset tudnak a magyarok az 1956-os forradalomról. Az iskolákban a kötelező tananyagon túl nem vállalkoznak bővebb ismeretátadásra, a média tudósításai az aktuálpolitika erős hatása miatt kevés embert érdekelnek, a családokban pedig csak ott téma a forradalom, ahol valamelyik családtag tevékenyen részt vett az eseményekben.

Mit tehetünk, mit kell tennünk annak érdekében, hogy történelmünk e jeles eseménye méltó helyet kapjon emlékezetünkben? Először is pontos képet kell kapnunk a forradalomról, annak legfőbb célkitűzéseiről. Nem arra van szükségünk, hogy az eseményeket napról napra, óráról órára regisztráljuk, hanem, hogy 56 szellemiségével legyünk tisztában.

Fél évszázaddal ezelőtt a magyar nép, megelégedve az elviselhetetlenné vált önkényuralmat, arra vállalkozott, hogy szabadságát és önállóságát visszaszerezze és az ország függetlenségét helyreállítsa. Az október 23-án Budapesten utcára vonulók az 1940-es évek végén kialakult uralmi rendszer ellen keltek fel, és egy 1944 vége óta az országot megszállva tartó hadsereg távozását követelték. Aligha vonható kétségbe, hogy 1956 volt a magyar társadalom első összefoglaló reakciója a szovjet uralom ellen, az ország demokratikus átalakítása és a független nemzetállam visszaállítása érdekében. A magyar nép megpróbálta visszaszerezni az előző század egyéni és kollektív, politikai és gazdasági szabadságainak rendjét, melyet a totális rendszerek tagadtak.

A második világháború után a szovjet mintára működő Rákosi-rendszer óriási elégedetlenséget és gyűlöletet alakított ki az országban a hatalmon lévő kommunista elittel szemben, amelyet azonban a megfélemlítést kiválóan alkalmazó diktatúra sokáig hatásosan elfojtott. A koncepciók perek, a hatalmas méretűre duzzasztott kémhálózat tevékenysége általános létbizonytalanságot alakított ki az emberekben. Ekkor még nem sokan hitték, hogy valaha is lesz mersze valakinek szembeszállni Rákosival, Sztálin „leghűségesebb” tanítványával. Az embereknek ösztönzésre és főleg vezetőre volt szükségük, hogy merjenek szembeszállni a hatalommal, és hogy megkíséreljék a lehetetlent, a szovjet rendszer megbuktatását. A nép vezérévé önkéntelenül Nagy Imre vált azzal, hogy a Sztálin halála utáni két éves miniszterelnöksége idején elhitette az országgal, hogy a szocializmus élhetőbb is lehet. Ő ennél, a békés reformok bevezetésénél többet nem akart, de az események elsodorták. Eleinte idegenkedett a forradalomtól, de 1956 októberében néhány nap alatt rá kellett jönnie, hogy a rendszert csak erőszakos úton, nemzeti felkeléssel lehet megdönteni. Nagy Imre határozottan az október 23-a körül megfogalmazott követelések mellé állt. A forradalom egyöntetűen a Rákosi-rendszer lebontását, az ország függetlenségét, nemzeti tradícióinak újrafogalmazását és ápolását, az alapvető demokratikus szabadságjogok tiszteletben tartását, többpártrendszert és szabad választásokat követelt. 1956 októberében néhány napra visszatért a szabadság érzése Magyarországra. Sajnos azonban a nemzetközi események és erőviszonyok reménytelenné tették a végleges győzelmet. A szovjet hadsereg kegyetlenül elfojtotta a magyar forradalmat, de hatása érezhető volt évtizedeken keresztül, nagyban hozzájárulva ahhoz, hogy alig több, mint egy évtized múltán Csehszlovákiában, majd később Lengyelországban is fészegetni kezdjék a szocializmus kere-

teit. Mindent összevetve 1956 forradalma volt a Szovjetuniót valaha ért legnagyobb kihívás a birodalomhoz tartozó (külső) peremterületeken, vagy legalábbis Kelet-Európában. 1956 eredményezte a szovjet típusú szocializmusok egyik legéletképesebb (végső fokon persze a klaszszikus változathoz hasonlóan életképtelen) változatának létrejöttét - hiszen a reformált Kádárrendszer nem más, mint 1956 hatására létrejövő felpuhult szocialista diktatúra.

1956 világesemény volt. Ami 1956 októberében Magyarországgal történt, arról a világon mindenhol szinte egyidejűleg tudomást szereztek. A XX. században Magyarországról kialakult képet jelentős mértékben 1956 formálta, a magyarokkal kapcsolatos képzeteket világszerte ma is sok tekintetben 1956 határozza meg. Ha a magyar szó asszociációit vizsgálánk világszinten, azok között 1956 igen előkelő helyen szerepelne. Magyarország történetéből pedig szinte biztosan ez a legismertebb esemény. Nyugat 1956 után sajátos módon megkülönböztette Magyarországot. A forradalom előtt Magyarország, a magyarok „image” nyugaton ugyanis nem volt túlságosan hízelgő. Kedvezőtlen képzetek már a XIX. és a XX. század fordulója óta tapadtak a magyarsághoz, a két világháború közötti időszak ezen keveset javított, s annál többet rontott a második világháború. Külső szemmel a magyarok Hitler szövetségesei voltak a háborúban, igaz, azután a szovjetek szállták meg őket, de a kommunista rendszer felépítésében lelkesen segédkeztek, a nyugati tulajdont elrabolták, politikusokat, papokat, békés üzletembereket tartóztattak le, s tartottak fogva. 1956 magyar forradalma azonban ezt a képet megváltoztatta. Szerepet játszott azonban a nyugat hozzáállásában sajátos politikai és valódi lelkiismeret-furdalásuk amiatt, hogy a demokratikus országok oly könnyen belenyugodtak forradalmunk leverésébe.

1956 a nemzetközi közvélemény szemében a század végén, 1989-91-ben került végleges helyére abban a nagy történetben, amelynek végpontja a szovjet szocializmus jelenségének (és birodalmának) eltűnése. A magyar forradalom az 1989-91-es közép- és kelet-európai változások előfutára lett, korai és hősies kísérlet, amely három és fél évtizeddel később nyerte el valódi értelmét és jelentését.

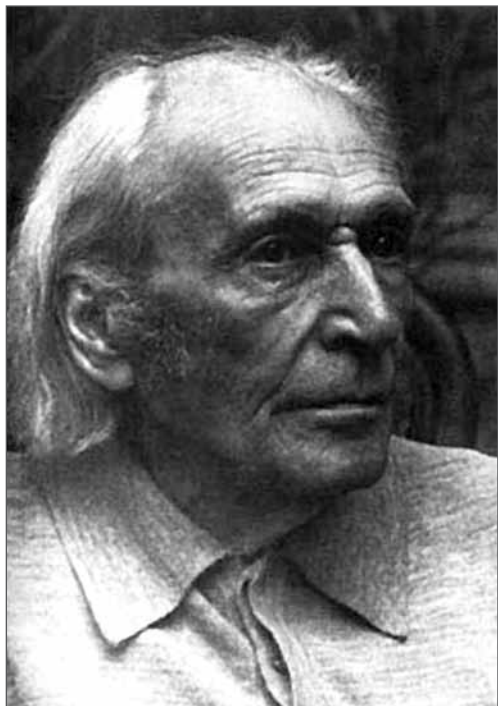
Most már tényleg csak az van hátra, hogy idehaza is méltó helyre kerüljön forradalmunk emlékezete. Az októberi események résztvevői, áldozatai, és a korabeli magyar nép megérdemli, hogy pontosabban meg akarjuk ismerni tetteiket, céljaikat és eredményeiket. Feladata van ebben természetesen az iskoláknak és persze a családoknak is. Beszelnünk kell 56-ról, vitatkoznunk az akkori eseményekről, hogy jobban megismerhessük azokat. Legyen ez az ötvenéves jubileum fogadalma a részünkről!

*Szerényi Róbert
tanár*

1956 és az irodalom

1956 eseményeinek értékelése, megítélése Magyarországon a politikai rendszerváltásig nem volt egyértelmű. A Kádár-rendszer idején november 7-ét, április 4-ét és március 21-ét tekintették „igazi forradalomnak”. Március 15-éről egy ideig megpróbálták elfelejtkezni, majd beolvasztották az úgynevezett „három tavasz ünnepébe” (március 15., március 21., április 4.). 1956 októberét ellenforradalomnak minősítették. A Kádár-rendszer ellenzéke azonban megünnepelte október 23-át, sok írónk és költőnk vállalta föl, hogy fönntartsák 56 szellemiségét. 1989, a rendszerváltás után 1956 is a helyére került, októberi eseményeit egy olyan forradalmi megmozdulásként értékeljük, amely a szovjet megszállás alatti Kelet-Európában elsőként lépett föl a terror és a diktatúra ellen, elsőként szólalt föl az egyéni szabadságért, az emberi jogokért és a közösség akarátán alapuló kormányzati rendszerért.

A magyar irodalom egyik fő vonulata a közéleti költészet. 1848 forradalmi költészetéhez hasonlóan 1956 eseményeiben, előkészítésében, megidőzésében is szerepet vállaltak íróink, költőink. Ez a feladat azonban nem volt könnyű. Ugyanis az 50-es évek művészetpolitikája jelentősen behatárolta az irodalom lehetőségeit. 1948 és 1953 között közvetlen pártirányítás alá vontak minden művészeti fórumot, közvetlenül döntöttek egy-egy mű megjelenéséről. Sok írónk ekkor nem is publikálhatott (Weöres Sándor, Pilinszky János, Németh László, Kassák Lajos), csak műfordítóként vagy ifjúsági íróként vehettek részt az irodalmi életben. Műveik kéziratok formában terjedtek, igen szűk körben.

Déry Tibor

Az 1953-56 közötti belpolitikai változások kihatottak a szellemi életre is. Az addig hallgatásra ítélt alkotók közül többen színre léptek, a Petőfi Kör (1955) tagjai lettek, az irodalmi vitákban politikai kérdésekkel is foglalkoztak, kiálltak Nagy Imre reformpolitikája mellett. 1956. október 23-án több író részt vállalt az eseményekben: a Bem-szobornál, a Petőfi téren Veres Péter és Déry Tibor felolvasta az Írószövetség kiáltványát, melynek első mondata híressé vált: „Nemzeti forradalmunk, szabadságunk és függetlenségünk kivívásának legnagyobb erénye az erkölcsi tisztaság.” A mondat megfogalmazója Déry Tibor, akit a megtorlás idején az októberi forradalom kiemelt szellemi előkészítőjeként és utóvédharcosaként tüntettek föl. Déryt 1957 áprilisában tartóztatták le, a kihallgatás során többek között e mondat szavait forgatták ki, majd az írot 57 ószén a „nagy íróperben” 9 év börtönre ítélték. Íróársai közül Háry Gyula 6, Zelk Zoltán 3, Tardos Tibor 1,5 év börtönt kapott. (Ebben az évben zajlott az úgynevezett „kis íróper”, amelyben Varga Domokos, Molnár Zoltán, Fekete Gyula, Tóbiás Áron viszonylag enyhébb büntetést ka-

pott.) Déry nem tört meg a börtönben, de nem fogalmazhatott olyan nyíltan, mint korábban, így az irodalom parabolisztikus eszközeit használva „aesopusi” nyelven írta meg gondolatait 56-ról. *Magyar lány* című darabja bár Bécsben játszódik 1934-ben, valójában 1956-ról és Budapestről van benne szó. *A Philemon és Baucis* című elbeszélésében az emberi sorsok háttérében húzódik a történelmi múlt, s utópiájában, a *G. A. úr X.-ben* című regényben is megjelennek a forradalom motívumai.

Déryhez hasonló módon írtak azok, akik vállalták 56 örökségét, mert az 1960-as években az irodalom szigorú központi irányítása enyhült ugyan, de a „három T elve” (támogat, tűr, tilt) továbbra is korlátozta a szabad véleménynyilvánítást. Többen nem vállalták az itthoni légkört, „ráhatásra”, vagy szabad akaratukból távoztak az országból. Az első emigrációs hullámmal kelt útra 1948 után Márai Sándor, Cs. Szabó Zoltán, 1956 után, a második hullámmal távozott Faludy György, Határ Győző, Tűz Tamás.

Hasonló sorsra jutottak a folyóiratok is. 1945 után többféle irodalmi lap jelent meg (Magyarok, Válasz, Kortárs, Alkotás, Új Hold, Tiszatáj), melyeket a fordulat éve után betiltottak. 1953-ig a sztálinista szellemű Csillag című lap lett a központi folyóirat. Az 50-es években azonban megjelenhetett két új, más szellemiségű lap is. 1952-től adhatták ki az Új Hangot, melyben publikálhatott Juhász Ferenc, Nagy László, Sánta Ferenc, Déry Tibor. 1950-ben indult az Irodalmi Újság, mely komoly szerepet játszott a közéletben, 1953 után a lap teret adott a reformelképzeléseknek. 1956 november 2-án jelent meg utolsó száma, mely többek között Illyés Gyula *Egy mondat a zsarnokságról* című, később betiltott versét is közölte. Természetesen 1956 végén mindkét lapot betiltották, s az 1957-től indított új folyóiratok (Élet és Irodalom, Kortárs) központilag irányított lapként jelenhettek meg.

1956 szellemiségének megőrzésében jelentős szerepet vállalt a nyugati emigráció. Nyíltan vállalták 56 örökségét azzal is, hogy Méray Tibor és Enczi Endre szerkesztésében először Londonban, majd Párizsban megjelentették az Irodalmi Újságot. A lap indító számában Méray így fogalmazott: „56 óta járhatnak felemelt fejjel a magyarok a nagyvilágban”, mely idézet tükrözi a szerkesztők és szerzők álláspontját. A lap szoros kapcsolatot tartott fenn a hazai demokratikus ellenzékkel, közölte Magyarországon politikai okokból meg nem jelenhető cikkeket, verseket, kritikákat, tanulmányokat. Emiatt a lap szerepe jelentőssé vált a 70-es, 80-as években, segítette a rendszerváltás előkészítését. 1989-ben, a lap utolsó számában Méray joggal írhatta: „A harcunkat megharcoltuk.” Ez a harc a szó erejével folyt, egy szabadságot korlátozó, elnyomó rendszer ellen.

1956 emléke kevés prózai műben, de sok lírai alkotásban megjelenik. A forradalom elválaszthatatlan az 50-es évektől, s elválaszthatatlan az azt követő évtizedektől is. Ez is befolyásolta azt, hogy a róla szóló alkotások igen sokfélék. Találunk közöttük elégikus hangvételűeket, tragikusakat, nemzetsíratót és heroikusait, ironikus és cinikus egyaránt.

Többen, még 56-ban verse foglalták gondolataikat, mint Márai Sándor, aki Amerikában készítette a *Mennyből az angyal* című alkotását.

„Egy nép kiáltott. Aztán csend lett.
De most sokan kérdik: mi történt?
Ki tett itt csontból, húsból törvényt?
És kérdik, egyre többen kéri,
Hebegve, mert végképp nem értik-
Ők, akik örökségbe kapták-:
Ilyen nagy dolog a szabadság?

Angyal, vidd meg a hírt az égből,
Mindig új élet lesz a vérből.
Találkoztak ők már néhányszor
A költő, a samár, s a pásztor
Az alomban, a jászol mellett,
Ha az élet elevent ellett,
A csodát most ők is vigyázzák,
Leheletükkel állnak strázsát,
Mert Csillag ég, hasad a hajnal,
Mondd meg nekik,
Mennyből az angyal.”

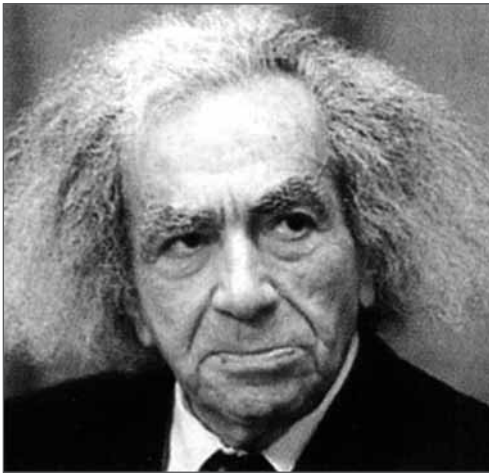
Hasonló hangvételű, s személyes vallomás
későbbi korból Faludy György verse:

„ezerkilencszázötvenhat nem emlék,
nem múlt vagy nékem, nem történelem,
de húsom, vérem, lényem egy darabja,
szívem, gerincem – kijöttél velem

az irgalmatlan mindenségbe, hol a
semmi vize zubog a híd alatt,
és korlát nincs sehol sem - életemnek
te adtál értelmet, vad álmokat

Márai Sándor

Faludy György

éjjelre és kedvet a szenvedéshez
s az örömhöz, te fogtál mindig kézen,
ha botladoztam, hánszor ihlettél meg
s nem engedted, hogy kifulladás vénen, –

ezerkilencszázötvenhat, te csillag,
oly könnyű volt a nehéz út veled!
nagyon soká sütöttél ősz hajamra,
ragyogj, ragyogj, ragyogj sírom felett.”

(1956 te csillag)

Radikálisabb hangokat ütött meg versei-
ben Petri György. Petri 1956-ban gyerekként
élte át a forradalom eseményeit, felnőttként
tapasztalta meg a 60-as évek disszonanciáit.
A hetvenes évektől nyers politikai versekkel
bírálta a rendszert (*Ismeretlen kelet-európai
költő verse 1955-ből*), bekapcsolódott a demokratikus ellenzéki mozgalmakba, szókimondó,
tabukat döntögető verseket jelentetett meg szamizdat köteteiben (*Örökhétfő, Azt hiszik*). Petri
vitatta a hivatalos ideológiát és szemléletet, s gyakran kifejezetten durván, nyers indulattal írta
meg gondolatait (*Petőfi tér melódy, Ellágyulás, Egy vezér gyermekkorá*). Számonkérő, vádló
és ironikus sorokat olvashatunk *A kis októberi forradalom 24. évfordulójára* című versében is:

„Egy icipicit igazítottak a világon
Imre bácsiék, Pista bácsiék.
Fölakasztották, bekasztlították őket.
Mátyás bácsi és Ernő bácsi
Mepucolt Moszkvába.
(Másokról ne történjék említés.)
Azután eljött János pap országa.
„Sose halunk meg!”
Három- és harmincezer
Közöttire becsülik
Az itt tartózkodó és a betolakodott
Hullák együttes számát.
Nehéz ennek
Utánaszámolni utólag.
A valóság nem számol önmagával.
Elszámolja magát? Vagy leszámol?
Meg se tanult számolni,
Elhúzták negyedikben
Ezt az egységes és megbonthatatlant.
Két számot mondok:
56
68
Összeadhatjátok, kivonhatjátok,
Megoszthatjátok, megszorozhatjátok.
Csődöt mondott
Aljasságotok számtalan tana.”

Petri György

Óriási politikai botrányt kavart Nagy Gáspár 1984-ben írott verse, mely egyszerre állít emléket Nagy Imre miniszterelnöknek, ugyanakkor nyíltan követeli a felelősök (egyértelműen utalva Kádár Jánosra) megbüntetését. *Öröknyár: elmúltam 9 éves* címmel a vers a Tiszatáj című folyóiratban jelent meg 1986-ban, melyet ezt követően „hibás politikai közlések” miatt betiltottak. A vers minden mondatának utolsó szótagja a mártírhálált halt Nagy Imre miniszterelnökre (NI) utal, kérlelhetetlenül emlékeztetve arra, ami volt, és látatva azt, ami hamarosan megtörténik majd 1989 nyarán:

„egyszer majd el kell temetNI
És nekünk nem szabad feledNI
A gyilkosokat néven nevezNI.”

Onderné Szilágyi Timea
tanár

Magántörténelem

Valamikor a nyolcvanas évek közepén – lehettem már vagy 10 éves – néhány osztálytársammal és barátommal tornaedzésre tartva a történelemről kezdtünk beszélgetni. Ennek az apropóját, hogy vagy éppen akkor kezdtünk történelmet tanulni, vagy éppen előtte álltunk, pontosan már nem emlékszem. Arra sem emlékszem, hogy milyen világrengető megállapításokat fogalmaztunk meg, de jó beszélgetés lehetett, mivel még a főiskola tornaöltözőjében is folytattuk. Az öltözőben főiskolás fiúk is készülődtek, ők már hazafelé tartottak. Általában nem sokat beszélgettek velünk, most azonban, miután egyikünk megjegyezte, hogy milyen jó, hogy 1945 óta nem volt háború Magyarországon és milyen ügyes ember ez a Kádár János (bácsi?), az egyik fősulis nem állhatta meg, hogy közbe ne szóljon: „és akkor mi történt 56-ban? Tényleg nem volt negyven éve háború Magyarországon?”. A közbeszólás is váratlan volt, de az is, hogy a főiskolás nem mondott semmi mást ezen kívül. Azt hiszem nem én voltam az egyetlen közülünk, aki alig várta, hogy este fél hétkor az edzés végével, az ajtóban várakozó szülőknek szegezze a kérdést: apa, anya mi volt 56-ban?

Bár még néhány évet várnom kellett, hogy a családi történetek mindegyikét megismerjem 1956-tal kapcsolatban, szüleim reakciójából éreztem, érzékeny témára tapintottam rá. Nagyon lassan, történetről történetre tárult fel előttem a magyarok 1945 utáni története, saját családtagjaim históriája. Olyan történeteket hallhattam, amelyek nem fognak bekerülni a történelemkönyvekbe, viszont ezek nélkül csak unalmas adathalmaz maradna az 1956-os magyar valóság. Ami pedig a legkülönösebb volt számomra, hogy amit édesapám és édesanyám elmondtak

az 1945 után történelekről, nem egyezett meg azzal, amit a könyvekben olvastam. Azt hiszem nem meglepő, inkább szüleim történeteinek hittem.

A Magyarországra érkező szovjet, román katonák a családi legendáriumban egyszerű fosztogató, erőszaktevő barbárok voltak, amelyeknek még a tisztjei sem sokszor ismerték például az evőeszközök fogalmát. Magyarázatot kaphattam arra, hogy hova került nagyapám órája, illetve milyen csúnya sorsa lett annak az angolvécének, amelyet a hős szovjet katonák először megláttak. Hogyan bújtatták a fiatal lányokat a felszabadítók elől, és milyen kíméletlenül lőtték agyon a szovjetek azokat, aki ellenállt nekik, családjukat védve. A hazatérő hadifoglyokat a történelemkönyvek szerint nagy szeretettel fogadták, de arról csak otthon hallhattam, hogy a „nyugati fogságba” esett és onnan hazatérő katonákat, mint amilyen szegény nagyapám volt, milyen megalázó tortúrának vetették alá. Az államosítás és térszervezés hivatalosan ünnepeelt folyamata mögött megláthattam az agyonvert, megkínzott emberek ezreit, akinek vagyont egyszerűen elvette az állam. A történelemkönyvek ezzel kapcsolatban megjegyezték: „történetek túlkapások”. Az egyik távolabbi rokonunkat, aki nem kívánt belépni a térszervezésbe, másnap agyonlőtték. Ebből mindenki érthetett, a térszervezésbe be kellett lépni. Vagy ahogyan kizavarták nagyapámat a saját boltjából, azt a nép tulajdonába véve, majd az egyik párttag lett a boltvezető. Ott volt egy másik ember a faluból, elsőként lépett be a Pártba 1944 őszén, az sem számított, hogy három hónappal korábban még nyilaskeresztes karszalaggal járkált. Rablóból lesz a legjobb pandúr, mindegy volt, fasiszta, kommunista, csak gondolkodás nélkül hajtsa végre mindent. Meséltek még sok-sok esetet, amelyek során hallhattam padláslesőpréről, kuláklisztáról, klerikális reakcióról, imperialistákról, Rákosiról, Kádárról, Rajkról, Titóról, internálásról, kitelepítésekről, jegyrendszerről és fejadagokról, éhezésről, megaláztatásokról, csengőfűzésről, lódenkabátról, micisapkáról, Sztalinról (ékezet nélkül, ahogy akkoriban mondták), véget nem érő tapsokról, grandiózus és egyben elhibázott építkezésekről, gyapottermesztésről, hazugságokról, beszolgáltatásról, Recskről, vasfüggönyről, aknazárról, AVÓ-ról, és a jó Isten se tudná felsorolni, hogy még mennyi szörnyűségről ... Szüleimtől hallottam először Nagy Imre, Maléyer Pál, Pongrácz Gergely és még sok más 56-os nevét, azt, hogy mi történt a Bem-szobornál, a „Csizma”-téren, a Rádiónál, a Corvin-közben, a Kilián laktanyában. Elmesélték, hogyan parádézta a pufajkások, munkásörök, az újból előbújó párttagok a megtorlás idején. Elmesélték milyen büntetés járt édesapámnak azért, hogy el merészelte szavalni a Nemzeti dal október 23-án, egy kis Szabolcs megyei faluban. Kilenc hónapra Tökölre internálták, többször megverték, évekig nem tanulhatott tovább, nem kaphatott jogosítványt, a munkahelyeiről rendre kirúgták (ugyanis a munkahelyekre megküldték a dolgozók személyi anyagát a pártbizottságról), sőt a nagyszüleimet is még évekig zaklatták. Azt is megtudtam, hogy a rendszer 1963-as konszolidációja is csak csalóka vízió volt, édesapámat, de még nagyapámat is a 80-as évekig megfigyelték. A „legvidámabb barakk” alulnézetből már nem is tűnt olyan vidámnak. A Kádár-rezsim jóléte csak a felszín volt. A valóságban több ezer megkínzott és meggyilkolt ember temetetlen holttestére épült. A Kádár-korszak az 56-os eseményeket ellenforradalomnak, fasiszta, nyilas felkelésnek igyekezett beállítani, ezt tanították az iskolákban, ez volt a történelemkönyvekben. Ennek köszönhetően még mindig sok ember fejében (főleg a 30-35 év fölöttieknél) élnek alapvetően ezek a manipulált, marxista-leninista történelemszemlélet alapjain álló zavaros tévképzetek. A jelenlegi gazdasági problémák nem elnyomják, hanem éppen felerősítik a Kádár-diktatúra iránti nosztalgiát, ahol biztos megélhetés volt, bár ezt csak az ország eladósítása és tönkretétele révén tudták megvalósítani.

Az utánunk jövő generációk számára sokkal természetesebb 1956 eseményeinek megítélése. Október 23-a közeledtével, esetleg az iskolai ünnepség napján mindig meg szoktam kérdezni néhány osztályban, mi is történt szerintük Magyarországon 1956-ban. Egyre nagyobb meglepéssel veszem azt tudomásul, hogy a gyermekeink fejében sokkal egységesebb és – szerintem – egészségesebb kép kezd kialakulni az akkor történelekről. Talán azért is megnyug-

tató ez számomra, mint történetártnak, mert már nem kell azokkal a sokszor szándékos történelemhamisításokkal megküzdenem, amelyek igyekeztek 1956-ot bemocskolni és főleg az idősebb generáció fejében még élénken élnek. Az újonnan jövő generációk fejébe már a „forradalom és szabadságharc” kifejezése épült be, mentesek azoktól a vadhajtásoktól, amelyet mi még, akarva-akaratlanul gondolatainkban hordozunk. A fiatalok már véletlenül sem használják a Szovjetunió kifejezést, sőt sokszor nekem kell őket figyelmeztetnem, hogy a második világháborúban nem létezett Oroszország. Ők már egy német államot ismernek csak, és a szótárunkban nem szerepel már sem Csehszlovákia, sem Jugoszlávia neve. Nekik már nem kell odafigyelniük, hogy nehogy Leningrádot mondjanak Szentpétervár helyett, vagy éppen Vörös Hadsereg útját Szent István utca helyett. Nem tudják, hogy milyen hatalom volt a megyei és városi párttitkárok kezében, fel sem tűnik nekik, hogy szabadon kimondhatják a véleményüket. Az útleveleikbe már bele van nyomtatva, hogy a világ összes országára érvényes, az ő korukban nekünk még csak belepecsételték. Nekik már hosszasan kell magyarázni, mit is jelent az, ha valami ellenforradalom, és látom a szemükön, nem értik, hogy mitől volt fontos dolog az, amikor 1989-ben először mondta ki Pozsgai Imre, hogy 56-ban Magyarországon népfölkelés volt. De így van ez jól.

Annyira természetes, hogy az ember várja az ünnepeket. Legyen az születésnap, névnap, esküvő, karácsony, keresztelő, diplomaosztó, vagy bármilyen más családi ünnep. A családtagok összegyűlnek, ünnepelnek, beszélgetnek, rég nem látott rokonokkal találkoznak, esznek, isznak, örülnek egymásnak. Egy kicsit másképpen, de a nemzeti ünnepek is ilyenek, főleg, ha jeles évfordulóról van szó. Ezek a napok egy nagyobb embercsoport, ebben az esetben egy egész nemzet számára töltik be azt a szerepet, mint amit egy család tagjai számára betölt egy családi ünnep. És ha még ez egy olyan eseménynek az évfordulója, amelyre az egész világ emlékezik, akkor még nagyobb a várakozás. Valljuk be, nem túl sok olyan történelmi eseményünk van, amely a világ minden országának történelemkönyvében pozitív előjellel van megemlítve.

Tény és való, az 1956-os forradalom és szabadságharc nem döntötte romba a szocialista világrendszert, nem győzte le a Szovjetuniót, nem sikerült kivívnia a szabadságunkat, függetlenségünket, nem változtak meg tőle a világ nagyhatalmainak erőviszonyai, mégis megváltoztatta az egész világot. A világ szemében visszazereztük azt a megbecsülést, amelyet a második világháború utolsó éveiben eljátszottunk. Ezek után a világ minden nemzete tisztában volt azzal, hogy a magyarok szabadságszerető és a szabadságért harcolni merő emberek. Ha kell, szembe mernek szállni a világ legnagyobb katonai hatalmával, még akkor is, ha tudják, biztató nyilatkozatoknál és segélyeknél többet nem kapnak.

A második világháború dicsfényében sűtkérező szovjet vezetésről sikerült lerántani a leplet, mindenki láthatta, hogy cselekedeteikben és gondolkodásukban, nem sokban különböznek a náci vezetőktől. Dávid felkelt ismét Góliát ellen, és bár nem győzhetett, az egész világ nagybecsülését vívta ki.

*Tar Ferenc
tanár*

A rettegés barlangjában

Súlyos csizmák tapossák az utcaköveket. Fekete ballonkabát feszül a szélnek. Andrassy út 60. Az épület robusztus szörnyetegként terpeszkedik a város ütőerén; mindent lát, sosem alszik. Megannyi szerencsétlent nyelt el és emésztett éveikig a gyomrában, sokakat életük végéig... A csizmák már a lépcsőket tapossák. Nyikorogva feltárl a cerberusi száj. Az előtérben félhomály. A falak mentén szobrok. Munkás kalapáccsal, asszony sarlóval, pengeéles fogak. Bent a szörny pofájában, bent a párt öklének szorításában. „Péter Gáborhoz jöttem.”

50 évvel később magányomba burkolózva mászom a lépcsőfokokat. A felszínre érve a szél orvosi szikeként metszené szét a kabátomat, de én ellenállok. Oktogon. Tobzódó globalizáció, nyugatiasodás, szabadság. Ahogy a tekintetem körbepásztázza az épületeket, valami feltűnik. Robosztus szürke bástya magasodik néhány percnyre, a múlt mementójaként lesve az előtte elhaladókat, mintha bármelyik pillanatban felfalhatna egy gyanútlan báméskodót, csillapítván évtizedek óta hízó étvágyát. Megérkeztem. A falak mentén mécsesek pislákolnak, hosszú árnyékokat festve a járdára és a gyalogosok arcára. Kis képek, nagy nevek. Nagy Imre, Mansfeld Péter, Maléter Pál... Végigjárom a hősokeket, majd a kapuhoz lépek. Félek kinyitni, valami fojtogató szorongás lesz úrrá rajtam. Visszatekintek a neonfényekkel tarkított térre. Meg kellene fordulni. Hátat mutatni ennek a csúnya régi épületnek, hátat mutatni a múltnak... Nem. Ezt nem engedhetem meg magamnak. Egy magyar sem engedheti meg magának. Szembenézek a fenyegető látomással és hagyom, hogy beszippantson...

Az előtérben félhomály. A falak mentén szobrok. Szemben velem két márványtömb, az egyikén vörös csillag, a másikon nyilaskereszt; nyomasztó fogadtatás. Mintha rámszakadt volna egy előlem eddig eltitkolt, érthetetlen valóság. Lassan beljebb lopózok, az örök furán méricskélnek. A falon egy férfi sir és felakasztott gyerekekről beszél. Elmerülök ebben az irrealizmusban, a figyelmem kitérül és csak az agyam egy hátsó szeglete konstatálja, hogy a csillagháborús konzol mögött jegyet nyújtanak át nekem. Mutatják, hogy merre menjek, de olyan mintha egy függöny, rács túldaláról beszélnének... Képtelen vagyok figyelni, egy tank csöve mered rám. Lassan elsétálok mellette, várom, hogy hátha utánam fordul, de nyugton marad. Eggyel több egyetemista nem számít neki. Egyedül állok az üvegajtós liftben és ahogy egyre feljebb kúszok Jákob lajtorjáján, a tank egyre távolodik. Ilyen magasságból repülhettek a molotovkóktélok, hogy vörös nyelvekkel tisztára nyalják a kommunizmus vasizú, koromlepte elnyomását. Belépek egy terembe, ami valaha nyilas, majd ávós funkcionáriusok irodája lehetett. Egyszerre tizenkét képernyő ontja a háború borzalmait. Hitler, Sztálin, fáklyás felvonulás, díszlépés. A fal mellett fekete telefon. Félve lépek oda, csak meg ne szólaljon. Felveszem. Süket. Mi ez, valami vicc? Egyedül állok a teremben, nincs jobb ötletem, tárcsázok. Ahogy letekerem az egyest, mély női hang szólal meg. „Hamvadó cigarettavég” Karády Katalin. A hátamat a falhoz szorítom és hagyom, hogy a zene elnyomja a képernyőkről áramló agymosást. Újból tárcsázok. Sztójai Döme beszél, aztán meg valami pártember a kulturális forradalomról. Megkövülten hallgatom. A hely aurája annyira körbefont, hogy percenként a plafonon figyelő kamera felé kapom a tekintetem. Tovább kellene állni.

A következő terem közepén egyenruhás alak áll a fekete asztalfőn. Szálasi. Int, hogy kapjak fel egyet a falon lógó zubbonyok közül és üljek le. Inkább kihagyom. Hogy nézne ez ki a munkakönyvemben? A fekete telefonból itt az ő hangja szól, a vonal végén épp a „Nemzetvezető” perét tárgyalják. Nincs közöm hozzá. Persze ezt az elvtársak nem hitték el...

Egy barna marhavagon belsején osztozok háromszáz másik társammal. A rendszer ellenségei, gulág. Egyik nap rengeteg halottat kellett eltemetnünk. Persze a táborparancsnok elfejtette megszámoltatni, hogy pontosan mennyit, így másnap mindet ki kellett ásnunk. Legalább száznegyven. Péppé tört karok és lábak. Csak így fértek el a gödörben...

Végre valahogy hazajutottam. A kisnyilasoknak megbocsátottak. Éljen a szocialista párt! Rituálisan kommunisztává vettem, de hát szinte mindenki így csinált. Vagy aki nem, az maradt Szibériában. A telefonban Faludy hangját hallok. Azt mondja, szégyelli, hogy túlélte a munkatábort. Én nem. Valahogy élni kell. Még a választások után is élni kell, még a kék cédu-lák után is élni kell, még ha félsz, akkor is élni kell. Persze én is leadtam a voksomat, elvtársak. Kilencvennyolc százalékkal nyert a Párt. A maradék két százalékot többé nem látták. Bekö-szöntött a boldog kommunizmus...

A sötétszobában filmet vetítenek. Filmművészeti egyetemisták vizsgafilmje 1953-ból: Lá-nyok a traktoron. Megható alkotás. Amikor Rózsi végre elérte álmát és eljutott a traktorista is-kolába, könnyek szöktek a szemembe. Megtanulta, hogy működik a motor, a kombájn, hét-végenként sportrendezvényeken mérte össze ügyességét a többi lánnyal. Csodálatos... Persze. Nem jó ez így. Beteg a rendszer.

Mint aki rossz álomból ébred, de mégis lejjebb süllyed, úgy botorkáltam le a lépcsőn. Fá-radtan. Zavarodottan. Éreztem, ahogy lüktet a halántékom. „Az ember fáj a földnek.” Ez a ház fáj a földnek. Óriási heg a magyarság arcán, ami mindig irritálja, amikor tükörbe néz. De ezt nem lehet plasztikáztni, csak elfogadni...

A következő szinten várakozott az ököl. „A párt ökle”, ahogy Rákosi elvtárs mondta. Kite-lepítések, ÁVH irodák, padlássöprés, zsírjegyek. Péter Gábor lakosztálya. Vajon mennyi halá-los ítéletre, kínzásra, mezeiállományra született itt parancs? Embertelen. Egyre gyorsuló lép-tekkel haladtam a mézesmázos szocializmust reklámozó plakátok és szobrok mellett. Magyar ezüst, vallási felekezetek, propagandaháború, „az ellenség a párton belül van”, Mindszenty. Zúgott a fejem, szédültem... Elképzelhetetlen világ. Végre újból lifthez értem, gondoltam kö-zel a szabadulás. Hívom, de nem jön. Súlyos percek telnek el mogorva örök pillantásainak ke-reszttüzeiben. Végre megérkezik, beszálok. Szemben egy képernyő, és ahogy az ajtó becsukó-dik, egy idős ember arca körvonalazódik ki. A kivégzésről beszél. Arról, hogy a bakó hogy rántja meg a kötelet, amikor kirúgják az áldozat lába alól az állványt. A lift falához feszítem a hátam, legyen már vége. De mégse legyen vége, valahogy vonz az egész, folyamatosan arra sarkall, hogy menjek előre és nézzem meg, mit rejt a következő forduló.

A lift végre súlyos döntéssel megáll, az ajtó feltáru. Mínusz egyedik szint. Pince. Börtön. Üres, sötét falak, teljesen ingermentes környezet. Egyedül bolyongok a föld alatti labirintus-ban, csak a cellákban elhelyezett, a rendszer áldozatait mutató képek figyelnek melankolikus te-kintettel. Papok, politikusok, fiatalok, nők, orvosok. Valami természetellenes paranoia fogott el. Mintha bármelyik pillanatban bezáródhatna a rozsdacsikos cellaajtó, valami gusztustalan kacaj kíséretében. Mintha bármelyik pillanatban vasalt csizmák hangja robbanthatná szét a kazamaták sükettségének fagypáncélját. Persze ez elképzelhetetlen. Az időutazás csak érzet, mégis olyan, mintha a valaha itt székelő kopók csak pár perce hagyták volna el őrhelyüket. Menekülni kell...

Most már önszemlélővé és hiperérzékennyé vált magányomban tettem meg az utolsó lépé-seket a gulág és '56 áldozatainak termén át, majd a „könnyek pantheonja” után a tettesek arc-képcsarnoka fogadott. Különös, de a séta végére undor fogja el az embert a képek láttán, és ret-tegve futtatja végig a szemét remélve, hogy nem talál ismerőst. Péter Gábor, Kádár János. Elképzelhetetlen kényszert érez az ember, hogy gyilkost kiáltson. Furcsa. Ahogy Kádár mondja: „Ott voltam, ahol lennem kellett, és azt tettem, amit tennem kellett.” De mégis miért?

Visszatekintek. A ház már csak egy fekete paca az utcák szövevényén. Már kevésbé rémisz-tő. Megismerve eltűnik a félelem, csak az igazságtalanság fojtogató érzete marad. Szörnyű. Vonzó... Csak téglák és malter. Az, ami az idő szövedékén átsejlik, az, ami epekedve fénylik megértést és együttérzést követelve, nem egy épülethez köthető. Ahogy kabátomba burkolóz-va szembementem a tömeggel, az arcokat fürkésztem. Az idős tekintetek fáklyaként égtek a pesti félhomályban...

*Balla Gergő
volt krúdys diák*

KÉTSZÁZ ÉVE TÖRTÉNT

Gróf Batthyány Lajos portréja

Egy régi mondás szerint csak az tud újat felfedezni, aki a régit ismeri. Ez az állítás ösztönzött arra, hogy méltassam az évfordulós történelmi személyiségek közül Gróf Batthyány Lajost, és megpróbáljak néhány gondolattal hozzájárulni portréjához.

Az idei, a 2007-es esztendő Batthyány év is. Az első magyar felelős miniszterelnök, gróf Batthyány Lajos 200 esztendővel ezelőtt, 1807. február 14-én született Pozsonyban. A katonai pályát választotta, de a hadseregben hamar kilépett és már fiatalon önálló életet kezdett: átvette a jórészt nyugat-dunántúli, a Lajtán túli, a mai Ausztria területén fekvő birtokai irányítását, miközben a zágrábi akadémián jogi végzettséget is szerzett. A kor szokásainak megfelelően nyugat-európai körutat tett, megismerkedett a fejlett polgári államok viszonyaival. Hazatérve igyekezett tapasztalatait hasznosítani: birtokain a legfejlettebb módszereket alkalmazta, de a politikai közéletben is részt vállalt. Alig töltötte be a húsz esztendőt, 1830-tól már az országgyűlés munkájában is részt vett, a főrendi ellenzéki csoport legbefolyásosabb tagjává vált, a

forradalmat közvetlenül megelőző időben a liberális főnemest már mint az ellenzék egyik vezetőjét tartották számon.

A nyugodt, éleselméjű, ámbár kissé távolságtartó és szűkszavú Batthyány tagja volt annak a küldöttségnek is, amely 1848. március 15-én az országgyűlés által megfogalmazott, a reformköveteléseket tartalmazó feliratot Bécsbe vitte. A király, V. Ferdinánd, szorult helyzetében szóban elfogadta azokat, így a hajón Pozsonyba visszatért küldöttség fogadására összegyűlt tömeg előtt Kossuth már mint leendő miniszterelnököt méltatta Batthyány Lajost. Két nappal később, március 17-én az uralkodónak az országgyűlés feliratára adott válaszlevele alapján a nádor Batthyányt miniszterelnökké nevezte ki, és megbízta a kormányalakítással.

Batthyány miniszterelnöksége igen nehéz időszakra esett: a hirtelen forradalmi lendület eredményeit törvényi alapokra kellett helyezni és intézményesíteni azokat. Józan, kompromisszumkész, de határozott politikus volt. Ő is azok közé tartozott, akik úgy vélték, nem forradalom, hanem reformok szükségesek a haladáshoz. Mindvégig a törvényesség megtartására törekedett, azok alapján kívánta elérni a nemzet felemelkedését. Egy nemzet polgári átalakulásáért és önállóságáért vívott küzdelemben ez a felfogás feloldhatatlan helyzetekhez vezethet.

Batthyány számára ez a helyzet 1848. szeptember 12-én következett el, amikor Jellasics horvát bán törvényellenes délvidéki betörését a bécsi udvar nem volt hajlandó leállítani – lemond megbízatásáról. Ha szembeszáll Jelasiccsal, elhagyja az alkotmányosság talaját, ami Bécs számára beavatkozási alapot teremt. Ügyvezető miniszterelnökként, kormány nélkül még vitte az ügyeket, de Lamberg Petőfi által is megénekelte meglincselését követően Bécsbe ment, és végképp lemondott, amit a király el is fogadott. Képviselőségét is feladta, kivonult a közéletből.

A közvélemény arról sem tud szinte semmit, hogy közkatonaként jelentkezett a Vas-megyei nemzetőrökhöz. A vele szemben megnyilvánuló pesti bizalmatlanság is szerepet játszott abban, hogy elfogadta az újbóli képviselői jelölést. Mert – korabeli szóhasználatlaltal – „szegletes, fensőbbiséget igénylő viselete s modora által” sok ellenséget szerzett ugyan magának, de összefogó ereje olyan különböző politikus-egyéniségeket tartott egyben, mint Deák, Széchenyi, Kossuth és Eötvös. Mandátumát csak december 29-én vehette át, amikor Windischgrätz seregével már úton volt Pest felé. Batthyány is tagja volt az 1849. január 3-án a herceghez menesztett békedelegációnak, de a válasz a feltétel nélküli megadás volt. Január 8-án este hétkor érkezett vissza Pestre, a Károlyi palotába, ahol még aznap este 11 órakor az osztrák katonaság letartóztatta és Budára vitte. Az ezt követő perben felségárulás miatt halálra ítélték és az aradi vértanúkkal egy napon, október 6-án Pesten kivégezték.

De melyek is voltak azon miniszterelnöki cselekedetei, amelyek a királyi udvar engesztelhetetlen haragját kiváltották és bosszút eredményeztek? Talán csak a sors játéka, hogy a vádpontok száma éppen tizenkettő, éppen, mint a magyar nemzet kívánságainak száma. A három legsúlyosabb: a bankjegykibocsátás, az újoncozás és a külföldi hatalmakkal fenntartott kapcsolatok.

Hadd essen most e legutóbbiról szó. 1848. május 14-én a Batthyány-kormány nádori jóváhagyással követeket küldött Majna-Frankfurtba, ifjabb Pázmándy Dénest és Szalay Lászlót. Frankfurtban a német márciusi forradalom nyomán éppen a német nemzetállam megteremtéséről tárgyalt a választott parlament. A magyar minisztertanács utasítása szerint „Európa jelen viszonyaiban a frankfurti gyűlésen az ausztriai birodalom sorsa dönthetik el, s ezért a német gyűlés határozatai Magyarországot a legközelebbiről érdeklik”.

Amennyiben megalakul a német nemzetállam, és annak az osztrák örökös tartományok is részévé válnak, nem tartható fenn jelen formájában a szláv és magyar többségű Habsburg birodalom. Az vagy laza szövetséggé alakul, vagy talán a pánszláv törekvések hatására szét is hullhat. Ez egyet jelentene a magyar függetlenség megvalósulásával, anélkül, hogy azt külön ki kellene vívni jogi vagy fegyveres eszközökkel. Batthyány kitűnő érzékkel ismerte fel a birodalom dilemmáját: vagy megtartja döntően nem németajkú birodalmát, de akkor kiszorul a német nemzetállamból, nem lehet annak vezető dinasztiaja, vagy pedig feladja a magyar és szláv részeket, ami akár a magyar függetlenséget is jelentheti.

A magyar követeket Frankfurt lelkesen fogadta. Pázmándy Dénes ugyan hamar hazatért, mivel a parlament elnöke lett, de Szalay László többszöri felszólalásai, megbeszélései jelentős magyar szimpátiát keltettek. A németek különösen szláv ellenes eröként számítottak az önálló, nemzeti Magyarországra. (Hadd jegyezzük meg, hogy Szalay felszólalásai helyszínének, az alkotmányozó német nemzetgyűlést befogadó frankfurti Pál templomnak a modern időkben is van magyar vonatkozása: itt kapta meg 1991-ben Konrád György, 2004-ben pedig Esterházy Péter a Német Könyvkereskedők Béke-díját. Nem csak a könyveknek, az épületeknek is meg van a maguk sorsa).

Jóllehet, a követküldést a bécsi udvar is jóváhagyta, a perben azt vetették Batthyány szemére, hogy túllépte hatáskörét, önálló külpolitikát folytatott, ami nem lévén joga hozzá, felségárulást jelent. A valódi célja az összmonarchiától való teljes elszakadás lett volna. Batthyány hiába tartott ki korábban is ismert álláspontja mellett, hogy a teljes elszakadás Magyarország számára a katasztrófát jelentené, nem lehetett megbocsátani neki azt, hogy a király által kény-

szerűségből elfogadott áprilisi törvényekben foglalt jogokkal élni is akart. Számára elképzelhetetlen volt, hogy ő, aki szigorúan igyekezett a törvények szabta keretek között maradni, bíróság elé kerüljön és felségárulás címén fő- és jószágvesztésre ítéljék.

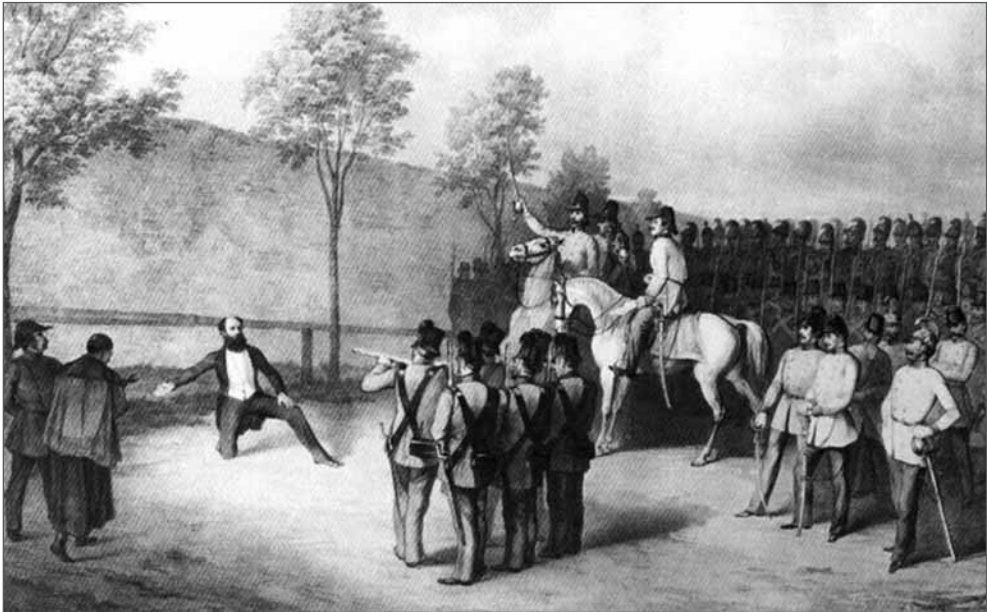
Hogyan lehet egy forradalmat törvényes keretek között tartani? Van-e törvényes forradalom?

Egymást kizáró fogalmakról van szó. Egy forradalom mindig öntörvényű. E kettő között őrlődött Batthyány Lajos gróf is, s emberfeletti, ahogy a saját árnyékát is szinte átlépte, amikor a törvényeket be nem tartó uralkodó ellen fordult, hogy a nemzet javát szolgálja.

Nem véletlen az sem, hogy Németország nagy költője, Heinrich Heine 1849 tavaszán a magyarokat állítja Európa elé példaként: „Ha a magyar nevet hallom, szűk lesz nekem a német zeke...”

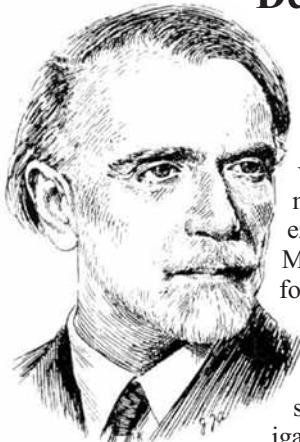
A példa erejével őrizzük meg emlékezetünkben gróf Batthyány Lajos, első felelős miniszterelnökünk alakját.

*Barabásné Dr. Deme Zsuzsa
tanár*

125 ÉVE TÖRTÉNT

De ki az a Schneider Fáni?

– *avagy, elmékedések Kodály Zoltán születésének 125., halálának 50. évfordulóján*

– Figyelj Szilárd! Ebben az évben kettős Kodály-évforduló van, jó lenne, ha írnál egy cikket az évkönyvbe. – Na, bumm! Most megkaptam. Ugyanazt, amit foghegyről odavettem pár hónappal ezelőtt Birtók Lili „íródiákomnak”. Mondom neki, van egy ötletem! Mi lenne, ha készítenél egy interjút Tarcai Zoli bácsival a Kodály-évforduló kapcsán? Sőt, még Gucsa Magdit is megpróbáltam befűzni.

– Ha már úgy is interjút tervezel Varnus Xavérral, igazán megkérdezhetnéd tőle, hogy mi a véleménye a kodályi zenepedagógiai elvek mai magyar gyakorlatáról. Néztek rám mind a ketten – egyik szebben, mint a másik –, aztán annyiban maradt a dolog. Mert hát igazán most kit érdekel, hogy Tarcai Zoli bácsi vagy Varnus Xavér mit gondolnak Kodályról? Egyáltalán, kit érdekel ma Kodály Zoltán?

Erről jut eszembe, – nemrég olvastam a neten, – hogy az angol Oktatási Minisztérium kivette a középiskolás törzsanyagból Winston Churchill életét. Na meg Adolf Hitlert is. Sztálinról nem volt szó, őt lehet hogy tanítják, de lehet hogy nem. Azt mondták, hogy igényes tanár úgylis megemlíti a nevüket! Ha meg nem, végül is, gondolom a második világháború nélkülük is érthető lesz az angol diákoknak.

Hát akkor miért csodálkozom, hogy Kodály munkássága keveseket érint meg?

Ellenben itt van ez a Schneider Fáni! Még a neve is mennyivel rejtélyesebb és izgatóbb, mint egy szimpla Kodály Zoltán. Határozottan erotikus. Mondjuk a Schneider nem annyira, de a Fáni nekem nagyon bejön! Van benne valami. Sőt egy verset is tudok róla, persze ezt is a netről kopiztam. Úgy szól, hogy:

*„Az életem mostan azért szomorú,
Azért szomorú, csak azért szomorú,
Mert Fánival tört ki a nagy háború,
A nagy háború, a nagy égi háború.*

*Mert néki kell a gigerli és nékem kell a nő,
És a szerelmem nőttön nő, ez itt a bökkenő.
És bármit is megpróbálok, az semmit se használ,
Mert néki juszt is csak csupán gigerli imponál:*

*Elmentem én a vásárba Schneider Fánival
Schneider Fánival, Schneider Fánival
Vettem néki piros szoknyát három fodorral,
Három fodorral, három fodorral*

*Mire a Schneider Fáni csak azt mondta:
Nem kell néki piros szoknya,
Inkább kell néki gigerli,
Az őt jobban ingerli!*

*Mert a Schneider Fáni csak azt mondta:
Nem kell néki piros szoknya,
(Hogy hát) Inkább kell néki gigerli,
Az őt jobban ingerli!”*

Hát nem egy búbáj? Van dallama is, de azt inkább nem szolmizálom ide. (Most nem azért, de mit kezdünk olyan hieroglifákkal, mint a szolmizáció? „Dó-ré-mi-fá-szó-lá-ti-dó, sza-lon-nát e-szik a zsi-dó!”) Ráadásul itt van még Fáni mellett a gigerli is. Hát az se egy utolsó dolog. Meg is néztem a wikipédián. Azt mondja: gigerli (főnév) Német eredetű szó (giggerl), jelentése: jampec, divatmajom. Ezek szerint a Fáninak a gigerlik jönnek be.

Ez a mai világ egyébként is többnyire a „fánikról” meg a „gigerlikről” szól. A „kodályoknak” úgy tűnik, bealkonyult. Egyelőre.

Pedig annak idején nagy tervekkel, nagy álmokkal, 100 évre szóló programmal lépett a magyarság elé. Egy grandiózus programmal, aminek végső célja nem más volt, mint a magyarság, a „magyar lélek” megújításának a célja. Ahogyan írja, a további bajokat megelőzendő legszívesebben megállítaná „a haszon vagy falat kenyér után az utcán dült arccal loholó embereket”, és megkínálná őket a „csodakút” vizével, hogy enyhítsék szomjukat, és vigasztalást nyerjenek belőle. A szuggesztív erejű képen ez a csodakút nem más, mint a legősibb, legmagyarabb népzene, a székely népdal. Tipikus életreform-program volt ez: az elkorcsosulás veszélyének kitett „magyar lélek” megújításának programja a székely-magyar népzene révén. A magyar zeneszerző-pedagógus mélységesen hitt a rendszerre emelt katarzis léleknevelő hatalmában, az esztétikum erkölcsöt fejlesztő, karaktert formáló erejében. A régi görög filozófusok elszántságát meghazudtoló makacssággal hirdette a zene embert jobbitó, társadalmi bajokat csökkentő erejét. Véleménye szerint a társadalmi bajok elhárítására és a továbbiak megelőzésére sürgősen végrehajtandó „belmisszióra” volt szükség: ezért írja 1934-ben a következő sorokat: *„Minden teendőnk egyetlen szóban foglalható össze: nevelés. De kölcsönös. A magyar tömegeket közelebb kell hozni a magasabb művészi zenéhez. Ennek kizárólagos hívei pedig nem élhetnek elefántcsonttoronyban: tudomásul kell venniök, hogy van külön magyar zenei hagyomány, annak termékei éppoly tökéletesek a maguk nemében, éppoly tiszta és magas művészetet jelentenek, mint a nyugati nagy zeneirodalmak. Tudniuk kell, hogy további magyar zenei élet csak e hagyomány alapján, annak levegőjében fejlődhetik.”*

Na és itt jön/jött a képbe Schneider Fáni. Kodály ugyanis találkozott vele és ez a – saját szavaival – „megrázó zenei élmény” volt az, ami elindította messzire ható pedagógiai programját. *„Mintegy 1925-ig én is a szakzenészek rendes életét éltem, azaz semmit sem törődtem az iskolával, abban a hiszemben, hogy ott minden rendben van, tesznek, amit tehetnek, s akinek nincs hallása, az a zene számára úgymint elvezett. Ebből az illúzióból egy véletlen eset rázott föl. Egy szép tavaszi nap a budai hegyekben egy kiránduló lánycsapatra akadtam. Daloltak, s én megálltam egy félórára, és a bokrok közül hallgattam őket. Attól, amit daloltak, egyre jobban elszőrnyedtem, csak annyit mondok, hogy a műsoruk koronája – Schneider Fáni volt. Megtudtam, hogy egy pesti tanítónőképző növendékei, s hirtelen megláttam, hogy a jövő nemzedék nevelői és anyái az analfabétaságnál is rosszabb, teljes zenei züllöttségben nőnek fel. Ma hálásan gondolok Schneider Fánira, mert az kényszerített, hogy gondolkodjam, mit kellene tenni.”*

Kis túlzással azt mondhatjuk, hogy a Kodály-pedagógia kialakulása éppúgy, mint az Ének-lő Ifjúság mozgalom szárnybontása – végső soron egy korabeli, széles körben elterjedt bökversnek és polka dallammal megzenésített változatának, a Schneider Fáni című kuplénak köszönhető. A Kodály által célba vett „mű” azonban itt túlnő egyediségén: a Schneider Fáni szimbólummá válik, a silány ponyvairodalom-szerű zenének a szimbólumává, amelyet oly szívesen füttyörészett a boldog Monarchia korabeli békeidők életérzése iránt nosztalgikusan vágyakozó pesti kispolgár.

És aminek modernebb változatával ma tele van a rádió, a televízió, az internet. Hogy most a „könnyűzenéről” beszélnek? Nem biztos. Az értéktelen, silány zenéről beszélnek.

Schneider Fáni ma nem egy, hanem több orrhosszal vezet Kodály előtt. A 100 éves terv csak töredékeiben valósult meg. Ma ennek darabkáiból élünk, és sok helyütt a világban komolyabban veszik Kodály elképzeléseit, mint saját szülőhazájában.

Ideje lenne ismét riadót fújni és megkérdezni most már igazán: **az Isten szerelmére, de hát ki a túró az a Schneider Fáni?**

Szilágyi Szilárd
tanár

EGY LÁTOGATÁS EMLÉKÉRE

Iskolánkban járt Braun György, holokauszt-túlélő

2007. április 27-én különleges előadásban részesülhettek a Krúdy Gyula Gimnázium diákjai, tanárai. A zsúfolásig megtelt ebédlőben az iskola teljes ifjúsága hallgathatta meg a holokauszt poklait megjárt idős bácsi, az Amerikai Egyesült Államokban élő 78 éves Braun György egyórás beszé-

dét, családjának 1944 áprilisától kezdődő embertelen megpróbáltatásait és pusztulását, a tragédiát, melynek csupán ő az egyedüli túlélője. *Hatan voltunk* – ez volt előadásának és az ajánlékba hozott magyar és angol nyelvű, az iskolának dedikált kötetének címe.

A rendkívül közvetlen, önmagát egy pillanat alatt megszerettetni tudó Gyuri bácsit és családjának történetét már amerikai középiskolások százezrei ismerik. Amikor először hallott a médiában a holokauszt tagadásáról, mélységesen felháborodott. Feltette magának a kérdést: akkor az én családom, a szüleim és a testvéreim vajon miért, hogyan haltak meg? Felvette az antiszemitizmus elleni harcot, valamint a civil társadalom számára a tolerancia és a megértés elősegítését célul kitűző Simon Wiesenthal Központtal a kapcsolatot, és önkéntes aktivistaként kezdte járni az amerikai államokat, hogy személyes élményei alapján bizonyítsa a ma nemzedékének is ennek a káros és szégyenteljes téveszmének a tarthatatlanságát. Nem tagadott célja, hogy bejárja az összes tagállamot, s így teljesítse apjának tett ígérését, hogy elmondja, „*mi történt, hogyan mészárolták le népünket ártatlanul*”.

A rendszerváltás óta Magyarországon is többször járt – és ha egészsége megengedi, remélhetőleg sokszor eljut még – és végzi missziós munkáját, amelynek költségeit az amerikai éveit alatt kemény munkával megszerzett saját vagyonából fedezi. Meghívói gimnáziumok, középiskolák, egyházi és társadalmi civil szervezetek. Magyarországon tartózkodása alatt járja az országot, sok helyre hívják és mindenhol örömmel megy, de talán Nyíregyházára jön a legszívesebben, ahol barátai várják a szűkebb hazájában. Ahogy azt említette, bocsánatos bűnként talán egy kicsi rámenősnek is kellett lennem a szervezésben, hogy ennyi elfoglaltság közepette – Nagykanizsára megbeszélte programját lemondva – időt tudjon szakítani az előadás megtartására... De itt volt, s mi mélységes csendben, döbbenettel, és talán a múlt bűnei miatt szűgyenkezve is hallgattuk visszaemlékezését a véskorszakról, hiszen „*tudtuk, hogy az ember esendő /S nagyon adós a szeretettel: /Hiába, mégis furcsa volt /Fordulása élt s volt világnak*”.

Önéletrajzi könyvében Gyuri bácsi az előadásában elhangzottaktól bővebben mutatja be családjának gyökereit és történetét. A mátészalkai Braun család sok tekintetben tipikus magyar zsidó sorsúnak mondható. Édesanyjának nagyhalászi kocsmáros szülei ellenében édesapja, Braun Móricz felmenői galíciai zsidó bevándorlók voltak – a nagyapa még a felvidéki nagyvásárokat járó lembergi lókupec, tiszai tutajos-sáfár – de az édesapa már az I. világháború francia és orosz frontjain harcolt a közös osztrák-magyar „érdekekért”, s raboskodott hadifogolyként Oroszországban, amelyet Szibériától Vlagyivosztokig bejárt. Hazajöve Mátészalkán

igyekezett megélni, talpon maradni. De nem nagyon tudott, ezért 1931-ben Argentínában próbált szerencsét, ám a sikertelenségek miatt egy év után hazatért. A megélhetés nehézségei miatt a kivándorlás láza továbbra sem csillapodott benne, de világgazdasági válság időszakában az USA-ba sem volt érdemes mennie – így maradt, és Mátészalkán szabóműhelyének jövedelméből próbálta eltartani a hattagúra gyarapodott családot.

Gyuri bácsi életének Mátészalkán eltöltött tizenöt éve az emlékek idillikusságát tekintve leginkább Móricz Zsigmond *A boldog ember* című regényében felidézett békebeli világot juttathatják az eszünkbe. Pedig gondja akkor is sok volt a hétköznapok magyar emberének – kereszténynek, zsidónak egyaránt – de ezeket mindkét műben megszépíti az azt követő korszak kilátástalansága, komorsága. A gyermek Braun György egy jól működő és boldog világot érzékel maga körül a harmincas évek Magyarországon, amelyben a keresztények, zsidók, cigányok élnek, ahogy tudnak. Vallási, életmódbeli és anyagi különbségek vannak közöttük, de az emberi együttélés normái működnek: a péntek esti gyertyagyújtástól a szombat esti első három csillag feljövételéig, „*a szombat kiálltáig*” a keresztény szomszéd gyújt tüzet a Braun családnál, amit a családfő évente egy rend ruha megvarrásával köszön meg, az új házukat építő, s az udvarra odaköltöző sokgyermekes vályogvető cigány családoknak kecskét vesznek, hogy legyen mit enni a gyerekeknek; de a szalkai vásározóktól lopó tolvajokat a zsidó szabómesterek után a magyar csendőrök is megverik – legyen az akárki.

Nyugalmas és kedélyes a gyermek Braun György számára a mátészalkai élet. A munkáját mindig jókedvvel végző, bizakodó apa és anya alakja rendezi be számára ezt a kis világot, amelyet a többi gyerektársához képest csak árnyal, de nem határoz meg a vallási különbség: péntekenként a *sachter* (metsző) vágja számukra rituális módon a kukoricával tömött, felhizlalt libát – amit keresztény és zsidó barátaival együtt őrzött; a *bár micvó* ünnepségére a legnagyobb magyar költő, Petőfi Sándor összes költeményét kapja meg – egyik zsidó ismerősétől. Életmódjuk is a többi magyar családehoz hasonló, s a gyermek számára nincs különbség a „*tallus zsidók*” szegénysége és az utcán kéregető első világháborús keresztény hadirokkant nyomora között. Még az étrendjük sem különbözik alapvetően a nem zsidókéétől: a kóser étrendhez ragaszkodó édesanya ugyan jobban megtartja az étkezésben is a vallási szokásokat, *csólent*, *barcheszt* is fogyasztanak, de ugyanúgy csiperkelevest, kóttes palacsintát, csörögét, nudlit... sőt, az édes-apa olykor (a felesége tudta nélkül) még szalonnát is süt a fiaival a határban.

Nem érzékel tehát jelentős különbséget vallási vagy származási tekintetben a gyermekből ifjává serdülő Braun György a korszak Mátészalkáján. Az 1944-es esztendő tavasza azonban már egyre inkább sejteti a béke szigetének eltűnését. Az utolsó együtt töltött húsvéti családi ünnep, a *pészáh* előtt már kénytelen észrevenni a zsidókkal szemben megváltozott közhangulatot: egy keresztény társa ujjal mutatott rá és a számára sem feltétlenül ismert kifejezéssel („*Jude, jude*”) gúnyolta. A rendkívül szomorú, komor hangulatú szombati napon megtelt a szalkai zsinagóga, és a hívek érezték, hogy ez az utolsó együtt töltött ünnepük. Másnap, vasárnap reggel a magyar csendőrök Mátészalkán is megkezdtek a magyar zsidóság gettóba hurcolását: Braunék is csak annyi poggyászt vihettek magukkal, amennyit a kezükben elbírtak. Május 31-ig laktak a gettóban, majd megkezdődött a bevagonírozásuk (a szerelvény negyven vagonból állt, mindegyikben nyolcvan fővel), és Kassán át Auschwitz-Birkenauban indultak, ahova június 2-án érkeztek meg – már aki nem halt meg az utazás embertelen körülményei miatt. Auschwitzban SS-katonák és kápók terelték őket a többszörös válogatásra a vasúti rámpán. A tizenöt éves fiú ekkor látja utoljára édesanyját, aki a rokon asszonyokba kapaszkodva tűnik el a szeme elől... Felocsúdni sincs ideje, mert még egyszer válogatják őket, és csoda, hogy az SS-tiszt engedélyezi az édesapja számára, hogy fiaival együtt maradhasson. Így menekül meg a családfő az elgázosítástól.

Megalázó körülmények között rabbá váltak rövidesen: hajukat, szőrzetüket lenyírták, égetően maró szerrel fertőtlenítették őket. Nevük helyett számot kaptak, éjjel a hideg cementpadlón aludtak. Auschwitzban sosem süttött a nap, a krematóriumok füstje elhomályosította az

eget. Hiába figyelmeztette őket a blokkjuk vezetője első beszédében, hogy csak a füstölgő kémenyen át fogják elhagyni ezt a helyet, a 24426-os számú Braun Gyuri és az életben maradt családtagok nem hitték, hogy ez velük megtörténhet, nem akarták hinni, hogy nincs számukra visszaút a halálból.

Az életben maradás nem volt könnyű, hiszen a gyengéket és a túl fiatalokat mindennap kiválogatták közülük. Braun Gyuri csak nagy ügyességgel tudott ezeken a válogatásokon szerencsésen átjutni, követ rakott a sarka alá, hogy magasabbnak látszszék. Az is csak a csodaszám-ba menő emberi könyörületnek és egyik társával való helycserének köszönhető, hogy egy blokkban tudott maradni az általa rajongásig szeretett édesapjával és testvéreivel.

Szerencsére rövid időt töltöttek csupán Auschwitzban, mert tovább szállították őket egy másik lágerbe, Wolfsbergbe. Itt is szadista SS-őrök vigyáztak a favágáson, útépitésen dolgoztatott mintegy 1800 rabra, amelynek 80%-a magyarajkú zsidó volt. Braun Gyuri itt vesztette szem elől két bátyját, akiket fagyási sérülésekkel vittek rabkórházba. (Béla bátyját az angolok bombatámadása ölte meg Bergen-Belsenben 1945. április 14-én, Ernő testvére megérte a felszabadítást, de amikor Németországban a szovjet zónán keresztül hazafelé indult, Drezda környékén a szovjetek néhány megszökött német hadifogoly helyére – hogy a létszám meglegyen – minden könyörgése ellenére vagonba rakták. Senki sem látta többé, valószínűleg a Szovjetunióban halt meg valahol.)

1945 február elején az egész lágert Bergen-Belsenbe telepítették át. A legyengült, éhező rabok gyalogosan, a csúszós, fagyos úton naponta mintegy 30 km-t megtéve indultak el, nagyon sokan megfagytak vagy végelgyengülésben pusztultak el. Azt ettek, amit éppen tudtak, például zsákokból kiömlött lenmagot.

Innen is továbbmentek, és Braun Gyuri a 16. születésnapját a schömbergi vasútállomáson töltötte. Édesapja azzal köszöntötte fel, hogy reméli, egy év múlva már szabad emberként ünnepeletheti ezt a napot!

Ústi nad Labem környékén a repülőhidak alatt áthaladó nyitott tetejű vagonokba az emberi érzületű csehek – nem törődve az SS-géppisztolyok golyóival – kenyeret, zsemlet, almát dobáltak az elgyötört zsidó raboknak. Az egyik zsemle éppen Braun Móricz ölébe esett, aki rögtön megfelezte fiával, de már meg is kapta érte az egyik ujját eltörő botütést a vagon parancsnokától. Ez is hozzájárult ahhoz, hogy Mauthausenből Ebensee-be való megérkezésük után nem tudott kimenni dolgozni, s így a fele kenyér-és levesadagon egyre inkább legyengült.

Ebensee-ben az őrök egyre durvábbak lettek, és Braun Gyuri még évek múltán is fájó 25 botütést kapott a fenekére, mert élelmet (krumplit, sárgarépát) próbált lopni. „*Csak az első ütés fájt, a többi már csak égett... az volt a szerencsém, hogy nem volt a fenekemen hús.*” Egy másik zsidó kápó pedig gumislaggal verte meg, s eltörte az orrcsontját.

A gyermekét még kevéske élelemadagjának megosztásával is életben tartó, a gyötrelmek hatására egyre vallásosabbá váló apa az egyik utolsó beszélgetésük alkalmával azt kérte a fiától, hogy ha életben marad, zsidó lányt vegyen feleségül és hitben nevelje fel az unokáit is, akiknek mondja el a velük történt szörnyűségeket. Ezt követően kórházba került, ahol 1945. március 28-án meghalt, de erről Gyuri csak egy ismerősük által, hallomásból értesülhetett, mert a rabkórházban látogatni tilos volt. „*Nem tudtam szóhoz jutni, csak arra ocsúdtam fel, hogy valaki jól hátba vág és ordítja, hogy mars! Nem tudtam még sírni sem, úgy meglepett az édesapám halála. Aztán elhatároztam magamban, hogy nekem élve kell maradnom!*”

Ez azonban már egyáltalán nem volt könnyű a legyengült, 28 kilósra lefogyott fiatalembernek. Már enni sem volt mit, s az úton talált csiga, krumplihéj is kincs volt az ezért akár összeve-rekedni is képes foglyoknak. Az éhező rabok teste eltetvesedett, testi és lelki erejük egyaránt megfogyatkozott.

A szövetségesek azonban már közeledtek, s a német csapatok körül egyre inkább szorult a gyűrű. 1945. május 5-én a mintegy tízezer foglyot a Lagerführer törbe akarta csalni, mondván,

hogyan az amerikai bombázásai és a tűzharca elöl húzódnak a menedéket nyújtó közeli alagutakba, ám ezt a rabok – miután biztos információt kaptak néhány SS-katonától, hogy az alagutakat titokban aláaknázták – egyhangúlag visszautasították. Így menekültek meg, s másnap, miközben a németek elmenekültek, egy amerikai Sherman tank ledöntötte a tábor kapuját. A láger felszabadítóira, az amerikai 3. lovas osztag és a 11. motoros hadosztály katonáira a több mint hatvan év múltán visszaemlékező Braun Gyuri bácsi még most is csak könnyekkel a szemében tudott beszélni: „*ők nem is katonák voltak... angyalok*”.

A legyengült, lefogyott, az élelemtől elszokott rabok alig tudtak visszaállni a normális táplálkozási szokásokra. A mértéktelen mohósággal ismét elkezdődő evés sokaknál átmenetileg súlyos hasmenéses tüneteket okozott, de végre ehettek: Braun Gyuri két hét alatt 28 kilóról 40-re hízott.

Ezt követően érkezett meg Pozsonyon és Pesten át Mátészalkára. Reménykedett, hogy testvérei még életben vannak, s hazajönnek. Nem így történt. Nem sokkal később Lili nővéréről is megkapta a szomorú hírt, hogy 1945. január 15-én Danzigban (Gdansk) lelőtte egy SS-katona, amikor már gyalogolni sem tudott. Hatan voltak – csak ő maradt életben. A hattagú család öt tagja négy különböző országban (Lengyelország, Ausztria, Németország, Szovjetunió) nyugszik, és sírjuk pontos helye többnyire ismeretlen.

A mintegy másfél évvel ezelőtt elhagyott szülőváros, Mátészalka sem volt a régi már. Családtagjainak, ismerőseinek, az elhurcoltaknak fájdalmas hiánya – számukra vonatkozólag még ma is csak becslések vannak, 16-18 ezer főre teszik – minden percben emlékeztették a fiatalon keserves életpasztalatot szerzett, felnőtté vált Braun Gyurit az átélt szörnyűségekre. Bevallása szerint gyűlölet volt a szívében mindenki iránt, akinek anyja-apja élt, s akik közvetetten felelősek is voltak a családja pusztulásáért. Ezt csak tetézte az, hogy szülei sok-sok munkával felépített házat már más lakta, aki részegen kigúnyolta és veréssel fenyegette, ha nem takarodik ki az udvarukból. A jog, a törvényes út sem segítette a ház visszaszerzésében, pedig még csúszópénzzel, illetve feljelentéssel is próbálkozott. Ennek is csak az lett az eredménye, hogy pisztollyal halálosan megfenyegették, ezért jobbnak látta Pesten és Bécsen át ismét Németországba menni, ahol árvaként legalább ellátást kapott egy lágerben. Itt a lehetőségekhez képest kényelmesen élt, még szerelemre is lobbant egy német lány iránt. Ismét tele volt vágyakkal, érzelmekkel, s gyűlölni sem képes már senkit: egy reggel úgy ébredt, hogy elszállt a lelkéből minden rossz akarása az emberek, családjának elpusztítói iránt. Még a németeket sem gyűlöli többé – de nem felejt el nekik semmit.

Mivel Magyarországon nem látta tovább értelmét az életnek, Izraelbe pedig még nem tudott eljutni, egy lehetőséget megragadva úgy gondolta, hogy Kanadában új életet kezdhetne.

Egy jóakaró hatósági személynek köszönhetően (születési adatait meghamisítva) fiatalokként jutott fel a Kanadába induló hajóra, s érkezett meg 1948-ban Saskatoon városába. A leginkább apjától megtanult szabómesterséget kívánta elkezdni, de nagyon sokáig csak kihasználhatták. Minden lehetőséget megragadott a pénzszerzésre: még cipőt is pucolt, hogy megélhessen. Innen továbbállt és Torontóban dolgozott – ismét szabóként. Lassanként kezdte megismerni a szakma csínját-bínját, valamivel több fizetést is kapott, de még mindig nem annyit, hogy családot tarthasson el belőle.

Az Ontario-tavaknál tett kirándulásán ismerkedett meg a későbbi feleségével, az apai részről magyar zsidó származású Joannal. Az 1951-es házasságkötésük után, 1952. január 1-jén költöztek át az Amerikai Egyesült Államokba. Buffalóban telepedtek le, ahol Braun György – lassan egyre inkább George Brown – először egy ígéretesnek tűnő vegytisztító üzemet vett meg 5000 dollárért – mint később kiderült, egy maffiózótól, egy keresztapától, és a felmerülő üzleti vita után, a fenyegetés hatására inkább eladta az üzletet – 1000 dollárért... A négy év alatt megspórolt pénzének a fele elúszott, pedig nagy szüksége lett volna rá, mert időközben bővült a családja: megszületett Mark fia.

Újra szörmeüzemben kezdett el dolgozni, de az egyik napon – moziba készülődve a feleségével – meglepetéssel fedezte fel, hogy a híres filmszínész, a mátészalkai származású Tony Curtis is az ő rokona. A levélváltás után autóval indult a prérin keresztül a filmsztár nagy lehetőségeket ígérő lakhelyére, Los Angeles-be. A családottság ellenére – a híres rokon nem tudott hathatósan segíteni egy neves Beverly Hills-i szücsüzletben való elhelyezkedésben – mégis ideköltöztek.

Sok-sok munkával és folytonos létharccal eltöltött évek következnek. George Brown messterien megtanulja a nercszörme-bundák készítését, lassan házat vesznek, anyagilag egyre gyarapodnak, 1959-ben céget is alapít. 1956-ban megszületett a lánya is, aki édesanyja zsidó nevét kapta meg. Az egyre inkább amerikai állampolgárrá váló egykori fogolynek nagy az öröme, ha egy-egy rokont, rég látott ismerőst, látgertársat fedez fel. A múlt emlékei elől nem tud menekülni, már 1962-ben többhetes európai körútra indul, eljut Izraelbe is, ahol szintén végigjárja a rokonokat, egykori ismerősöket. Valami hiányzik neki – a család, a múlt, a gyermek- és ifjúkorának helyszínei. A kegyetlenül elszakítani látszott kötelék mégis erősebb mindennél!

Ezért is jön haza mindig, ha tud. Ezért is hozta haza megmutatni *önmagát* a munkával telt éve alatt tőle eltávolodott fiának, aki a korszak sok amerikai fiataljához hasonlóan rokonszenvezett a kommunista eszmékkel. A Kádár-korszak Magyarországon és még inkább az NDK-ban tett látogatások azonban – a kevés jó tapasztalat mellett – bebizonyították a fiának, hogy a kommunista ideológia gyakorlati megvalósulásai, a rezsimek erősen korlátozzák az emberi szabadságot, így csakhamar kiábrándult belőle, rajongása megszűnt iránta.

A nagyvilágból Mátészalkára hazalátogató Braun György számára összezsugorodott gyermekkorának színtere: *„Amikor kisfiú voltam, ez a hálószoba olyan nagy volt, most egyszerre kicsi lett. Az én Kraszná folyómban csalódtam a legnagyobb. Olyan hosszúnak látszott, amíg átúsztam a másik partjára, most pedig egy széles ároknak néztem ki. Mindezek ellenére előtört a jó érzés, melegség fogta el a szívemet, azért, hogy el tudtam hozni a családomat a szülőföldemre.”*

Az időközben folyamatosan jelentős megújulásokon, névcserén átment amerikai cége hol felvirágzott (egymillió dolláros megrendelést is kapott már), hol pedig anyagi gondokkal, létszámleépítéssel küzdött. Braun György végül az öregkorára anyagi biztonságot nyújtó feltételekkel szállt ki a cégből, s tovább folytatta a most már rendszeresnek mondható európai utazásait és magyarországi hazalátogatásait. Végigjárta az ifjúkori szenvedések helyszíneit, és gyakran jön haza szülőföldjére ma is, ahogy megfogalmazta: *„próbálok az elveszett gyermekoromat visszahozni”*.

Ecce Homo – íme az ember, akit a történelem formált többgyökerűvé. Magyar, zsidó, amerikai egy személyben, egy szívben. Elszakadni egyiktől se tud már, nem is akar. Mi, akik meghallgattuk a leginkább a holokauszthoz kapcsolódó élettörténetét, a magunkban felmerülő sok fontos kérdésre választ kaphattunk tőle. Elgondolkodhattunk *„a nagy világon e kívül nincsen számodra hely”* igazságán, s azon is, hogy magyarként *„bűnösök vagyunk mi, akár a többi nép”* a magyar zsidóság pusztulásában. De számomra mégis az egyik legfontosabb üzenete az előadásnak (és az azt követő beszélgetésnek) a Gyuri bácsi személyiségéből sugárzó optimizmus volt, amely még a könnyekkel a szemében felidézett legtragikusabb események után is képes volt ismét mosolyt varázsolni az arcára. *„Egész életemben optimista voltam és ma is az vagyok. Szeretek álmodozni, mert ha az ember álma valóra válik, az nagyon jó dolog”* – mondja könyvében, s ez a sokat tapasztalt embertől mindannyiunk számára megszívlelendő bölcs életvezetési tanács, csakúgy, mint az előadást lezáró, útravalóként adott legfontosabb kérése: *„Szeresd a másikat, ne gyűlöld, ne tégy ellene rosszat!”*

Köszönjük a felidézett emlékekkel való tanítást, és további jó egészséget, hosszú és boldog életet kívánunk, Gyuri bácsi!

Bányai Zoltán
tanár

XVI. Magyarországi Angol Nyelvű Diák Drámafesztivál

„Minden ember abszolút kivétel.” jutott eszembe a Kornis Mihály honlapján nagy betűkkel hirdetett gondolat, amikor elkezdtem felidézni az országos angol drámafesztiválon idén előadott „Preposterous Presumption” = „Nevetséges óvintézkedés” című darabunkhoz kapcsolódó tapasztalatokat, élményeket.

Kivételesek, vagy sokak szerint csodabogarak a szerzők Michael és Caren White, akik öt éve élnek a városunk mellett, István bokorban található régimódi, általuk rendbe tett házikóban. Életfelfogásuktól semmiképpen nem áll messze a szórakozott professor figurája, aki köré felépítették a könnyed, ugyanakkor hitelesnek tűnő történetet. Fred feltalálja a bolygóközi neutron rakétát, melyről részletesen beszámol magyar ismerősének, így a brit minisztérium hiába rendel biztonsági őrköt a család „védelmére”, megfigyelésére.

Balázs, aki igazi lázadó tinédzserként tiltakozik az ellen, hogy őt bármilyen sorba beállítsák, kiválóan játszotta a különc főhőst.

A mindig kritikus Lili a szerető feleség, a tipikus angol háziasszony szerepébe bújta nagy lelkesedéssel, bár a seszínű szoknyával nem barátkozott meg.

Csaba önmagát adta, az életvidám, „gondtalan”, vagy inkább minden gondtól menekülni vágyó tinédzsert, akit többnyire elrejt dús hajkoronája.

Paluska Balázs hőiesen betanulta a miniszterelnök cikornyás szövegét, s széles gesztusokkal tette hitelessé az előadást. Bele is öszült kissé, mint a képen látható.

Éva jól „eltalálta” a figurát, felemelt állal, kissé fölényesen alakította a mindig mindent pontosan tudó titkárnőt.

A humort és nevetést imádó Attila rezzenéstelen arccal teljesítette feladatát akkor is, ha Magdi rámenősen macerálni kezdte.

Ezekből, az apró színpontokból épült fel, sok-sok próba után a 25 percnyi színpadi mű. Hétfő délutánonként összejött a csapat, s rendíthetetlenül ismételte a „th” és a „w” helyes kiejtésére felírt nyelvtörő-gyötrő mondatokat. A szerepeket egyre inkább magukénak érezték, s nevettek egymás bakijain. Az előadást márciusban a „Szónok verseny” előtt jó néhány érdeklődő diák láthatta.

Milyen eredményt értünk el? Aki figyelt az évről tudhatja ☺, illetve különböző *titkos* csatornákat ajánlok. Mi valamennyien mertünk örülni, akkor is, ha nem az élvezőben végeztünk. Hiszen mi lehet fontosabb egy Angol nyelvű Diák Drámafesztiválon annál, hogy megdicsérik az emberfiát az angol nyelv használatáért. Apró hiányosságainkat fejben tartva választjuk majd ki a következő darabot és kezdjük majd el a felkészülést. Ennek kapcsán ajánlom mindenki figyelmébe a következő alapigazságokat: „Ha képes vagy arra, hogy a hibáidból tanulj, akkor még sokat fogsz tanulni.”; „Ha próbálkozol, csalódhatsz, de ha nem próbálkozol – akkor véged.”

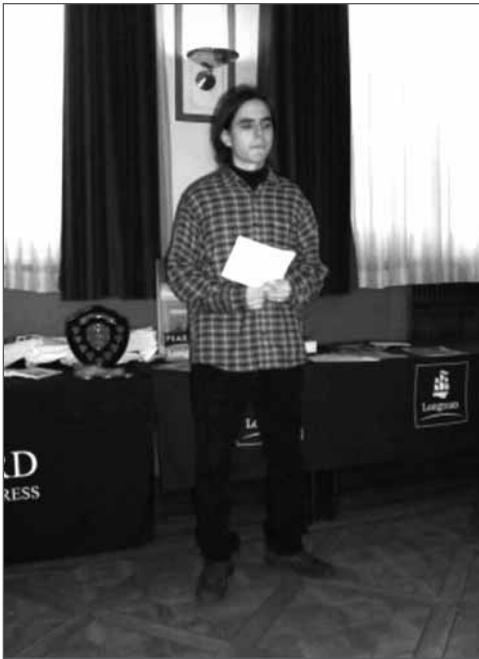

Végezetül szeretném megköszönni a csapat minden tagjának a lelkes, odaadó munkát és a türelmet. Nagyon örülök, hogy abszolút kivételes diákokkal (Agárdy Balázs, Birtók Lili, Gucsa Magdolna, Lipták Attila, Paluska Balázs, Polonkai Éva, Pocsai Csaba) dolgozhattam.

*Vass Mihályné
"segéd-, segítő-, tanár" vagy amatőr (???)*

Iskolánkat szép sikerrel képviselte Móri Dorottya és Gucsa Magdolna a Nemzetközi Szónokverseny országos fordulóján. (Public Speaking Competition)

2006-ban Hory Gergely és Polonkai Éva állt a zsűri elé a Brit Nagykövetség épületében.

A Robert Burns Pályázat győztese Móré Dorottya, különdíjasa Kocsis Alíz.

NYELVMŰVELŐINK 2006/2007-BEN

Tanuljunk holtig magyarul!

Beszédművelés a középiskolában

A beszédkultúra válságának – többek között – egyik oka, hogy a középiskolai oktatásban az utóbbi években háttérbe szorult a *szóbeliség*. Többnyire csak írásban felelnek a tanulók, röpdolgozatokat („cetliket”), témazárókat, próba érettségi vizsgadolgozatokat írnak. Az utóbbiakról rendszerint nem is kapnak semmiféle visszajelzést.

Közismert tény az is, hogy a könyveket, az olvasást kiszorította a film, a számítógép- az internetfüggőség. Nem csoda, ha nem tudnak szépen beszélni diákjaink: mindig „hát” kötőszóval kezdik mondataikat, nem zárják le azokat, felgyorsult a beszédtempó, motyognak, nyökögnek. Nem ismerik a régi magyar nyelvet, túlságosan sok divatszót használnak, amely a nyelv szegényedéséhez vezet. Beszédükben keverednek a magyar és angol szavak, kifejezések, igen gyakoriak a rövidítések, a ferdítések.

A legnagyobb baj az, hogy ezekre a nyelvhasználati hibákra senki sem figyelmezteti őket. Pedig a folyamatos beszédművelésre egyre nagyobb szükség lenne az iskolában.

A beszédművelés ügye az 1960-as években került igazán a figyelem előterébe, amikor Péchy Blanka színésznő Kazinczy-díj alapítványával megrendezhették Győrben az első „Szép magyar beszéd” verseny országos döntőjét (1966).

Nem véletlen, hogy a Kazinczy-versenyek szervezője azóta is a győri Kazinczy Ferenc Gimnázium.

E beszédművelő mozgalom szellemi motorja Z. Szabó László volt, a „rejtve sugárzó” magyartanár, aki az első beszédművelő szakkört is létrehozta iskolájában.

A „Szép magyar beszéd” verseny fokozatosan vált országos mozgalommá, miután csatlakoztak az „ügyhöz” a felsőfokú intézmények (1976), majd az általános iskolák is (1977).

A 2007-es 42. Kazinczy-verseny országos döntőjén 62 gimnáziumi, 59 szakképzős, 24 határon túli középiskolás tanuló vett részt. E „nemzeti csúcstalálkozó” legrangosabb elismerése a Kazinczy-emlékérem, amelyet már több mint ezer versenyző nyert el kiemelkedő teljesítményéért, példamutató, szép beszédéért. A rendezvény fényét emeli, hogy néhány éve Győrben adják át a Kazinczy-díjat, illetve a Péchy Blanka-díjat kiváló művészeknek, nyelvápoló tanároknak.

A Kazinczy-verseny testvérmozgalma az „Édes anyanyelvünk” nyelvhasználati verseny, melynek központja Kazinczy Ferenc pátriája: Sátoraljaújhely-Szépalom lett. (1973) Szervezője a Kossuth Lajos Gimnázium. E két beszédművelő mozgalom jól kiegészíti egymást: Győrben egy szabadon választott és egy kötelező szöveg értő és értető tolmácsolása a feladat (tehát nem csupán felolvasásról van szó), addig Újhelyben – az írásbeli feladatlap megoldása mellett – egy önállóan alkotott szöveg a meghatározó szóbeli feladat.

Mindkét versenyforma népszerű a középiskolások körében, a színvonal évről-évre emelkedik, köszönhetően a bíráló bizottságok szakértelmének, az elkötelezett felkészítő tanároknak, a versenyzők buzgalmának, a példamutató összefogásnak, a tartalmas kiegészítő programoknak.

Ezekről az anyanyelvi versenyekről senki sem megy haza üres lélekkel, hanem – reményeink szerint – vállalja küldetését, amelyet Babits Mihály így öntött szavakba: „Örököse vagy őseid szellemi kincseinek és rajtad a sor megőrizni őket.” És természetesen továbbadni másoknak...

A *folyamatos* beszédművelő tevékenységekre még nagyobb szükség van a középiskolákban. 1976-ban hangzott fel először a Magyar Rádióban: „Beszélni nehéz!”. A műsort alapította Péchy Blanka, szerkeszti Deme László. A rádió önkritikai műsora köré szerveződtek a beszédművelő szakkörök, amelyek tudatosan foglalkoznak a helyes hangsúlyozás és a helyes tagolás, beszédszünet legfontosabb kérdéseivel, természetesen minden más időszzerű nyelvhasználati problémával is (trágárság, diákszleng, idegen szók – „angolosodás”, nyelvtörvény).

A szakkörök száma egyre gyarapodik, erősödik, ezt igazolja az a több mint 70 ezer, a MTA levéltárában felhalmozódott levelünk, amely kiváló kutatási lehetőséget biztosít a beszédkultúra vizsgálói számára.

Rendszeres nyelvépítő munkánk legrangosabb elismerése a Kazinczy-jutalom, amely elismerés mögött színvonalas, komoly teljesítmény áll mindig, még a nyári szünet alatt is; érthető, hogy ezt a jutalmat többször elnyerhetik a szakkörök és vezetőik.

A beszédművelő körök szakmai fejlődését segítik a nyári önképző táborok: a körvezetőknek mindig más-más helyszínen, a fiataloknak Csongrádon, illetve Győrött.

Az idei 21. tanácskozásunk szervezője, házigazdája a tokaji Kereskedelmi Középiskola.

A Péchy Blanka-emléknap és emlékverseny házigazdája a Gundel Károly Középiskola (Budapest).

A Rádió Művészeti szerkesztősége minden tavasszal megrendezi a Beszélni nehéz! körök országos találkozóját, melynek helyszíne az utóbbi években az Eötvös József Gimnázium (Budapest).

Az ASZ Ifjúsági Szervezetének őszi-tavaszi rendezvényeit a Baár-Madas Református Gimnáziumban irányítja Kerekes Barnabás, aki a rádióműsor társszerkesztője, az ASZ-nek titkára. Öröndetes, hogy az ASZ-nek ezer fiatal tagja van.

A színvonalas beszédművelő mozgalmak morális hozamát, személyiségformáló szerepét senki nem vitathatja, még akkor sem, ha látványos eredményekről nem tudok számot adni. Célunk, hogy megmaradjon az ügy iránti lelkesedés a fiatalokban, megmaradjon az egymás iránti szeretet, olyan körülmények között, mikor tanúi vagyunk az értékek pusztulásának, a szeretet hiányának, egy új „Bábel” kialakulásának.

Közös célunkat Sütő András szavaival fogalmazom meg: „Azért vagyunk a világon, hogy szavainkkal valahol otthon teremtünk benne.”

*Dr. Durucz Istvánné
Nyíregyháza*

Epilógus

Elhangzott a „Problémák, feladatok a nyelvi kultúrában (anyanyelv-szaknyelv)” anketon, 2007. május 11-12-én Budapesten, a Professzorok Házában.

Az anketot a Magyar Professzorok Világtanácsa (MPV) és a MTA Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Tudományos Testülete szervezte. Az előadók (30) anyanyelvi és szaknyelvi munkabizottságok keretében megvitatták azokat a legfontosabb feladatokat, amelyeket ajánlások

formájában felterjesztettek az Oktatási- és Kulturális Minisztériumnak, a MTA-nak, illetve más intézményeknek.

Az elhangzott anyanyelvi-szaknyelvi előadások anyaga gyűjteményes kötetben és a világhálón is megjelenik.

A legközelebbi közgyűléssel egybekötött tudományos ülés Nyíregyházán lesz, 2007. szeptember 28-29-én.

A MPV elnöke (Prof. Kecskés Mihály) szerint: „Keleten vannak a tehetségek, Nyugaton a pénz”.

Nyíregyháza, 2007. május 14.

*Dr. Durucz Istvánné
Kazinczy-díjas tanár*

Nádasi Eszter átveszi a Kazinczy-jutalmat a tanévnyitó ünnepségen

„Nem sokaság, hanem lélek...”

(Nyelvápoló krúdysok)

1976. tavaszán hangzott fel először a Kossuth Rádióban: „Beszélni nehéz!”. A műsort alapította Péchy Blanka, szerkeszti Deme László.

2007. májusában ezt a népszerű nyelvművelő műsort megszüntették a Kossuth Rádióban. Bizony, napjainkban tanúi vagyunk az értékek felszámolásának, az igénytelenség előretörésének a magyar kultúra minden területén.

Folyamatos beszédművelő munkánkat egyelőre a Duna Televízió „Nyelvőrző” műsorában folytatjuk, melynek kezdetől fogva elkötelezett éltetői és segítői voltunk és vagyunk.

Íme bizonyosság egy levélből:

„Köszönjük, hogy fáradhatatlanul külditek a – mindig hibátlan – megfajtéseket, gratulálok. Fogadjátok szeretettel Gyimóthy Gábor szójátékos verskötetét.

Kívánjuk, hogy továbbra is örömet leljenek a műsorainkban.”

Családi szeretettel, öleléssel:

Matula Ágnes s.k.

Eredmények a 2006/2007-es tanévben

2006. őszén már tizenhatodszor vettünk részt a Péchy Blanka-emléknapon és emlékversenyen, amelynek házigazdája 1991 óta a budapesti Gundel Károly Középiskola. Mindig az élvonalban teljesítettünk.

A színvonalas anyanyelvi versenyen, a „Szép magyar beszéd” kategóriában Molnár Tímea I. helyezést ért el, Deme László: „Péchy Blanka emlékezete” című szövegrészlet legjobb tolmácsolásával.

2007. tavaszán részt vettünk Nyírbátorban az anyanyelvi versenyek hagyományos megyei döntőin a Báthory István Gimnáziumban. Birtók Lili az „Édes anyanyelvünk” nyelvhasználati verseny I. helyeztjeként jutott az országos döntőbe, melyre 2007. októberében kerül sor.

Részt vettünk az Anyanyelvápolók Szövetsége ifjúsági csoportjainak tanácskozásain Budapesten, a Baár-Madas Református Gimnáziumban, illetve Miskolcon, a Herman Ottó Gimnázium ünnepi rendezvényén.

Az „Édes Anyanyelvünk” szaklapunk rejtvényeinek megfajtéséért könyvjutalomban részesült Máté Kinga.

A Ratkó József 70. születésnapja alkalmából tartott versmondó találkozó országos döntőjén Birtók Lili I. helyezést ért el Nagykállóban.

A József Attila – illetve Latinovits Zoltán – versmondó találkozó országos döntőjén pedig különdíjban részesül (Tatabánya – Balatonszemes).

A hagyományos versmondó versenyek megyei döntőin (Ady-Váci-Arany) I. és II. helyezett lett.

A Beszélni nehéz! rádiósorozat szerkesztői (Deme László, Kerekes Barnabás) a Péchy Blanka-jutalom I. fokozatát ítélték oda a Krúdy Gyula Gimnáziumban eredményesen működő Péchy Blanka beszédművelő kör vezetőjének és tagjainak 2007-ben. Köszönjük!

Nyári szakmai anyanyelvi táboraink szervezői az idén: Tokaj – Csongrád – Győr.

A részvétel lehetősége mindig folyamatos nyelvapoló munkánk jutalma és elismerése.

Legfontosabb feladatunk, hogy megmaradjon a fiatalok lelkesedése, az anyanyelv ügye iránti érdeklődés, hiszen Kazinczy üzenete ma is időszerű:

„A hazai nyelv a nemzeti szeretet legszorosabb kapcsa még azoknál is, kiknek nemzetek különböző részekre szaggattatott.”

Ezért fontos, hogy tanítványaink ne hagyják abba a nyelvapoló munkát a középiskola befejezése után sem. Fontos a példaadás! Mindig vannak, akik követnek bennünket, csak ne engedjük el a kezüket. (Pl.: Raizer György, Kristofori Szilvia, Szabó Kornélia, Gergely Katalin, Gergely Márta).

Nyíregyháza, 2007. június 04.

*Dr. Durucz Istvánné
Kazinczy-díjas tanár*

*Pihenő a győri parkban a szépséges szereplés után:
a Kazinczy-érmes Nagy Marianna és Dr. Durucz Istvánné*

Nyelvművelés

Beszédművelő szakkörünk munkája a 2005-2006-os tanévben

Olvassunk-e regényeket, vagy egyszerűbb, ha megnézzük filmesített változatukat?

(Helyszín: az iskolai klub; műfaj: hozzászólás)

Kedves Barátaim!

Ismét napirendre került klubunkban a számomra már lerágott csontnak tekinthető téma: olvasás kontra filmnézés.

Az előttem szólók igen eltérően nyilatkoztak, többségben mégis a filmnézés mellett tették le voksukat. Ez érthető, hiszen a 21. század gyermekei vagyunk mindannyian, és mennyivel egyszerűbb a sarki DVD kölcsönzönből kivenni egy filmet, az otthon kényelmében hátradőlve bársonyhuzatos fotelünkben, magunkhoz venni egy liter popcornot és egy üveg cukormentes üdítőt, és röpké másfél óra alatt tudomást szerezni annak a könyvnek tartalmáról, amit esetleg több óra alatt tudnánk elolvasni.

Kereshetjük az okokat, manapság miért van akkora kultusza a filmeknek, és miért egyre kevesebb az olvasó ifjúság száma.

Mindenek előtt magunkban kell keresünk a hibát. Elődeinkhez képest a mi generációnk minden túlzás nélkül műveletlennek, nyersnek mondható, nyelvhasználatunk – éppen az olvasás hiánya miatt – pongyola, vulgáris, a szókincsünk közelíti a nullához.

Bár érthető az egyébként olvasó barátaim, ismerőseim érvelése is: a kötelező olvasmányokkal bombázott diákoknak nincs idejük az olyan szépirodalmat olvasni, amit ők maguk választanak ki. De higgyetek nekem: nincs az a tökéletes filmadaptáció, ami visszaadná azt az élményt, amit egy könyv nyújthat.

Mi több, az olvasást is lehet olyan kényelmesen művelni, mint a filmnézést. Hadd említsem egy kedvelt szokásomat.

A leggyönyörűbb tavaszi napon kerékpárra pattanok, meg sem állok Sóstóig. Partján, lábam vízbe lógatva forgatom a bőrkötéses Krúdy-regényt. Magam előtt látom Szindbád daliás alakját, mintha valaki nyújtaná felém a kezét. Akár az én elképzelt lovagom fehér lovon! Félreértés ne essék, Latinovits Zoltán tökéletesen formálta meg Szindbádot a vásznon. Mégis, ha olvasom a történeteket, enyém a „művészi szabadság”, hogy saját szám íze szerint képzeljem el a szereplőket, a tájat. Szinte hallom a gondolák anpeggio-it, érzem a szalonok utánozhatatlan, szivarfüstös levegőjét, fülembé hasítanak a hősnők parázna sikolyai, amint Szindbád a szoknyájuk alá kap, együtt ringatózom tovább a múlt hullámain...

Ezek után pedig külön móka összehasonlítani a regényünket az az alapján készült filmadaptációval, gondoljatok bele: vajon a rendező, a színészgárda nem olvasta el a könyvet, mielőtt munkához láttak? Nem érdekelte őket, milyen az író elképzelésében az általuk megformált hős vagy hősnő?

Mindenesetre abban szerintem egyetértünk, hogy az olvasással nemcsak szórakoztatjuk magunkat, hanem képet kapunk a regény írásakor történő eseményekről, politikai, irodalmi, művészeti helyzetről, bővül szókincsünk, beszédünk választékosabbá válik, tehát igazi értékekhez juthatunk, amiből manapság igen szegényes a kínálat.

Ne másnak, magunknak, magunkért olvassunk!

Birtók Lili „hozzászólása” a 2007. évi Édes anyanyelvünk verseny megyei döntőjében.

„Verecke híres útján...”

A Beszélni nehéz! Szakkörvezető tanárok 21. országos tanácskozását 2007. július 2-7. között Tokajban, a Kereskedelmi és Idegenforgalmi Középiskola Bodrogszparti fellegvárában szervezték meg.

A vendéglátó város vezetői és az iskola dolgozói nagy szeretettel fogadták és teljes odaadással látták el az ország különböző pontjairól érkező több mint hetven beszédművelő tanárt és előadót.

A hagyományos szakmai- anyanyelvi programok mellett természetesen megismerkedhettünk Zemplén ill. Tokaj történelmi, irodalmi, kulturális örökségével, természeti kincseivel, és részt vettünk egy hangulatos tiszai-bodrogi hajókiránduláson.

Az együtt töltött gyönyörű öt nap „koronája” a kárpátaljai kirándulás volt. Hajnalok-hajnalán keltünk útra autóbusszal, Záhony irányába; egy kicsit sajnó szívvel gondoltunk erdélyi barátainkra, akik nem tarthattak velünk. Hiába, a törvény útjai kifürkészhetetlenek!

Záhony-Csap határátkelőn a néhány órás várakozás feszültségeit gyorsan feledtette a beregszászi idegenvezetőnkkel, Ibolya tanárnővel való találkozásunk. Ezzel kezdetét vette történelmi, irodalmi, földrajzi, nyelvi barangolásunk a „mi” Kárpátaljánkon.

Utunk első állomása a munkácsi vár volt, a Rákócziak ősi fejedelmi sasfészke, amely a kúp alakú vulkanikus eredetű hegytetőn ma is hatalmas és méltóságteljes, mint egy mesebeli óriás. Hetven méteres magasságból úgy tekint le a Kárpátokig nyúló síkságra, mint Kárpátalja éber őre, dacolva a múlt századokkal. A XIV-XVIII. század várépítésének eme gyöngyszeme méltán vonzza a turistákat, köztük a magyarokat a világ minden tájáról, akik biztosan meghallják a nagy elődök hangját, tudják, hogy nem veszett el a kapcsolat múlt, jelen és a jövő között, mert eleink ügye él a mai nemzedék szívében is.

Folytatva utunkat, a Keleti-Kárpátok hegyvonulatának arra a pontjára tartottunk, amelyen őseink első honfoglaló lépéseiket megtették 995-ben.

A Kárpátok 204700 km²-nyi koszorújának 11%-a fekszik a mai Ukrajna határain belül, részben Kárpátalján. A „Karp” szó eredeti jelentése: menedék, fedezék; a „Karpe” (albán-trák) szikla jelentésű szóval hozható kapcsolatba.

Az Északkeleti-Kárpátok viszonylag alacsony és keskeny hegláncolatának völgyében húzódik „Verecke híres útja”, amely a Vereckei-hágóba torkollik.

A „Verecke” szó jelentése: kis udvar v. kertajtó, kertkapu szavunkból ered, s a Keletre vezető átjáróra (Vereckei-szoros) utal. Kiváló minőségű autópályán, az Ungvár-Kijev főútvonalon jutottunk el Kárpátalja megye állandó jellegű határőrzeti ellen-

A vereckei szerpentin a millecentenáriumi emlékmű kiszögellésével

őrző pontjáig, s innen (megállás nélkül) Alsóverecskére, melynek mai neve: Nyizsnyi Vorata (kapu – szláv szó). A Zavadka völgyén haladva érkezünk Rákóczi szállásra, innen Verebesre, ahol 1703. júniusában Esze Tamás talpasával várta a Nagyságos Fejedelmet, II. Rákóczi Ferencet. A falu végén kígyózó, zötykölődő serpentin vezet a történelmi Magyarország legnevezetesebb hágójára. Rákóczink egykori hűségesei ruténjeinek mai utódai mindenütt kedvesen in-tegettek a kátyúkat óvatosan kerülő autóbuszoknak.

A táj szépsége lenyűgöző: hegyi patakok pazar látványosságai, havasi legelők, virágos vadmezők, tenyérnyi megművelt termőföldek, illatlombos és tűlevelű erdők 841 méterrel a tengerszint felett. S a gyönyörű hegyeink, amelyeken Árpád apánk és népe családostól állataikkal, ökrös szekéren, lóháton, gyalog átkelt. Ezek a hegyek jelentették a nagy népvándorlások korának lezárulását, a magyarok honfoglalását, Verecke híres útját...

A megszentelt helyre érve mit láthat még a megrendült utazó? Egy befejezetlen, lepusztult motelt és buszmegállót, és egy megrongált, meggyalázott 2005-ös emlékmű-torzót a hegytetőn. A Magyarok Világöröksége által finanszírozott millecentenáriumi emlékmű felépítésére kiírt pályázatot Mád Péter munkácsi szobrászművész terve nyerte el 1996 tavaszán. A hetes számjegy misztikumára épülő emlékmű a 7 méter széles, 7 m magas, 7 monolit tömbből álló központi részének legfontosabb eleme az életfa-istenfa motívum: a kehelyből a 7 törzset jelképező 7 virág nő ki. A művész szerint „ez az emlékmű a magyar emberek szívében, lelkében már ezerszáz éve áll, nekem csak valamilyen formába kellett öntenem”.

1996. aug. 15-én a félkész emlékművön a galíciai ukránok ismét összetörték az oltárkövet, a keresztel ellátott szentség jelképét kifordították a helyéről. Az emlékmű sajnos azóta sem készülhetett el, sőt a torzó elleni atrocitások mind a mai napig folytatódnak a Vereckei-hágón. A 2005. aug. 20-án összesereglett több száz magyar virágait, koszorúit szétdobálták, a nemzetiszínű szalagokat letépdesték az ukrán nacionalista csoportok, s meggyalázták az emlékmű-torzót. A sors fintora, hogy talán ilyen megcsúfolt állapotában fejezi ki leghatásosabban az önhibájából határainkon kívül élő magyarság jelenlegi helyzetét.

Itt, az északkeleti végeken, Verecke híres útját járva minden jó érzésű magyar ember elégi-kus érzések hatása alá kerül, hisz a Vereckei-hágóhoz látogató zarándokot nem fogadja szívét-lelket melengető emlékhely.

De ahogy Rákóczi szellemiségét ma is őrzik az őslakó rutének, a hely szellemisége minden igaz magyar szívében felépítette már Verecke emlékművét a kőnél és betonnál erősebb, a múlt időnek és a rossz akaratnak ezerszer jobban ellenálló örök érzésből: a nemzettudatból táplálkozó honszeretetből.

Nyíregyháza, 2007. július

Dr. Durucz Istvánné

*A millecentenáriumi
emlékmű
központi része*

ÉRETTSÉGI DOLGOZATOK 2007

ÉRVELÉS

Az Ön megítélése szerint véglegesen kiszoríthatják-e az elektronikus adathordozók a hagyományos könyveket? Vagy a kétféle médium kölcsönösen fel is erősítheti az olvasói/felhasználói érdeklődést? Milyen előnyei és hátrányai vannak a szövegek e kétféle megjelenítésének? Az alábbi gondolatokat is figyelembe véve, érvekkel alátámasztva fejtse ki véleményét!

A könyv és viselt dolgai

Hermész Triszmegisztosz szerint az ember kettős természetű lény; az anyag börtönében sínylődő halhatatlan lélek. Az különbözteti meg az állatoktól, hogy halandó része mellett lakozik benne egy halhatatlan is: egy isteni szikra, mely képessé teszi őt arra, hogy új dolgokat hozzon létre. Az ember azért igazán különleges, mert gondolatait képes szavakba önteni, mert történelmi lény; él benne a késztetés, hogy a múltat írás formájában lejegyezze, megőrizze. Gondoljunk csak a kezdetekre: hieroglifák, ékírás, pergamen és papirusz. Ez mind hozzájárult ahhoz, hogy kialakulhasson az, amit így nevezünk: Könyv. Így nagy betűvel.

A könyv olyannyira fontos volt, s az a mai napig néhány nép életében, hogy egész társadalmukat „egy könyv lapjaira építették”: a zsidók az Ószövetség és a Talmud, a keresztények a Biblia, a muzulmánok pedig a Korán szentségében hisznek. De megemlíthetjük még az egyiptomi írásokat (pl. Halottak könyve), a Hermésznek tulajdonított Corpus Hermeticumot vagy akár a védikus irodalmat, s a többi vallás szent iratait is. Ezekben az esetekben a könyv valami magasabb dimenzió üzenete: isteni kinyilatkoztatás, próféta bölcsesség. Hogy mi lesz ezeknek a könyveknek a sorsa? Ha magukat a könyveket kérdezzük, viszonylag lehangoló képet kapunk. A legtöbb vallásban megtalálható egy vallás nélküli világ jóslata, egy világe, melyben önző, pénzahhász és felfuvalkodott emberek laknak majd, akiknek a régi bölcsességek már nem jelentenek semmit, a hajdanán szent iratok pedig elfeledve fekszenek valami szeméttelen. Ha személyes véleményemet kérdezik: sajnos sok igazság van ezekben a jóslatokban, én mégsem lennék ennyire pesszimista. Ha több ezer évet túlél egy könyv, az már igen jó eredménynek tekinthető. Ha egy nép, amely szétszóratva él a világban, több mint ezer évig képes megőrizni azonosságát, képes elkerülni az asszimilációt egy könyvnek köszönhetően – az is szép eredmény. Úgy gondolom, hogy az előbb felsorolt esetekben egyetlen CD-ROM sem tudja majd pótolni a könyvet. Sem most, sem ezer év múlva.

A másik nagy csoport, melyet górcső alá kell vennünk a szórakoztató ill. szépirodalom. Ebben az esetben már nem tudok, s nem is lehet értelmű válasz adni a kérdésre: Kiszoríthat-

ják-e az elektronikus adathordozók a könyveket? Itt teljességgel a majdani olvasók ízlésére van bízva a dolog. Én, noha informatikusnak készülök, a hagyományos könyveket részesítem előnyben. A könyvolvasásnak megvan a maga romantikája: a lapozás szépsége, a papír mindig más illata, az esti félhomály és a megvetett ágy. Este szoktam olvasni. Kíváncsi volnék, hogy a többi ember mikor szokott. Szokott-e egyáltalán? Vagy csak hazamegy, leül a televízió elé, s kiégett aggyal, gondolatok nélkül bámulja a színesebbnél színesebb képeket? Mígnem álomba szenderül a sercegő hangtól... Aztán felébred, megreggelizik, s „újult erővel” vág neki a napi rutinnak, mígnem újra otthon találja magát. S kezdődik az egész előlről: 60Hz-en vibráló színes képek, sercegő hang, álom. Az olvasásban éppen az a szép, hogy az olvasó ember kiszakad egy kicsit a valóságból, ha egy kicsi időre is, de máshol jár. Az unalmas és sivár jelenből valahova messze száll. Egy olyan világba csöppen, ahol színesebbek a virágok, zöldebbek a fák, szebben süt a nap. Vagy épp olyanba, ahol gonoszabbak az emberek, az ég sötétebben szürkél, és minden utcasarkon a halál leselkedik. Ezért nem mindegy, hogy az ember milyen formátumban s hol olvassa a könyvet.

A digitális technika a maga nemében csodálatos, de mégis hogy néz ki az, amikor Homérosz Iliászát vagy Szophoklész Antigonéját egy 1280×1024 pixel felbontású folyadékkristályos monitoron olvassa az ember? A kettő nem illik össze, Homéroszt fekvé és megsárgult kiadásban kell olvasni. Ez megint egy érdekes dolog: én fekvé szeretek olvasni. Az ember általában kényelemben helyezkedik mielőtt nekikezd „az utazásnak”. Kinyújtózik és bele-bele lapoz a könyvbe, mint aki csak kóstolgatja a finom falatokat a nagy lakoma előtt. Ha készítenénk egy felmérést, hogy az emberek hol olvasnak, elámulnánk attól a sok furcsa, szinte lehetetlen helytől, amiket válasz gyanánt kapnánk. Ágyban, diófán, repülőgépen, a spájzban s még számtalan helyszínen. A napszakra vonatkozó kérdés is különböző válaszokat eredményezne: este, lefekvés előtt; hajnalban, míg a többiek alszanak; napközben, a kávé szünetben. A testhelyzet különbözősége is számottevő lehet: ülve, állva, ágyon fekvé. A digitális tartalmakkal az a gond, hogy még gyerekcipőben járnak. A tárolókapacitásra nem lehet panasz, de a testhelyzet megváltoztathatatlansága erősen csökkenti a dolog népszerűségét: egy 600 oldalas könyvet az ember nem fog a monitor előtt hétrét görnyedve végigolvasni. Ha még azt is hozzávesszük, hogy nem a legegészségesebb egy mai monitort több óráig nézni, akkor megérthetjük, hogy miért nem olyan elterjedt az „e-book”. Ha a szóbanforgó problémákat áthidalják majd, tehát egy kisméretű, szemkímélő, hordozható konstrukciót életre hívnak, akkor elképzelhetőnek tartom, hogy fel fogja venni a versenyt a könyvekkel, de kiszorítani semmiképp nem tudja majd.

Az elektronikus könyv és a hagyományos könyv végeredményben nem egymás ellen harcolnak. Egy közös ügyért harcolnak, s ez az olvasás. S egy közös ellenség ellen is harcolnak: ez a televízió és a tévénézés. Nem az elektronikus könyv fogja kiszorítani a hagyományosat, hanem a filmek az előző kettőt. Hogy ez ne következzen be soha, rajtunk múlik. Nem tudom, mi lesz az olvasás sorsa, de küzdenünk kell érte, hogy mindig megbecsült elfoglaltság maradjon.

Szabó Péter
12.A

Egy mű értelmezése

Értelmezze Sánta Ferenc kortárs író novelláját! Hogyan idézi meg a gyerekek játéka a felnőttek világát? Mennyiben tér el ez a játék a megszokottól? Miért nincs neve a gyerekeknek?

Sánta Ferenc: Kicsik és nagyok

Kicsik és nagyok. Gyermekkor és felnőttkor. Az irodalomban – és egyáltalán a művészetben – főképpen a XX. században választotta több alkotó témájául a gyermekkort és a felnőtté válás problémáját. Ennek egyik oka minden bizonnyal a század elejének pszichológiai és pedagógiai vívmányaihoz köthető. Ekkor terjedt el ugyanis az a felfogás, miszerint az ember személyisége, problémái a gyermekkorban gyökereznek. Ekkor még nem nyomják el a tiszta, ösztönös érzéseket a társadalom megszokott normái. Érthetővé válik tehát, miért jelent az egyénnek krízist, traumát – s a művésznek pedig művészi témát – a felnőtté válás.

Az imént említett probléma jelenik meg Sánta Ferenc művében is. Az író két kisgyermek játékát jeleníti meg, melynek során a gyermekek a felnőtt korba képzelik magukat. Nagy jelentőséget lehet tulajdonítani már az első mondatnak is. Itt ugyanis az író leszögezi, hogy a gyerekek csak „játszottak”. A mű egészét tekintve azonban azt vehetjük észre, hogy a határ a játék és a „komolyság” között többször, a mű végére szinte teljesen elmosódik. Ez viszont több síkon történik. Az egyik sík a történet cselekményében van jelen. Mindenki tudja ugyanis, hogy a gyermeke játéka néha elfajul. Hajlamosak annyira beleélni magukat a játékban játszott szerepükbe, hogy teljesen azonosulnak az önmaguk által teremtett „világgal”. A határok elmosódásának másik síkja is kapcsolódik a történethez, azonban túlmutat azon. A játék a mű előrehaladtával fokozatosan kezd elkomolyodni. Ez az elkomolyodott állapot azonban túlnő a cselekményen. Már nem két kisgyermek ártatlan játékaról van szó, hanem az ötvenes évek második felének több szociális problémájáról. Ilyen az emberek reményvesztettsége, az anyagi gondok, a családon belüli erőszak. Ezen tényezők oka talán az alacsony életszínvonal. Ezt persze, mint kiváltó okot, következményei is csak fokozzák. A reményvesztettségben és a szöveget átható csöndes rettegéssel átitatott beletörődésben talán még az 1956-os forradalom leverésének sokkja tükröződik.

A mű olvasása közben szembetűnik a korábban is megfigyelt fokozatosság. Érdekes volna részletesebben is kitérni arra, hogyan is alakul át egy vidám játék egy egész társadalom kínzó problémáinak bemutatásává. A mű első részében a két kisgyermeket, mint lakástervezés közben vitázó ifjú szülőket látjuk. Már itt is konfliktus jelenik meg a „házaspár” között, ezek azonban még ártatlan kis veszekedésnek mondhatók. Mindenesetre előrevetíti a korábbi konfliktusokat, megadja a feszültség alaphangját.

A ház felépült, a fiú „eldobta a fadarabot”. Ezzel megkezdődik a családi élet. Érdekes a kutya szerepe. A gyerekek játékának megkezdése a kutya számára éppen a játék végét jelenti. Azaz, hogy a gyerekek kikötik a kutyát, az olvasóban a rabság érzete lesz úrrá. Bár itt még nem tudjuk miért, baljós jelnek érezzük, mikor a kutyát megfosztják a szabadságától. Szegény Bodri úgy rángatja a kötelet, mintha tudná, hogy valami rossz dolog van előkészületben. Olyan ez, mint amikor Móricz Zsigmond Barbárok című művében a puli kutya ugyanígy megérezte a baj

közeledtét. Azzal tehát, hogy a kutya játéka véget ért, valójában a gyerekeké is befejeződött annak ellenére, hogy ők azt hitték, még csak most kezdődik. Ami ez után következett ugyanis már nem csak játék volt.

A következőkben egy borzalmas családi jelenet tárul elénk: az éjszaka részegen hazaérő férj és a feleség vitáját látjuk. Szinte olvasni is fájdalmas, ahogy a gyerekek pontosan, szépítés nélkül, szitokszavakkal előadják minden biztonnal szüleiük gyakori veszekedését. A gyakoriságra éppen abból lehet következtetni, hogy a gyerekek milyen pontosan képesek utánozni szüleiüket. A közbeiktatott játékos kacagások – „Megint a szekrényen jössz be...” – oldják a feszültséget, tudatosítják az olvasóban, hogy ami eddig elhangzott, az csak játék, senki sem veszi komolyan. Ugyanakkor jobban belegondolva ezek az elemek is csak fokozzák a feszültséget. Általuk tudatosul ugyanis az olvasóban, hogy ezeknek a gyermekeknek fogalmuk sincsen arról, milyen szörnyűségeket játszanak el. Az ilyen közbeszólások egyfajta groteszk hangulatot kölcsönöznek a műnek. Az olvasó pedig elborzad, mert tudja, hogy ami most ártatlan játék, az felnőttkorban már valóság lesz. Ettől a felnőttkortól akarja őket megóvni Bodri kutya, és ebből menekül az irodalomban Kosztolányi Dezső is, miközben reménytelenül próbál megkapaszkodni az igaz, ösztönös lét, a gyermekkor virágának még el nem hervadt szirmaiban.

A mű végén a játék már annyira elfajul, hogy a fizikai erőszak is megjelenik. A fiú bizonyára csak apját akarja utánozni, ám valószínűleg vele ellentétben, mikor a kislány felkiált, hogy „Eressz!” a fiú abbahagyja az erőszakot, és valószínűleg a szégyen miatt el is pirul. Érti és tudja, hogy ő nem ezt akarta, ő saját akaratából sohasem tenne ilyet, de hát – gondolja – ha apa ezt csinálja, akkor biztosan ez lehet a helyes magatartás. Továbbra sem tudatosul bennük igazán tetteik súlya és valódi jelentése, hiszen a fiú szemei „idegenül ültek homloka alatt”.

Nem tudjuk, hol és mikor játszódik a történet. Még a gyerekek neveit sem ismerjük. Ennek minden biztonnal az lehet az oka, hogy Sánta nem egyedi esetet akart bemutatni. Személyazonosságuk ismerete a mű szempontjából teljesen lényegtelen, ugyanis az író általános problémáról szól, és ezáltal saját kora elé is tükröt állít.

A mű lezárását több módon lehet értelmezni, és valószínűleg mindkettő helytálló. Egyfelől teljes pesszimizmust, reményvesztettséget sugall: „kezébe temette arcát”. Ez azonban a szülők reménytelensége. Mivel a gyerekek ezt a borzalmas állapotot látják otthon, valószínűleg az ő életük is hasonló lesz. Nem szabad viszont elfelejtenünk, hogy gyermekekről van szó, akik még csak játszásból torzsalkodnak. Éppen ez a legszebb a gyermekkorban és egyben a gyermekekben: mindegyikükben ott van a remény, a lehetőség egy szebb jövőre.

Hory Gergely
12.D

Összehasonlító elemzés

Hasonlítsa össze az alábbi két, a szerelemről szóló költeményt! Kifejtésében vizsgálja meg a két vers szerelemfelfogását, a vershelyzet és a nyelvi megformáltság sajátosságait!

Csokonai Vitéz Mihály Az eleven rózsához és Ady Endre Meg akarlak tartani című versének összehasonlító elemzése

A szerelem az emberiség egyetemes, gyógyíthatatlan betegsége. Egyszer mindenkit elér, és csak nagyon nehezen gyógyul ki belőle legtöbbször. Van, aki egész életében a szerelem bolyongója marad, van, aki kitart egyvalaki mellett, és van, aki reménytelenül keres egész élete során. Ha már megtaláltuk az igazi, nagy szerelmet, akkor is sokféleképpen élhetjük meg ezt a boldogítóan örjítő érzést. Csokonai és Ady verse két teljesen eltérő szerelemfelfogást tükröz. Mindketten megtalálják a vágyott nőt, de Csokonai csak messziről imádatja, mint a középkori lovagok, Ady pedig tobzódik a beteljesült szerelem észvesztően fájdalmas boldogságában. Helyzetükből fakad, hogy Csokonai szeretne közelebb kerülni szíve hölgyéhez, Ady pedig úgy érzi, ezt a felfokozott érzést csak úgy tarthatja meg, ha elhagyja szerelmét, így szívében örökké ezt a gyönyörűséges beteljesülést őrzi meg.

Mind Csokonai, mint Ady újat hozott a magyar szerelmi költészetben, szókimondásukkal, a versekben burkoltan vagy akár nyíltan megjelenő erotikával. Csokonai életében a Lilla-szerelem volt a meghatározó, Adyknak pedig a Léda-szerelem határozta meg azt az ellentmondásokkal teli, lángoló érzést, amit később a Csinszka-szerelemben már nem sikerült átélnie. Csokonai már verse címében előre vetíti azt a reneszánsz virágénekekhez hasonló stílust, ami verse egészét végig kíséri. Részletes, gazdag költői képekkel fejti ki a kedves szépségét, alakjának utánozhatatlan báját, szellemét. A címben megjelölt rózsá-motívumot bontja ki, és vonultatja végig az egész költeményen. Reneszánsz elem a mitológia utalások használata. Ezzel is erősíti a kedves különleges szépségét, felfokozza, isteni magaslatokra emeli az imádott lényt. Erőtlenjes az áthajlás Balassi Bálint *Hogy Júliára találá* című versére. Csokonai azonban túllép a pusztán dicsőítésen, elszakad a lovagok ideálményétől, nem elégszik meg a vágyott nő távolról imádásával. Viszonozott, gyöngéd, óvó szerelmet akar, meg akarja kapni az imádottat, közel akar lenni hozzá.

Adyknak mindez megadatott. Már a címből is kiderül, hogy ez beteljesült, boldog szerelem, a kérdés csak az, hogy meddig. Ady fél, hogy egyszer kihuny szerelmük tüze, és ott marad egyedül, árván a világban, szívében egy soha be nem gyógyuló sebbel, mely abból a tudatból fakad, hogy minden szerelem, még a legforróbb is egyszer kihűl. Ezt a szörnyű érzést akarja elkerülni azzal, hogy most, mikor mindketten a leghevesebb lánggal égnek, elhagyja szerelmét, így azt a képet őrzi meg róla, amikor együtt, kölcsönösen szerették egymást. Bár így nem lehetnek együtt és örökké vágni fognak egymásra, a beteljesült szerelem, mint egy gyönyörű álom emléke, örökre megmarad. Ady nagyszerűen megfogalmazza a nagy szerelmek szívfájdító ellentmondásosságát. A boldogság olyan magas fokát éli meg, hogy szinte már el sem bírja viselni, nem tudja elhinni, hogy létezik ilyen önfeláldozás, ilyen megalázkodó jóság, amikor én már csak a másokban élek, ő csak bennem, és egymás nélkül már nem élet az élet, nem válha-

tunk el egy percre sem, mert az maga a teljes megsemmisülés. Mégis ezt kéri asszonyától, hogy váljanak el, ne szeresse annyira, hiszen már nem képes élni nélküle, egész életét ez a forró, lüktető vágyakozás tölti be, és szenved saját vágyaitól és ettől a földöntúli boldogságot és kint egyszerre hozó beteljesült szerelemtől. Egyetlen megoldásnak azt látja, ha fájó szívvel is, de elválnak, hisz így ezt a mostani képet őrzik meg egymásról szívükben.

Csokonai pont ezt a jellemző beteljesülést hiányolja, könyörög szerelmének, hogy adja meg neki az igazi boldogságot, engedje, hogy kötődhessen valakihez, ne árva madárként csapongjon az élet berkeiben. Csokonai kéri szerelmét, hogy ne utasítsa vissza, engedjen a szép szavak ostromának, viszonozza ezt az állhatatos szerelmet. Csokonai fél a visszautasítástól, a szenvedéstől, Ady önként, nem kevés lelkiérőről tanúságot téve, a szenvedés biztos tudatában vállalja az eltávolodást, a múlt és a messzeség mindent megszépítő ködét, mely örökre megőrzi az imádott nő hódító szépségét.

Mindkettőjük versében megjelenik az erotika. Csokonainál az 5. versszakban burkoltan, virágnyelven, a rózsa metaforába ágyazva, majd az utolsó versszakban nyíltabban. Adynál végigvonul az egész versben, hiszen egy beteljesült szerelemhez hozzátartozik a beteljesülés minden formája. Ady költeménye mozgalmas, különösen az első felében sok a mozgalmasságot kifejező ige, ezzel is utal gyötrő szenvedésére az érzelmi viharosságára. Csokonai versében inkább a névszók az uralkodóak, az igék is inkább mozdulatlanyságot vagy finomkodó, lassú mozgást fejeznek ki, ezzel is a kedves alakjának légiességét fejezi ki, szépségét sok melléknévvel erősíti. Uralkodó színek a versben a rózsa pirosa és a tej, a hó, ill. a gyöngyvirágok fehérsége. Ezek a kedves arcának harmonikus, üde szépségét idézik meg. Csokonai sok régies alakot használ, sok a soráthajlás, bár a versforma szabályos, dalszerű, időmértékes, kereszttrimes. Ezzel is jelzi, hogy az udvarias dicséretet, a kellemes bókók távolságtartása mögött viharos érzelmek dúlnak, amiket eddig elfojtott, de az utolsó két versszakban felszínre tör a vágy, könyörög az imádott nő kegyeiért, próbálja megtörni márványszobor szépségű kedvese távolságtartását.

Ady nem a vágyakozó szerelmes kedvességével ír. Ő már végiggondolta a lehetőségeket, és a szerelem megtartásának egyetlen lehetséges módját önti a háromsoros versszakokba. A két szélső sor rímel, a középső rímtelen. A szigorú formát csak ritkán törik meg soráthajlások, amikor a fájdalom szétfeszíti a kereteket és szabadon előtör. A vers tartalma, mozgalmassága, a sok halmozás ellentétben áll a formával. Ez is a nagy szerelem ellentmondásosságát erősíti, a vívódás fájalmát érzékelteti.

Csokonai ezt a vágyódást, az elérhető, viszonzott szerelem igényét több versében is megfogalmazta, de az igazi szerelmet csak rövid ideig élvezhette. Ady Lédával való ellentmondásos kapcsolata is több versében megjelenik pl. Lédával a bálban, Héja nász az avaron. Ő abban a szerencsés helyzetben volt, hogy átélhette azt a boldogságot, ami már-már nem is boldogság, hanem kín, szenvedő ellentmondásosság.

Az igazi, nagy szerelmekkel mindenképp együtt jár a szenvedés, a vágyódás, a keserűen boldogító kettősség. Ennek megélése azonban nem csak tőlünk függ, hiszen minden kapcsolatban ketten vagyunk, kölcsönösen hatunk egymásra, felhőtlenül boldoggá vagy épp boldogtalanná tehetjük a másikat és magunkat is. A választás azonban tőlünk függ. Ahogy Ady vállalta a szerinte létező legjobb megoldást, még ha fájdalmas is, úgy próbáljuk mi is mindig a legjobbat választani nemcsak magunknak, hanem társunknak is, hiszen a mai világ embertelenségében minden szép emberi kapcsolat valódi kincs. Őrizzük meg szívünkben az emlékeinket, ne hagyjuk kihűlni a kapcsolatainkat, tartsuk meg belőle az emberi, igazi értékeket, merjünk helyesen dönteni, ahogy Ady, és vállaljuk érzéseinket, ahogy Csokonai!

Tóth Luca
12.B

Dolgozatokban olvastuk...

A két fiatalnak elég volt egy pillantás, hogy elsöprő szerelemre lobbanjanak egymás iránt. Mint valami belső sugallat, érzik, hogy ez a szerelem lesz számukra a végzet, így meg is tesznek érte mindent. Shakespeare a szerelem erejére összpontosít, amely még a gyűlölködő szülőket is ráébreszti a viszálykodásuk értelmetlenségére. Első gondolatra úgy tűnhet, hogy a fiatalok halálával az élet igazságtalansága vagy a sors furcsa iróniája győzött, de a szerelem katarziséhoz híven ez a szomorú végkifejlet egy új, békés időszak megkezdését is jelenti a két család számára. A heves érzelmeket ellensúlyozza a halál árnyéka, így kölcsönözve a műnek komoly hangvételt. Ez sugallhatja azt, hogy a szerelem hatalmát csak a halál erejéhez lehet hasonlítani.

* * *

Ahhoz, hogy boldogok legyünk, nem elég méltónak lenni. Érettség is kell. A műben szereplő Éj is ezt támasztja alá monológjával, mely szerint a szerelemmel nem csak a boldogságot, hanem a múlandóságot is megismerjük. A múlandósággal pedig felnőtte válunk. De a felnőttéletet is méltósággal kell viselni. Ezt viszont egyedül nehéz, mert szüksége van az embernek egy méltó társra, akivel méltó életet élhet. Akadályok pedig mindig lesznek, melyeket ha legyőzünk, elnyerjük a boldogságot.

Szerafin Ágnes
10.D

* * *

A Csongor és Tünde motívuma egy megfoghatatlan, mégis az életet meghatározó fogalom, a boldogság. A költő talán azért írt ezen érzésről, mert ő szintén ezt kereshette élete során neki nem sikerült elérnie „célját”, Etelkát. Bármilyen próbát kiállt volna érte, de neki még csak esélyt sem adott az élet. Szemben a műben megjelenő Csongorral és Tündével. A mesebeli szereplők sorsát már kedve szerint irányíthatta. Ő szabhatta meg, hogy megérdemlik-e a szerelmesek a boldogság felemelő érzését vagy nem. Még ha komoly feltételeket is szabott, de esélyt adott szereplőinek. A szerző azt akarta megmutatni, hogy valóban méltóak a figurái a nyugodt, békés életre. Ennek érdekében a nemesúrfit (Csongor) próbák elé állította, a szépséges tündérnek pedig minden eddigi vagyonát el kellett dobnia szerelméért.

Ludrik Balázs
10.D

* * *

Vajon Harpagon és Capulet mit gondoltak magukról, mikor nyilvánvalóan boldogtalan házasságra akarták kényszeríteni a gyermekeiket? Ez nem volt benne a kor eszmerendszerében, úgy tűnik. Egyszerűen meg se fordult a fejükben, hogy a fiatalok akarhatnak mást, mint amit a szülői szeretet diktál. Nem volt senki, aki megkocogtatta volna a fejüket? Nem.

* * *

A tihanyi Ekhóhoz című versében a hegyek visszhangjához beszél ill. szónokol. Igen, szónokol, mint egy pogány varázsló a hegyek csúcsán, kezében bottal, lobogó szakállal parancsolva a viharnak. Ugyanakkor, ha jobban belegondolunk, furcsa, hogy bár a magány lehet fennkölt is, ugyanakkor szájalomra méltó, hisz a szerelmes költő visszavágyik Lillához és az emberek világába.

Tóth Péter
10.D

* * *

Móricz novelláiból kiderül, többféleképp is élhet az ember, s még a szegénység sem töri meg az illetőt minden esetben. Az egymást követő művekben fokozatosan halványul az idill hatása, s már nem ad az írásoknak semmilyen megnyugtató háttérrel. A szegénység minősége is változik, hiszen a Hét krajcár szereplői nem görnyedtek meg lelkiileg a szegénység terhe alatt. Kis János belehalt a nyomor súlyába, Bodri juhász pedig tiszta szívével, ártatlanságával esett áldozatul a torz lelkű, szinte már lélektelen gyilkosoknak.

* * *

A főhőst, Gregort vizsgálva megállapíthatjuk, hogy állati testben teljeseedik ki érzelmi világa, s ezáltal óriási ellentét, feszültség hordozója ez a motívum. Jelleme nem a küzdő, lázadó embereké. Nem alakulhat ki benne az a gondolat, hogy élete elviselhetetlen, s ezáltal nem is lázadhat fel ellene. Átváltozását követően azonban megszűnt döntési és cselekvési szabadsága is, s már akkor sem tehetett volna semmit, ha akart volna. Passzivitása vezetett halálához, sorának beteljesüléséhez, melyekért maga s környezete is felelős volt.

Kafka az embert féreggő alacsonyító társadalomról mond kritikát, mely a benne élő megfosztja emberi mivoltától, s döntésképtelen bábut faragva belőle állítja be az egymástól elidegenedett „ember-bábuk” sorába.

Fadel Nadin
12.C

Íródiák-szemezgető

„Emberek, ébresztő! Ilyen nagy luxus tollat ragadni és írni? Tényleg fölöslegessé vált a kézzel írt jókívánságok intimitása? Egy kezemen meg tudnám számolni, hány magánlevelet dobtak a postaládámba az utóbbi években. Kérdem én, Varró Dániellel szinkronban: Miért üres a postaláda mostanába’?”

Just another brick in the wall

Vajon manapság mi az elsődleges funkciója az iskolának? Az emberek többsége: szülő is, tanár is, rávágja, hogy a gyermek „szellemi fejlődéséért” és „intellektuális előmeneteléért” kell működnie.

A Gyermekek – én magam – is böszülten bólogattam volna, hogy igen, ez íúgy igaz, mindaddig, amíg egy nap nem úszott be valami isteni sugárként a szó a tudatom peremére: inf-ra-struk-tú-ra. Bizonyám! Hisz mi igen praktikus hosszú távú befektetést jelentünk az államnak, aminek megéri a pedagógusok fizetését feljebb és feljebb srófolni, hogy hajlandóak legyenek minket megőrizni addig, amíg képesek nem leszünk egyre több és több értéket előállítani, és ami még fontosabb, egyre több és több adót fizetni. Azért a néhányért, akik a társadalom legtegyején csücsülő pártíezetret kiteszik majd és csörögtetik böcsülettel az állam kasszájába a szépszagú pénzt, megéri évente százezrekre pazarolni a bankókat? Ahogy látom „próba szerencse” avagy a nagy számok törvénye alapján dolgoznak a közgazdászok. Valamelyikből csak lesz egyszer tehetős állampolgár-elven. Nem igaz?

* * *

De az általánosításokat hátrahagyva még mélyebbre mennék. Hogyan lehetséges az, hogy nyolc, tíz, tizenkét év után sem kerül sehonnan egy tanár, akit egy parányit is érdekelne, hogy mit szeretek, mi fáj, ki bántott? Az egyetlen válasz az, hogy más célok, és más eredmények mozgatják azt a szerkezetet, ami engem öröl, farag, csiszol és formál nap mint nap – sajnos a saját képére. Ha jó diák vagyok, akkor ma ötös dolgozatot írok, és körömszakadtáig magolok, mert hajt a büntudatom.

* * *

Csepp a Tengerben

Kezdetben – vízcepppek milliárdjaival együtt egy felhő volt az otthonom. Csak az maradt meg a mai napig is tisztán az emlékeimben, hogy nagyon-nagyon sokan lehettünk. Visszagon-dolva határozottan úgy rémlik, hogy tömegnyomor volt odafent.

Aztán... Aztán mintha meglökött volna valaki, és társaimat elhagyva zuhanni kezdtem a Föld felé. Leérve egy sziklarepedésen át egyre mélyebbre jutottam. Nagyon féltem... Rettegettem! Hideg és sötét volt. Jól elbánt velem a „Felülről-lelökődő”! Ekkor unokatestvéreim, a napsugarak, váratlanul bohókás táncba kezdtek a hátamon! Reznignált gyönyörrel konstatáltam szabadságom tényét. Néhány pillanattal később, már mint folyó száguldottam Kelet felé.

Micsoda élet volt az! Világot láttam, új ismerősöket szereztem, idegen nyelveket tanultam, számos nélkülözhetetlen ismeretre tettem szert, mialatt filozófiával, antropológiával, asztrológiával, sőt hébe-hóba még teológiával is ismerkedtem. Széleskörű műveltségemnek köszön-

hetően könnyedén megbarátkoztam idegen kultúrákkal és más civilizációkban felnőtt vízcseppekkel.

A következő emlékem már az, hogyan repülök fölfelé egy hatalmas toronyba sokadmagammal együtt, hogy rövid pihenő után örült száguldás vegye kezdetét. Kanyargós alagutakon és csöveken át haladtunk sokáig, ám én már éreztem, hogy utazásom lassan véget ér.

Egy csap volt a céloim. Az volt a rendeltetésem, hogy a tiszta forrástól egy emberi ajakig eljussak. Ekkor értettem meg, hogy a Napot, a világot, a kék eget, vagyok hivatta elvinni egy ismeretlen lakásba, hogy életet adjak Az Embernek...

Egy hosszú percen keresztül néztem csak a lakás fényeire, aztán egy óvatlan pillanatban legurultam a lefolyón, anélkül, hogy bárki is észrevett volna.

Polonkai Éva
II.D

* * *

Cikk²

Az ember könnyen átsiklik a sorok felett, ha nem gyilkoltak meg bestiálisan néhány ártatlan embert, és nem kíséri illusztráció a háromfejű csodakígyó legendáját.

Valahol a ki van halva rovat után-ahogy a nagyanyám szokta mondani, mikor kirázza az újságot, mint a frissen mosott abroszt, és először megszagolja, akár a nedves vásznat –, meg az aktuális széplány villogó szeme- vagy keble, ha az előbbi fénye kevésnek találtatik – alatt néha fel-felbukkan egy-két hír. Az ember könnyen átsiklik a sorok felett, ha nem gyilkoltak meg bestiálisan néhány ártatlan embert, és nem kíséri illusztráció a háromfejű csodakígyó legendáját. Pedig néha egy sose volt Marquez regény bujkál az utolsó oldalon: „Egy mexikói, hetven év körüli házaspár elindult szülőfalujából, és Mexikóvárosban kötött ki. Egy taxisofőrnek tűntek fel a tanácstalanul álldogáló öregek, ő vitte haza őket.”

Olvashattál egy orosz faluról is, amely úgy elszegényedett, hogy el kellett adnia temetőjét és templomát. A holtakat, az élőket; a gyökeret, a rügyet; a belenyugvást és a reményt.

Jó is, hogy említettem a latin-amerikai író, neki is csak a szavak engedelmességek maradéktalanul. A papagája bezzeg! Hiába mormol, tátog, szótagol neki ötven éve, hiába gyözködi: a csökönyös madár meg se szólal. Legfeljebb néha váll- azaz szárny-vonogatva odakacsintja a gazdájának: elég a családban egy, aki mesterien bűvöli a spanyolt.

No és Paduram Mahantának hallottad-e hírét? Hazája, India függetlenné válása úgy magával ragadta, hogy tüzet gyújtott, s azt ötvenhét éven át táplálta, hogy többé ne merülhessen feledésbe a szabadság szenvedélye. „Ne hagyd kihunyni a tüzet / a százszor szétrúgottat / szítsd a parazsat nélkülöd / újra fel nem loboghat.” Halála után, a hagyományokhoz híven őt is elnyelték a lángok, de a falu lakói nem hagyták kialudni a máglyát.

Hát ilyenek vagyunk mi, emberek: nagyon tudunk élni. Égni. Tisztán meghalni. Akkor is, ha erről néha megfeledkezünk, és a kétszintű érettségis könyveink mögül merünk csak kipislogni, az uniformis pedig leginkább a szívünk táján szorít.

* * *

Taxidermia

Az, kérem alázattal, kevés, suttogja a beteg, orvosnak lenni kevés. Érteni, az meg még jobban kevés.

(Parti Nagy Lajos)

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, következék pár szó a magyar kortárs filmművészetről, avagy: kincs, ami (sokszor úgy tűnik, hogy) nincs.

Mert elkuncogtam én már sokszor a Csak szex és más semmin, a Sorstalanság mesteri képei kidörzsölték a szappanoperák örök álmát a szememből, de azért borzongani, megrettenni és nagyokat sírni mégse magyar filmekre járok.

A rendező, aki pusztán képi megjelenítéssel akar megfogni, nagy fába vágja a fejszéjét: a XXI. század gyermekeként néhány hullával, süvítő puskaolyóval, egy-két naturalista kufircal már nem lehet lekenyerezni.

Na de a szerzői filmek forgatagában fel-felbukkan egy izgalmas alkotás. Most például a Taxidermia. Mert ha más jót nem is lehet elmondani róla, de az tény, hogy hat. Nagyon.

A film három generáció sorsát meséli el, Parti Nagy Lajos novellája alapján. A gyönyört fél kézzel mindig az ülepe tájékán kutató, ex-paszományszabó, jelenlegi tisztiszolga, legfőképp pedig dédapai mivoltában jelentékeny Vendellel (Czene Csaba) – de leginkább férfiúi ékességével – van szerencsénk megismerkedni az első részben. A második generáció (Kálmán – Trócsányi Gergő) a százados feleségétől, Vendeltől, és egy feldarabolt kan disznó spermáitól származik, csintalan kis malacfarok-ékességgel. Feleségével – akit közben azért egy sporttárs is megismer (bibliai értelemben) – öregbítik hazánk nevét az evőversenyeken, és lelkesen építik a szocializmust. Ám a feneketlen gyomrú nemzeti hőst hatalmas bánat éri: egyszem fia (Lajos – Marc Bischoff) átlagos termetű lesz, mindemellett – preparáló szakmáját leszámítva – egyáltalán nem tűnik klinikai esetnek. De az amúgy is lehetetlennek tűnő happy endet az immár megöszült Kálmán macskáit, és fiának szánt, cingár termete és evősport iránti érdektelensége miatti szemrehányásai végképp megakadályozzák. A kedves cicák kibelezik a világbajnokot; Lajos pedig, apját egyszer és mindenkorra túlszárnyalandó, kipreparálja felmenőjét, és önmagát is. A családregényt egy gazdag műkereskedő meséli el a Lajos torzóját és Kálmán macskákkal díszített hulláját bemutató kiállításon, hogy felhívja figyelmünket néhány fontos tanulságra. Például, hogy az emberi test igényeit ki kell elégíteni, különben összeomlik a világ; de a mérték sem figyelmen kívül hagyható, hiszen a testi-lelki mohóság felismerhetetlenségig torzíthatja az emberi lényt. Rávilágít a halandóság letörölhetetlen skarlátbetűjére, mely örökké a homlokunkon virít.

Vagy épp egyikről sincs szó. De lehet, hogy tulajdonképp semmiről. Előfordulhat, hogy Pálfi György rendező csak a gyomrom felforgatására vágyik, hogy úgy járjak, mint Kálmán a világbajnokság színpalái mögött (mindent kiadott magából). A dédapa groteszk Andersen meséje, ahol a kis gyufaárus lány elégit ki gerjedelmét – nem nehéz kitalálni, miből lesznek a lányka egen a csillagok – már megadja a

néző alaphangulatát. Kálmán szerelmének hónaljáról a férfi arcára hulló, ragyogó izzadság-csepp; a sportolók okádása; az emberi belet csócsáló macskák; az önmagát kínos precizitással kitömő preparátor a legedzettebbek gyomrát is felfordítja.

Frida Kahlo festőművész mondta anno a szürrealizmusról: az, amikor kinyitod a szekrényed, és ruha helyett egy oroszlánt találsz benne. Hát itt ruha helyett álló falloszok és belek akadnak az ember kezébe. A kérdés csak az, hogy gyönyörködtethet-e borzalom, egy lila hullában megláthatod-e múltó idő és csapodár kedvesed?

Nos, kellemes kísérletezést kívánok!

*Gucsá Magdolna
11.D*

* * *

Szappanbuborékok

Talán nincs is annál szebb, mikor két buborék, két tökéletes csoda egyesül, létrehozván egy új egészet, az újabb tökéletességet, együtt folytatván útjukat a végtelen felé. A szép dolgoknak, sajnos, nem adatik meg, hogy sokáig gyönyörködtessen bennünket: egyetlen pukkanással, le-hulló vízcseppek képében int nekünk búcsút, mintha sosem lett volna.

Ilyen életre vágyom. Egyetlen szalmaszállal kapaszkodva a szüleimhez, s büszkeségük-ként, tökéletes gömb formában távozni tőlük, életem során a legszebb színárnyalatokat megmutatva mindenkinek, aki csak lát. Netán szerencsésen eggyé válni valakivel, hogy ne legyen olyan magányos az utam. És gyönyörűen, észrevétlenül, tisztán meghalni. Hogy olyan életem legyen, amit nem szégyellek a világ előtt.

Törékeny „teremtényeink” olyanok, mint mi magunk. Nekünk is csak egy szalmaszálon függ az életünk. De mégis annyira különböznek tőlünk! Közöttük nem találni két egyformát, valahol mindegyik tökéletes. Végző soron pedig az összes ugyanúgy bevégi a sorsát, valahogy mégsem találjuk egyhangúnak és unalmasnak, akárhány buborék sűrűsödik is, lelkünket gyönyör tölti el, ha figyeljük rövidke életüket. Ilyennek lenni, az volna a jó... De egyelőre nem látok arra esélyt, hogy valaha is ilyenek legyenek az emberek, vagy akár én magam. Sokat kell még ahhoz változnunk, hogy egyáltalán szalmaszálaink lehessenek, s még több munka és szeretet árán lehetünk majdan hasonlatosak a tökéletesség szimbólumaihoz. Mindenesetre biztosan szebb világunk lenne...

* * *

Weöres Sándort olvasott egy természetjáró

Na lássuk csak...

Van egy úgynevezett Buba éneke címet viselő búbajos Weöres Sándor vers, kiskoromban igen sokat skandáltam. Amikor nagybacska lettem, megtanultam a rá komponált dallamot, édesanyám sok örömét lelte benne, ha hallhatta anyák napján (vagy akkor, amikor végre abba-hagytam a macskavirnyákolásra hasonlító éneklést, hiába, mindenki volt kisgyerek, előfordul, hogy az ember híján van a pacsirtahangnak).

Aztán mostanában véletlenül újra kezembe került ez versike, és sajnos – köszönhetőnek talán annak, hogy többet tudok a világ dolgairól, mint anno – mélységes mély búbánat és bánatos bú telepedett az addig rózsás hangulatomra. Miért? Mert hiányzik nekem a tiszta környezet, az érintetlen, póre természet! Amikor még a kipufogógáz fojtogató búze nem kísért utamon a Sóstó körüli sétám során, amikor nem kellett szégyenkezniem „embertársaim” miatt, akik szemekükön nézik az erdőt...

Ó, ha cinke volnék...

Hát hogyne! A maffia-vezérek szuperkocsijai által gerjesztett, hömpölygő szmogfelhőben kráknékné, fuldokolnékné, esedeznékné a légtisztító berendezések egyik új generációs változata után, hogy legalább néhány oxigén molekula jusson el picinyke tüdőmíg, hogy végre valahára kedvemre lélegezhessek. Minden páros hét hétfőjén kitenném a szelektív hulladékgyűjtő-kukákat a fészkeim elé, hogy az új cinkenemzedék egy tisztább környezetben nőhessen fel, ennyivel is hozzájárulva Földanyánk éveinek gyarapodásához. Most komolyan, megéri cinkénekné lenni?

Ó, ha szellő volnék...

Az a helyzet, hogy voltaképpen szellő már nem létezik (leszámítva az RTL klub összes üstökű híradósát), csak a mesében, meg a népdalokban. Helyesbítve óhajom: ó, ha tornádó lennékné... Biztosan kapnékné valamilyen igazán jól csengő fantázianévet, nem csak ilyen puritán Iván, Katrina satöbbi. Kereszteljenékné a Mindent-elpusztítók-és-semmi-nem-marad-a-nyomomon névre, vagy szimplán hívjanékné gyilkosnékné, az még inkább találó. No, igen, Gaia nem csak holmi gyenge és erőtlen szellőcskéket teremtett az Ember örömére. Erős akarókné lenni, és visszavágnékné, visszavágnékné azoknékné, akik bántották a világomat, éreznékné meg a természet erejét és haragját! És belebújnékné minden házba, hídba, felhőkarcolóba, s ha dolgomat bevégeztem, „nyári éjén elcsitulnékné jó (Föld)anyám ölében”.

Ó, ha csillag volnék...

Idéjét se tudom, mikor láttam utoljára csillagot. Régebben gyakran kiültem a szobám ablakába, boci szemekkel bámultam a milliónyi gázgömböt. Mostanság hazaérek, elásom magam a szobámban tornyosuló könyv- és füzetrengetegbe, vagy leülök még kicsit klimpírozni a zongorához. No igen... Csillag, az tényleg lennékné. Bár fájná a magány, ez biztos, hiányoznának az otthoniak, a város, az én drága erdőm, a tó is... és csak csorogna Földemre a záporozó könnyem. Jött ez a bizonyos Ember, és mindent felborított bolygómon. Ha csak kicsit másképp lenne... Csak egy egészen icike-picikét...

Drága mama! Már csak a szalvétatechnika csodái által fabrikált műveim és egyéb kreatív – avagy kreativitás-hiányos – ajándékom adhatom Neked. Buba megváltozott. Nem akar se cinke, se szellő, se csillag lenni. Én meg csak azért se tolmácsolok hitelesség nélküli verset!

Olvasómnak ajánlom elolvasni a fent emlegetett gyermekverset. Bocsássanak meg nekem, ha kissé szentimentálisnak tűnik az írás, de valahogy kivesszettek már belőlem a gyermeki naivitás, és különben is, ki mondja meg nekem, hogy hogyan értelmezek egy verset? Weöres Sándor úrnak pedig elnézését kértem, amiért átkomponáltam a versét, de úgy éreztem, jogom van ezt megtenni kedves Földanyánk nevében. Az én lelkemben sajnos így nyer hitelt. Pedig én lennékné a legboldogabb, ha újra és igazán és boldogan cinke és szellő és csillag lehetnékné „Jó Földanyám” ölében.

*Birtók Lili
11.A*

***

Leszállás a 2006-os számú vonatról

A vonat robog, s én jámboran zötykölődve követem szememmel az apró lámpafényeket, amik utat találva a vastag sötétségen keresztül, belesnek az elsuhanó, piszkos vonatablakon.

2006 december 31. – telefonom kijelzőjén lustán csorog alá a képernyőkímélő óra, s a túlfűtött фуlke csendes magányában fulladozva tudomásul veszem, hogy alig több, mint 10,64 perc múlva meglődul a vonatom.

A cél Hajdúszoboszló, a tempó halálos... lesz, nem egészen 7 perc múlva. Addig is igyekszem végtelenül jelentéktelennek tűnni, hátha így nem nő meg kis fülkém vendégeinek száma. Féltreértés ne essék, nem vagyok emberkerülő, de az egyik szomszédos fülkében az elválasztó falat döngetik, a másik oldalról pedig vidám kurjantások és más hangfoszlányok szűrődnek át. Addig nincs is probléma, amíg csak tompán üti meg fülemet az ünneplők zsvijaja.

Hmm... olybá tűnik, hogy a gondviselés is vadul bulizik ma éjjel, ugyanis hirtelen két fiatalember, nem sokkal később pedig egy lány csatlakozik hozzánk. Szerencsére a józanabbik fajtából, ami megkönnyebbüléssel tölt el a folyosón elhaladó díszes társaságok láttán.

Hát még annak hogy örülök, hogy alig hallható mormogás szűrődik be békés kis fülkénkbe, ami avatott füleknek a szerelvény indulásának várva várt pillanatát vetíti előre, s lám, már robogunk is, hogy nagyjából 1 óra és 5 perc, azaz 70 km múlva csukafejest ugorhassak a szoboszlói szilveszter éjszakába.

A vonat robog, s én jámboran zötykölődve követem szememmel az apró lámpafényeket, amik utat találva a vastag sötétségen keresztül, belesnek az elsuhanó, piszkos vonatablakon. Egy meghatározhatatlan eredetű paca mellett kikémelek a nagy, fekete semmibe, és a pontosan 18:00-kor fellőtt kezdetleges tűzijátékot nézem. Na meg eszembe jut, hogy van még pontosan 6 óráam holnapig, és ha nem késtem volna le két vonatot is, nem láhattam volna az anti-időérzékes félnótásom csodás tűzijátékra való törekvéseit, meg ezt a helyet, ahol megállt a vonat és az állomásépület helyett csak egy, a hóban didergő padot vehetek szemügyre. S a kis hang, aki azt mondja, hogy nem csak egy pad alkotja az állomást, újfent elégedett lehet, mert megvan az épület is, Téglás felirattal.

S itt jön a kalauz, az az emberpéldány, akinek olyan szerencsében lehet része, hogy a 2007-es év beköszöntét is a munkahelyén ünnepelheti sok idegen közt, akik vagy részegen buliznak, vagy fapofával merednek maguk elé. Ez aztán a felemelő érzés! Ha nem tudnám, hogy kaszkadőr leszek, tuti, hogy e szakma felé orientálnódnék...

S most, 23 perccel indulásom után és 32 perccel érkezésem előtt, abban a tudatban dőlök hátra békeidőkből származó ülésemen, hogy ha addig bele nem fulladok a szauna-közeli élménybe, és sikerül nem eltévednem, akkor hamarosan együtt ünnepelhetem barátaimmal az új esztendő beköszöntét.

*Burgony Lilla
10.C*

KÖNYVTÁRBAN

Iskolai Könyvtári Világnap 2006

Immár második alkalommal rendezte meg a Krúdy könyvtára az Iskolai Könyvtári Világnaphoz kapcsolódva helyi programját.

Ebben az évben a nemzetközi rendezvény jelszava az „Olvasd, tudd, tedd” volt. A Krúdy programok pedig a természet, a környezetvédelem jegyében valósultak meg.

A következő pályázatok kerültek kiírásra: „Ó természet, ó dicső természet” címmel könyvtárhasználati vetélkedő, „Szeretem, mert..., félttem, mert...” novella pályázat, „S.O.S” plakátpályázat, „Ez az én könyvjelzőm” pályázat.

A könyvtárhasználati vetélkedőre ebben az évben is 7 csapat nevezett (21 fő). A novella-pályázatra 6 diák adta be írását. A plakátpályázatra 25 pályamű érkezett. A legnagyobb érdeklődést a könyvjelző-pályázat váltotta ki, mintegy 150 könyvjelzőt készítettek diákjaink.

A nap programja az „**Ó természet, ó dicső természet**” könyvtárhasználati vetélkedővel indult, ahol a 7 csapat derekasan helytállt.

A város iskolai könyvtárosaiból álló háromtagú zsűri a közel két órás verseny szereplőit nagyon megdicsérte kiváló felkészültségükért, remek szereplésükért. Harmadik lett a „**Színes cukorkák**” csapata a **8/D** osztályból. Második helyezést ért el a „**Villámnővérek**” csapata a **10/D** képviselőjében, és most is, mint az elmúlt évben, a **12/A** fiú csapata győzött, akik most a „**Fűrkészek**” nevet választották.

A programban ezután a kiállítások megnyitása következett. A megnyitót iskolánk igazgatónője, **Sallai Judit** tartotta, és kihirdette a pályázatok eredményét.

Az „**S.O.S környezet**” plakátpályázat díjazottjai: **I. Kuczog Zita 10/B, II. Kovács Nóra 10/D, III. Oláh Timea 10/B.**

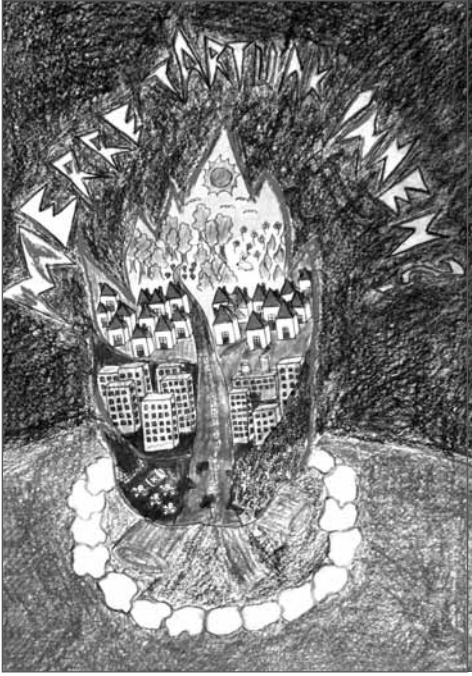
Az „**Ez az én könyvjelzőm**” pályázaton díjazottak lettek: **I. Tóth Nikoletta 9/C, II. Szerafin Ágnes 10/D, III. Mészáros Melinda 9/C. Különdíjban részesült Hegedűs Hajnalka 9/D.**

A „**Szeretem, mert..., félttem, mert...**” novellapályázaton első lett **Guca Magdolna 11/D**, második helyezést ért el **Borsodi Barbara 9/D.**

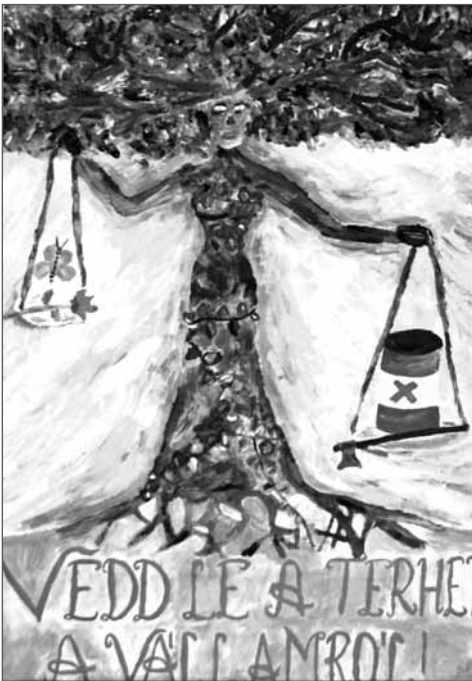
A nyertesek a díjakat a nevelőtestület előtt iskolarádiós közvetítéssel vehették át.

*Kalydy Zsuzsa
könyvtárostánár*

A díjazott plakátok

I. Kuczmoz Zita 10.B

III. Oláh Tímea 10.B

II. Kovács Nóra 10.D

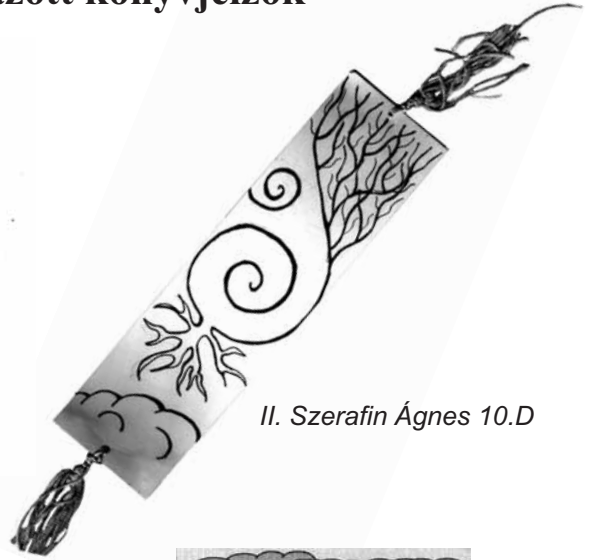
A díjazott könyvjelzők

I. Tóth Nikoletta 9.C

III. Mészáros Melinda 9.C

II. Szerafin Ágnes 10.D

Különdíjban részesült: Hegedűs Hajnalka 9. D

Beszélgetés a disznóval

Hol volt már a tiszavirágzás? Egy hónapja beúsztam az összes stég alá, hogy összegyűjtsem a kérészek elhagyott bábjait. De a Tisza partra én mindig hazamegyek, szeptemberben is, mikor a nyári barnaságomat didergős vörösre festi a dér, az ajkaimat vacogós lilára a kökény. Különben ősszel a legszebb a part, amikor kettesben maradsz a láthatáron túlra hömpölygő vízzel, és bármit odaképzelhetsz a hullámok közé. Azt hittem, aznap úgy lesz, mint mindig, hiába beszéltek árvízről a híradóban. Persze, hogy megijedtem, amikor a deréknyi vastag fatörzsek közül elkezdett valami felém imbolyogni. Nagydarab volt, kissé ormótlan, látszott a mozdulatain, hogy az első úszóleckeje lehetett. Az áradó folyóban mindenütt örvények leselkednek a kalandozókra, de úgy tűnt, fittyet hány rám is, a veszélyekre is, biztosan közelített a part felé. Hatalmas kutyanak lehetett, a teste csupasz, mint a gyíkoké. Bámultam a megfejthetetlen jelenést, talán megégett? Árvíz idején? És túlélte? Hogyhogy nem üszkös a teste?

Egy disznó volt, már rég vízbe fulladhatott. Elképesztő volt a bőre. Messziről olyan, akár a márvány, Pheidias sírva dobta volna el a vésőjét. A megnevezhetetlen színt foltok tarkították, hatalmas hasában – úgy képzeltem – halkan morgott a víz. A szeme nyitva volt, az ég már belefészkelte magát a tekintetébe, olykor, ha nagyobbat libbentek a hullámok, a víz pár pillanatig odébb lökte a felhőket. A halál gyönyörű és testtelen. Csak a különbség borzaszt el, az, hogy te még élsz; az érzékelés kötelessége.

Követtem, amíg utamat nem állták a fák; a növekvő távolság halványra simította a kontúrokat. Olyan volt, mint egy tiszta szűz, akit a boldoggá avatására visznek. Se vér, se iszonyat, se félelem, csak gyengéd átváltozás. A víz, a levegő, az ég, a malac, ugyanaz.

Azóta is nézem hol a vizet, hol a televíziót, válogatottan csinos brit nők a CNN-en szökőárról, tornádóról, világvégéről; attraktív, középkorú férfiak az m1-en árvízről, tűzvészről, a nádi poszáták populációjának vesztes csökkenéséről beszélnek – a Tisza csak a vízipókok migrációjáról, változó az őszi idő, mindenkit gyötör a hidegfront. De én közben nem látok mást, csak a disznót, aki környezetszennyezés, ózonlyuk, sarki jégsapkák eltűnése, tengerszint emelkedés és villámgyors olvadás ellenére is az ól felé dőcög rövid lábain, rózsaszín bőrén táncol a szél. Vagy hazaúszik, márványbőréről szobrászok és hullámok vitatkoznak.

De nincs baj sohasem.

*Gucsza Magdolna
11.D*

(A novella az iskolai könyvtár által meghirdetett novellairó pályázaton első díjat nyert.)

Azért féltem, azért szeretem...

(Azaz a múlt kísértete férfiszemmel)

A szűk utca apró szemetének éreztem magam azon a koromsötét, hideg éjjelen. Mindent és mindenkit gyűlöltem, megszállt a gonosz, kezeimet a pusztítás démona irányította, a düh pedig szívemet álarcként öltötte föl. A kihalt sikátorokban hirtelen hatalmas lettem, bárkit le tudtam volna győzni és meg tudtam volna futamítani. Az alkohol rabjává tett. Nem érdekelt semmi, nem féltem a haláltól, minden létező szabályt áthágtam, s ekkor én voltam életem mindenható, hatalmas és elpusztíthatatlan ura.

A néma csöndbe burkolózó utcák sokaságából és a betonrengetegek tömegéből kiérve egy parkba vetett a sors, ahol az utcalámpák halvány fénye által megvilágított rozoga padon ismeretlen, rongyos embert pillantottam meg. Ördögi hatalommal felruházva odamentem, belerúgtam, de a fekvő ember nem mozdult. Ujra belerúgtam, de egyetlen testrésze sem változtatott eredeti állásán. Ezzel a tettével hirtelen fellobbantotta a szívemben szunnyadó pokoli tüzet, merev teste válaszával párbajra hívott, s én, a büszke tizennyolc éves férfi nem féltem tőle. Ez az én világom, körülöttem forog, ez az én poklom, az én padom.

Hirtelen ráördítottem, s ekkor felült. Ráparancsoltam, hogy hagyja el a padot, de ő erre a felszólításomra már nem engedelmeskedett. Ekkor én, mint a vulkánból feltörő forró, pusztító láva elöntöttem haraggal, megfojtottam mérgező lelkeimmel, széttéptem kezeimmel, megszilárdítottam hatalmammal. Enyém volt a pad, s ő ezt elfogadta, nem lázadt. Ezután otthagytam őt. Vérben száradó kezeim büntől izzottak a hűvös éjben, s a körülöttem lévő fűszálak, fák és a sötétség is csak némán „figyeltek”. Végül elaludtam valahol, majd fölkeltem és folytatni akartam a hódítást, követtem lelkeim parancsát.

Elhaladtam az este bevett „vár” mögött. A rongyos ember pedig alázatos szolga módjára ott ült a pad mellett piszkosan, de rám nem nézett, csak a körülötte zsi bongó embertömeget figyelte. Mivel semmi dolgom nem volt, én, mint alattvalóm királya leültem trónszékemre, s néztem szolgám csendes, lágy és gyöngye mozdulatait. Fehérbe borult, tetves hajában már csak nyomokban látszott a fiatalság, a barna szín, sovány, beesett arca a múltban átélt szenvedéseit tükrözte, s a sok ránc és hosszú szakáll az évek gyors múlását vetítette elém. Abban a percben vézna testét, ujjait, s a szegénység okozta gyötrődését valahol a sajátomnak éreztem. A kezdetben kicsinek tűnő, valójában óriási parkot is óráig néztem. Az apró, elhanyagolt játszótér tölgyfákkal körülölelt gyermekvilága, a hinták nyikorgása, a különböző emberek és családok zaja, a faleveleken megcsendülő lány szellő nesze, a hatalmas fák susogása, a madarak éneke, a nap sugarak éltető fénye, a **természet** végleg megtörte a csöndet. Ekkor én is csak egy voltam a sok élőlény közül, s korántsem olyan erős, félelmetes és kegyetlen, mint amilyennek éreztem magam. Gondolataim labirintusában elmélyedtem, elfáradtam, elaléltam, s mire föleszméltem, hű szolgám, társam már nem volt mellettem.

Megtörtem, elvesztem, kétségbeestem. Sokáig kerestem az ősz hajú embert, de már nem találtam, s éreztem, hogy már nem is fogom, reménytelen.

Visszamentem az egyszerű kis fapadhoz, amely annak az embernek a családi fészke, otthona, mindene volt. A padra száradt vércseppek könnyekkel mosódtak össze. Magamba roskadtam. . .

Minden múltbéli rúgásomat és ütésemet tördőfésként éltem át, s akkor tapasztaltam meg, hogy nem csak a fizikai fájdalom az, ami borzasztó kínokat tud okozni, hanem a lelki fájdalom, gyötrődés és büntudat is mély sebeket tud ejteni az emberben.

Attól a naptól kezdve nem ültem arra a padra soha többé, és semmirekellő, átkozott lelkemet legyőzve indultam hazafelé.

Borsodi Barbara 6/9.D

(A novella az iskolai könyvtár által meghirdetett novellairó pályázaton második díjat nyert.)

Egy gimnázium „marketing” tevékenysége

Az újjá formálódott társadalmi és gazdasági rendszerben a közoktatás területén is megindult az a tendencia, ami felszínre hozta a klasszikus közgazdasági alapfogalmakat.

A piacgazdaság létrejöttével éles kategorizálást kapott az oktatás is, mint szolgáltatás.

Az évek folyamán a versenyhelyzet erősödött itt is, a középiskolai tanulmányi versenyeken egyre magasabbra került a mérce, harc folyt a sikeres egyetemi, főiskolai felvételikért. A tehetséges, jól felkészült „gyerekanyaggal” rendelkező középiskoláknak is rá kellett döbbsenniük, hogy nem élhetnek meg csupán a korábban megszerzett hírnévből, újítani kell, a kedvezőtlen demográfiai tényezők – a csökkenő gyereklétszám – mellett is be kell népesíteni a tantermeket a korábban megszokott színvonalon.

Ennek érdekében újszerű kezdeményezések születtek. A cél az volt, hogy az oktatás, mint szolgáltatás folyamatosan, jó színvonalon értékesíthető legyen, ezáltal belopóztak az iskola falai közé is a marketing elemei.

Az oktatás, mint szolgáltatás?

A kérdésre bizonyára többen is felkapják a fejüket, hiszen nem megszokott dolog, hogy a közjó kategóriájába tartozó oktatási tevékenységet egy olyan fogalommal hozzunk kapcsolatba, ami csak a termelő szférára volt korábban jellemző.

Az oktatási tevékenység szolgáltatás, melynek értékőbblet-adó folyamata és kimenete nehezen mérhető, de van. Amikor a közgazdászok meg akarják határozni egy ország gazdasági fejlettségi szintjét, megnézik az egy főre jutó GDP-jének értékét. Az oktatást tekintve ez viszont hamis, hiszen az állam által biztosított közjavak és szolgáltatások az elszámolási rendszer logikája szerint hasznot nem hoznak, csak költséget jelentenek a társadalom számára. Az állam által nyújtott teljesítmények hozzáadott értékét nem tünteti fel a számlarendszer. Egy tanár „gazdasági haszna” a GDP szerint attól függően változhat, hogy milyen jogállású iskolában tanít. Ha önkormányzati iskolában oktat, akkor kevesebbrel növeli a GDP-t, mint a magán vagy alapítványi iskolában. Azáltal, hogy az oktatást költség tényezőként kezeli és nem befektetésként, az említett terület állandó nyomás alatt áll, a kormányzati költségvetés egyensúlyának javítása érdekében gyakran innen vonnak el forrásokat. Az elvonást megtakarításként mutatják ki, de az elmaradt hasznot már nem állítják vele szembe.

Az oktatási tevékenység magán viseli azokat a jegyeket, amelyek a szolgáltatásokra jellemzőek:

- **Megfoghatatlanság**

A fizikai termékektől eltérően nem láthatók, ízlelhetők, érezhetők, hallhatók, mielőtt megvásároljuk őket.

A vevők, hogy a bizonytalanságot csökkentsék, a szolgáltatás minőségét bizonyító jeleket keresnek. A szolgáltatás minőségére vonatkozó következtetéseket vonnak le a helyből, az emberekből, a berendezési tárgyakból, a kommunikációs eszközökből.

A szülőt, a tanulót a továbbtanulásnál a döntés meghozatalában nagyban befolyásolja, hogy a középfokú oktatási intézménynek milyen állapotban van az épülete, mennyire korszerű a berendezése, számítástechnikai eszközparkja és milyen a közvélemény hangja az ott tanító pedagógusokról.

Ezért a szolgáltató feladata a bizonyítékokat „menedzselni”, a „megfoghatatlant megfoghatóvá tenni”.

A termék marketingkihívása: „absztrakt ideák kapcsolása a termékhez”, a szolgáltatások esetében pedig fizikai bizonyítékok és elképzelések kapcsolása az absztrakt kínálatához.

▪ **Elválaszthatatlanság**

A szolgáltatásokra jellemző, hogy egyszerre szolgáltatják és fogyasztják őket. Ez nem igaz a fizikai termékekre, amelyeket először megtermelnek, majd készletezik, értékesítik, és ezután kerül a fogyasztókhoz. Ha valaki szolgáltatást nyújt, a szolgáltató maga is része a szolgáltatásnak. Miután a kliens maga is jelen van a szolgáltatásnál, a szolgáltató és a kliens kölcsönös együttműködése jellemző tulajdonsága a szolgáltatásmarketingnek. A szolgáltató és a kliens egyaránt befolyásolják a szolgáltatás eredményét.

Tanár-diák együttműködése a tanórán, illetve egyéb iskolai tevékenységben.

▪ **Ingadozás**

Igen sok függ attól, hogy ki, hol és mikor teljesíti őket, ezért a szolgáltatások rendkívül ingadozók lehetnek. A szolgáltatások igénybevevői tisztában vannak ezekkel a különbségekkel, ezért gyakran korábbi igénybevevőktől kérnek tanácsot, információt, mielőtt igénybe vennék a szolgáltatást.

A szülők ismerőseiktől érdeklődnek az intézményben tanító tanárokról, az elért eredményekről.

▪ **Romlékonyság**

A szolgáltatás nem tárolható, adott pillanatban áll rendelkezésre.

Az iskolai tanóra megismételhetetlen, még egyszer úgy, abban a formában és tartalommal nem ismétlődik.

A marketing szerepe az oktatási szolgáltatásban

Érdeemes a jövőben az oktatásban dolgozó vezetőknek, pedagógusoknak, gazdasági szakembereknek megbarátkozni a gondolattal, hogy van és lesz is létjogosultsága ennek a tevékenységnek.

Mi is a marketing? Olyan társadalmi és vezetési eljárás, melynek segítségével egyének és csoportok termékeket és értékeket alkotnak s cserélnek ki egymás közt, miközben szükségleteiket és igényeiket kielégítik.

A marketingnek a termelésben, értékesítésben használatos alapfogalmait természetesen adaptálni kell az oktatás körülményei közé, ez a tevékenység bizonyára sokaknak idegen lesz és mesterkélt. Az oktatásban jelenlévő versenyhelyzet, a feladatorientált finanszírozás megköveteli az ellenzőktől a szemléletváltást. Színesedik a paletta a magániskolák megjelenésével, ahol a ráfordítás és a képződött érték elemzése jobban előtérbe kerül, mint esetleg az önkormányzati szférában.

A marketing tevékenységet elsősorban az iskolai menedzsment – az iskolavezetés végzi. A termékmenedzseri tevékenység értelemszerűen itt nem érvényesül, nagyobb szerep jut a **public relations (PR)** tevékenységnek.

A marketing koncepció összetevői:

- a társadalmi, oktatáspolitikai (központi és helyi) igények kielégítése
- a kliensi elégedettség megtartása
- a tevékenységért az intézmény valamennyi dolgozója felelőséggel tartozik
- a sikert csak elégedett kliensek által lehet elérni.

A PR azon programok választékát jelenti, amelyeket azért alakítottak ki, hogy támogassák vagy védelmezzék az intézmény imázsát vagy egy-egy szolgáltatását.

▪ **Sajtókapcsolatok:** az intézményt a lehető legelőnyösebben bemutató hírek és információk.

A helyi sajtóban *interjú* formájában rendszeresen tájékoztatható a közvélemény az intézmény falai között zajló munkáról, eseményekről. A tanítványokról megjelent *cikkek* az elért tanulmányi versenyeredményeikről, vagy a szép sportsikereikről növelik az intézmény népszerűségét.

Az ún. ingyenes reklámújságok is sok családba eljutnak, ezek is tartalmaznak *híreket, információkat, képes anyagokat* az iskolai rendezvényekről.

Az iskola egyik információs csatornája a tanulók által szerkesztett *iskolaijság* az ifjú, kibontakozó tehetségeket is szolgálja.

▪ **Szolgáltatás-publicitás:** bizonyos szolgáltatások megismertetésére tett erőfeszítések.

Az intézményben folyó munkának a legjobb reklámja a *szülőkön, tanulókon* keresztül, azok *elmondásai* alapján jutnak el a közvéleményhez.

A szolgáltatás-publicitási tevékenységben eszközként szolgálnak még a médiák, melyek meghívás alapján mikrofonnal és kamerával közvetítik az iskolában zajló eseményeket, rendezvényeket.

Jelentős hírforrás az utóbbi években a számítástechnika nagy vívmánya, az *internetes honlap*, amelyen keresztül bárki értesülhet fontos dolgokról, és rendszeres kapcsolattartást jelent az intézmény volt diákjaival is.

A minden tanévben megjelenő *tájékoztató szórólap* a beiskolázásról nyújt információt a bejövő évfolyamok számára a felvételi pontszámítás módjáról, tárgyaitól, időpontokról.

A tanév összegzéseként megjelentethető évente egy *évkönyv*, amelyben fotókkal tarkítva az év eseményei, eredményei jól példázzák az intézményben folyó munkát. Ez a kiadvány szolgál ajándéktárgyként a külkapcsolatok, a külső partnerekkel való kapcsolattartás egyik reprezentánsaként is.

▪ **Intézményi kommunikáció:** több szinten és munkacsoportban zajlik különböző időpontokban. Iskolavezetés, munkaközösség vezetők, érdekképviselői szervek, diákönkormányzat közötti kommunikáció zárt, hézagmentes rendszerének kialakítása a siker egyik vácsa.

▪ **Lobbizás:** az intézmény sikeres működése érdekében, minden partneri szinten zajlik, elsősorban az oktatáshoz szükséges anyagi javak megteremtése céljából.

Az Európai Unió csatlakozás tényét nem hagyhatja figyelmen kívül a magyar oktatás sem. Annak ellenére, hogy ezen a területen teljes szuverenitás működik a tagállamok között, nincsen globális oktatáspolitikai, nemzeti sajátosságok érvényesülnek.

A Pisa-felmérés viszont rámutat néhány hiányosságra, melyet a jövőben figyelembe kell venni. A csatlakozás után kitágulnak a határok, a fiatalok előtt megnyílnak az európai egyetemek kapui, és ahhoz, hogy megfelelő felkészültséggel rendelkezzenek, a középiskolának még színvonalasabb, a körülményekhez jobban igazodó szolgáltatást kell nyújtani, hiszen erősödni fog a versenyszellem is, ezáltal tudatosul a marketing- tevékenység jelentősége is.

*Petrilla Árpádné
a nyíregyházi Krúdy Gyula Gimnázium
gazdasági vezetője*

Levél-féle Riedl Frigyeshez

Kedves barátom!

Remélem, nem zavarom meg nagyon a lázas munkájában, hiszen magam is jól tudom, mennyire elfoglalt mostanában. Mégis munkájának egyik gyümölcse miatt bátorkodtam megzavarni. A balladáról írt „kritikájáról” van szó. Bátorkodtam kritikának nevezni, hiszen elég nyíltan bírálja e számomra oly kedves műfajt, ezért remélem, elnézi nekem, hogy nem hagyhatom szó nélkül rágalmaid.

Hogy rögtön rácafoljak saját magamra, azt kell mondjam, teljesen egyetértek önnel, hogy a ballada virtuóz műfaj. Jómagam virtuóznak tartom például Benny Goodman világhírű klarinétjátékost, aki képes volt a mindössze két sornyi dallamocskára több tucat percen át tartó, zeneileg tökéletes rap-szódiát improvizálni, mindezt különösebb megerőltetés nélkül. Azt hiszem, Arany Jánost méltán nevezhetnénk a „balladák Benny Goodmanjének”. Az ő néhány soros „alpdallamai” a skót és székely népballadák közül kerültek ki, rögtönzései pedig valóságos műremekké emeltek az egyszerű népköltést. Tele érzelmekkel, lendülettel s bizonyos fokú intimitással.

Ezzel pedig rögtön vitába is szálllok azon megállapításával, miszerint önkifejezésre alkalmatlan műforma. No, de drága barátom, ezt a feltételezést kikérem magamnak a balladák nevében! Ugyan, hogyan lehetne kifejezőbben versbe komponálni a lélek küzdelmeit önmagával, mint ahogy Arany tette ezt Ágnes asszony című balladájában? Lehet-e a Szondi két apródjánál, a „hűség és hősiesség balladájánál” (Gyulai Pál) méltóbb emléket állítani Drégely vitéz kapitányának? Próbálkozni lehet, de ember legyen a talpán, aki képes rá!

Valószínűleg tudtán kívül, de mégis vitathatatlanul társam lett cáfolataimban Greguss Ágost. Ahogy írja: a ballada tragédia dalban elbeszélve. Tehát drámaiság, lírikusság, epikusság tökéletesen megférnek egymás mellett. Maga pedig úgy fogalmazott, hogy epikus volta kiküszöböl minden lírai mondanivalót. Abban igaza van, hogy líraiabb például egy Tóth Árpád-vers vagy magának Aranynak az elégico-ódái, de véleményem szerint jól megfér egymás mellett a kettő, sőt valami olyan megfoghatatlanul különleges és rendkívül egyedi elegyet alkotnak, ami a maga nemében egyedülálló és utánozhatatlan. Különben is, a romantika keverte a műfajokat, műnemeket, és valahol a ballada is ennek egyik szüleménye.

Apropó, romantika! A romantika kora már önmagában álarcosbál. Egy ilyen maszkabálban inkább az a szokatlan, ha valaki álarc nélkül jelenik meg. Arany álarcjai maguk a balladák. S hogy mit rejtenek? Magányosság, családi tragédia, az életből való kiábrándultság érzése, hazaszeretet, hősiesség, vitézi helytállás, olykor mulatságos, máskor tragikus események folyamatos egymásutánja. Mind-mind egy megfejtendő titok. A titok nyitja pedig mi magunk, az olvasók vagyunk. És azon csoda folytán, hogy az emberek nem egyformák, nem meglepő, hogy különbözik kettőnk véleménye, kedves Frigyes. Baj lenne ez? Aligha.

Ahogy nem baj a tömörített megzenésítés sem, hogy a maga szavaival éljek. Hát szeret-

nek manapság az emberek olvasni? Sajnos, egyre kevesebben. Arany azt adta nekik, amire szükségük volt: zömök, vaskos, eseménydús történet, az olvasó fantáziájára bízott balladai homályba vesző részletek, érthető nyelvezet. Mindez olyan köntösbe burkolva a megindító, lírai monológok és drámai párbeszédok által, hogy az a laikusok számára is kívánatos legyen.

Mert azt meg kell vallanom, hogy néhány Arany-ballada megértéséhez illetve értelmezésében szükségeltetik némi háttérinformáció. Példának okáért az V. László. Ha a mű olvasója nem ismeri László király és a Hunyadi-íffak történetét, nem biztos, hogy kifogástalanul megérti a balladát. Ám ugyanakkor, ha nem ismeri Arany János azon szándékát, hogy allegorikusan utal arra, hogy „visszajő a rab”, vagyis lesz még olyan fia Magyarországnak, akinek szívügye a haza, és kiemeli azt nyomorúságos sorsából, bizony, nem lesz más az V. László, mint egy jól szerkesztett, megtörtént eseményeken alapuló mese. De igaz ez minden történelmi témájú balladájára.

S a lélektaniak? Ó barátom, milyen kedvesek azok nekem! Valódi kincs, ragyogó smaragd, csillámló zafír egytől egyig. Persze nyilván egy rapszodikus természetű, szertelen bakfisnak, mint amilyen én is vagyok, mást jelentenek a lélek hányattatott útjainak oly aprólékosan megfestett portréi, mint az olyan bölcs és kiegyensúlyozott férfinak, mint maga. De hát mint már mondtam, nem lehetünk egyformák, s ez így van jól. Egyiknek Ágnes asszony csak egy hidegvérű gyilkos nőszemély, másoknak bűnbánó, gyönyörű menyecske, aki sajnos igen nagyot botlott az élet gáncsaiban.

Még ha annyit megenged nekem, hogy Sötér István gondolatait idézzem, amelyekkel teljesen és maradéktalanul egyetérték: „Toldi mellett a balladák őrzik legtisztábban Arany arcát – érzése és képzelete, jellemformáló ereje és erkölce, formai gazdagsága és életszemlélete, költői hivatásérzete és legsajátosabb hajlamai e művekben jutnak legbiztosabb szóhoz. A ballada fogalma a magyar olvasó tudatában elválaszthatatlan Arany nevétől.”

Tudja kedves barátom, Arany János szívemnek legkedvesebb művei a nagykőrösi balladák. Ágnes asszony, Szondi két apródja, A walesi bárdok – a teljesség igénye nélkül – mind olyan művek, amiket nem tudok túl sokszor olvasni. Összes soruk a mozarti operák tökéletességével zeng fülemben. Ennek köszönhető az is, hogy e fogalmazványt megírtam önnek, reflektálva „szívem csücskeinek” bántalmazására.

De ez is csak egyetlen vélemény a sok közül. Az, hogy időt szánt arra, hogy balladákról írjon, azt jelenti nekem, hogy igenis szereti őket, csak másképpen, mint én.

Kívánom önnek, hogy teljen minél több öröme az olvasásban, Arany János tanulmányozásában, a balladák értelmezésében!

Várva várja újabb vitatnivaló szavait barátnéja:

Birtók Lili

Birtók Lili
II.A

Osztálykirándulás Erdélyben

Ha egy több éve együtt lévő csapat kiteszi a lábát a városa határán, és közösen tölt el egy éjszakánál is huzamosabb időt, abból rossz már biztosan nem sült ki. Legyen az egynapos osztálykirándulás, esetleg egyhetes nyaralás, az élmények előre borítékolhatók. Amikor a 11. c osztály pár „külsőssel” kiegészítve megrohmozta Erdély falait, akkor ott bizony nem volt menekvés sem a templomoknak, sem a váraknak, sem a városoknak.

Egyhetes kirándulásunkra augusztus 21-én kora reggel indultunk, nagy-nagy várakozással, ifjonti erővel, és persze meglehetősen felpakolt élelmiszerkészlettel. Ekkor még fogalmunk sem volt arról, hogy mennyi is lesz az a „pár óra buszozás”, milyen az a kulturált körülmények között épült szálloda, vagy az erdélyi viperaveszély. A hatórai indulás még ekkor nem tépázta meg az idegeinket, hiszen kiadós alvás állt mögöttünk. Na persze ez két nappal később már nem volt annyira elmondható rólunk. A több órás buszút egy ilyen tapasztalt táborozós, kirándulós csapatnak már cseppet sem megerőltető rutinmunka, úgyhogy a jól bevált módszereket alkalmaztuk. Ilyen például a zenehallgatás, kártya, a legújabb fotók nézegetése, a legújabb sztorik elmesélése. A hosszú buszút után sokkoló hatást gyakorolt a hirtelen odaseregglő kisgyermek tömege az első megállónknál, akik váltig állították, hogy egymillió leiből igazán jut nekik is.

Az aznapi programunkba már belefért Kolozsvár megtekintése is. Éppen ezért hirtelenjében kaptuk elő a fényképezőgépet, hogy megörökítsük a Szent Mihály templomot, Mátyás szobrát és szülőházát. Az első nap után még pihenten birtokba vehettük a szállásunkat, ami Szovátán volt, a Medve-tó felett. Meg kellett állapítanunk, hogy hét emeletet megmászni bőrrönddel a hátunkon nem olyan szívmengető, főleg ha lift egy van, és abba vagy beszorulunk, vagy egyszerűen csak nem jön.

A kissé hosszúra nyúlt éjszaka után igazi természeti látványosságok elé néztünk. A sűrű szerpentinekben persze nem volt hiány, ha már egyszer a Fogarasi-havasokba indultunk, akkor találkozunk hegyekkel és hóval is. Utólag visszanezve elég félelmetesnek tűnt a látvány, de legalább megtudtuk, mire képes egy tapasztalt buszsofőr egy ötvenfős busszal felszerelve.

A Békás-szoros kőszikláinak tövében sétálva rájöhettünk, milyen finom is lehet a hegyről lecsöpögő víz, mennyi fotót lehet készíteni tíz emberről, és hogy mennyi vízesés is lehet egy ilyen rövid szakaszon. A Békás szoros igen népszerű és közkedvelt természeti látványosságnak számít Erdély területén, nem véletlenül: a látvány jelen esetben szerintem valóban leírhatatlan, olyan, amit látni kell. Ezt bizonyítja a kamerával felszerelt turisták hada, az autóbuszok tömkelege és az ugyanolyan portékát kínáló árusok száma. Na de ha már megtekintettük és körbejártuk északról és délről is az egész szorost, nem hagyhattuk ki a méltán világhírű Gyilkos-tavat. 1837-ben a nagy esőzések következtében a

Békás-patak fölött magasodó Gyilkos-kő egy része leszakadt és elzárta a patak folyását. Az így keletkezett tóban a víz különleges kémiai összetétele miatt konzerválódtak a víz alá került fenyőfák, s a fatörzsek csomaként ma is hátborzongató látványt nyújtva merednek ki a tóból. Ennek ellenére a tavon csónakázni is lehet, vagy a kisebb-nagyobb gyerekek örömeik kacsákat etetni.

A Szóvátán töltött utolsó napunk alkalmával lehetőségünk nyílt a Medve-tóban való fürdésre is. A tó egy sziklaomlásból keletkezett. Mindenki legnagyobb öröme az augusztusi, bár nem túl nyári időjárás közepette a víz igen kellemes volt, ugyanis a feltörő sós víz 70 fokal. A tó körülbelül 11 méter mély, de ennek ellenére baleset még sosem történt – köszönhető ez a magas sótartalomnak.

Parajdon egy híres sóbányát tekinthettünk meg. A Sóvidék hatalmas sóhegyeivel évszázadok óta az erdélyi sóbányászat központja. Ez a földalatti rész alkalmas asztmás gyermekek gyógyítására, így – mint utunk során minden – ez is nagy népszerűségnek örvendett. A gyermekek számára kialakított somokozóban mi is megtaláltuk a kedvünkre való elfoglaltságot, nem beszélve a mellette kialakított játszótérről. A barlangban épült továbbá egy föld alatti templom, ahol lehetőség nyílt a föld alatti esküvők tartására.

A következőkben egyre nagyobb lelkesedéssel próbáltunk ki olyan dolgokat, amiket még sosem. Például: hogyan másszuk meg gyalog a második szállásunk melletti sípályát. A mutatványra a kora reggeli órákban vállalkoztak egyesek, ekkorra már szerencsére elmúlt a medveveszély. Ezen a helyen ugyanis közölték velünk, hogy vigyázzunk az éjszakák folyamán az esetlegesen felbukkanó óriásokkal. Azonban félnivalónk nem volt, hiszen mint tudjuk: nekünk a medvec a kedve állatunk.

A következő napokon került sor Tamási Áron síremlékének megtekintésére, és megcsodálhattuk Székelyudvarhely szoborparkját is, ahol egyesek megtalálták sosem volt ikertestvérüket Rákóczi Ferenc személyében.

A világörökség részét képező segesvári vár falain belül láthattuk Erdély legfestőibb középkori várnegyedét. Az egykori majdnem hús toronyból és bástyából kilenc a mai napig épen áll. A városban már csak kevés magyar él, viszont a századok egy része is jól beszél magyarul. Segesváron azt is megtudhattuk, voltak előrelátó építésszek. Ők ugyanis diáklépcsőt építettek az iskolába menetelő diákok számára, hogy megóvják a nebulókat a hidegtől és a fagytól. Mindenesetre mi talán csak a hosszúságát

jongóját. A törcsvári Drakula-kastélyban egyébként valószínűleg egyszer szállhatott meg a „vámpír”, ennek ellenére Törcsvár kellőképpen felkészült a „történet” adta lehetőségek kiaknázására, hiszen a vár tövében lévő vásártéren vehetünk vámpírfogakat, kítűzőket, vámpírmaszkokat vagy éppen Drakulás pólókat. A kastélyban egyeseket a művészien faragott ágyak és szófák ragadták meg, de csodálatos volt a kilátás, és a kovácsoltvas lámparengeteg, nem beszélve a kútról, ahová az emberek többsége lelkesen dobálta a pénzérméket kívánságok kíséretében.

Brassó a Szászföld központja, a történelmi Erdély egyik leggazdagabb, ma pedig az egyik legfejlettebb városa. Itt nézhettük meg utunk egyik legkülönlegesebb templomát, a Fekete templomot, mely nevét és színét egy tűzvészről kapta. Brassóban a kulturális látnivalók sokasága után végre megkaphattuk a hön áhított szabadiidőt, vele együtt a kiadós kürtöskalácsmentes ebédet is, a kávézóban ücsörgést, és az ajándékvásárlást. Itt alkalmunk volt megtekinteni egy olyan várost, mely mentes csipkeárusoktól, de tele van szebbnél szebb épületekkel.

Ezen a napon már körülbelül 2000 méternél jártunk, és valóban érdemes volt megállni a lenyűgöző szépségű táj mellett. Az örökké éhes 11. c persze minden megállóhelyen egy jó magyarhoz illően kolbászt keresett, így hát szebbnél szebb fényképeket készíthettünk a hatalmas

hegyek előtt, a zöld fűben... kolbászadás közben. Ezen a napon csodálhattuk meg Erdély egyik látványosságát, az augusztusban is létező és kézzel fogható hókupacot a Bilja-tónál. Ugyanis a havasokat az év nagy részében – novembertől augusztusig – hó fedi és gleccsertavak díszítik. Természetesen lelkeségünket itt is bizonyítottuk: félmeztelenül, egy szál nadrágban pózoltak a melegvéretek a hófolt előtt.

látuk abban a percben, a később bekebelezett almás-áfonyás pite viszont gyorsan megnyugtatta hirtelen felkavart lelkületünket. Segesváron a kis kanyargós utcákon járva minden építészeti stílusba belebotlottunk, legyen az szecesszió vagy egy cseppnyi Velence.

A történelmi Drakuláról, egy 15. századi, a kegyetlenségeiről elhíresült havasalföldi vajdáról kortársai sok rosszat mondtak el, de azt soha senki nem állította, hogy vérszívó vámpír lett volna. Tehát a Drakula-legendának nincs történelmi alapja, ez azonban nem zavarja a vérszívó gróf sok ezer ra-

zavarja a vérszívó gróf sok ezer ra-

Nagyszebenben kellemetlenül érintett minket a hirtelen jött eső, de szerencsére a Hazugok hídja

nem szakadt le alattunk, így tiszta lelkiismerettel nézhettük meg a Nagy teret. Itt a középkorban vásártér volt, és a mai napig megtartják Nagyszeben legnagyobb vásárát, az őszi kerámiavásárt. A teret baloldalon a barokk stílusú, szépen felújított, katolikus templom választja el a Kis tértől. Az épület egyébként olyan címekekkel dícselkedhet, mint a legnagyobb templom Erdélyben és a legkeletibb gótikus templom Európában.

Déva várát siklóval közelítettük meg, és félve lépkedtünk az omlásveszélyt hirdető falak között, ugyanis közölték velünk: viperaveszély van. Életveszélyes sérüléstől mentesen sikerült megúsznunk az esetet, és ebéd gyanánt kifosztottuk a lenti büfé chipskészletét.

Vajdahunyad vára kulturális és természeti látnivaló is egyben, hiszen mesés táj veszi körül. Talán az egész történelmi Magyarország legimpozánsabb és leginkább épen megmaradt gótikus várkastélya. A vár falai között szembetaláltuk magunkat Lady Diana Spencer valamint Osama Bin Laden életnagyságú viaszszobrával, és persze megcsodálhattuk a báltermet is.

Utolsó éjszakánkon tábortüzes éneklésbe kezdtünk bele méltó táborosokhoz illően, de a tulajdonos élénk szóáradata félbeszakított bennünket. Semmi baj, kárpótolt minket a vacsora mellé kapott bor és áfonyalikőr, valamint a falu lakodalma. A legérdekesebb talán mégis az volt, hogy a szállásunk egy templomkertben volt, mely ódon falaival félelmetes és kísérteties látványt nyújtott estefelé. Na de mit nekünk egy kis sötétség, ha minden más a mi javunkra szolgált: lakodalom, játszótér, óriási szobák és, persze, az utolsó este.

A hetedik napon kimerülve, fáradtan mindenki egy kiadós vacsorára és egy megfelelő ágyra vágyott már mindössze. Maradék erőinket azonban még sikerült összeszedni egy utolsó sorozat fénykép készítésére, egy villámgyors bevásárlásra, valamint egy utolsó, nagy közös filmnézésre. Akkor tudtuk meg, hogy a kis egyhetes kalandunk során 1800 km-t tettünk meg, és bár ez rengeteg volt, igazán megérte. Újabb tapasztalatokkal bővültünk kirándulás terén, és újabb élményeket írhattunk be az osztály közös emlékei közé.

*Írta:
Hajdú Eszter,
Kovács Réka*

Franciaországban voltam

Már csak egy hét volt hátra a tanévkezdésig, amikor hirtelen megfogalmazódott a vágy, mely már évek óta bennem volt, hogy milyen jó lenne Franciaországban tanulni. Ennek persze volt előzménye: általános iskolában franciát tanultam, és egy hetet egy nagyon kedves párizsi családnál töltöttem. Talán rajtuk keresztül szerettem meg a francia nyelvet, Párizst, ezt a világot. Gyors egyeztetések a szülőkkel, a korábban engem fogadó családdal, hogy keresnének-e olyan iskolát, amelyben engem fogadnak, lesz-e kollégium, hol tölthetem a hétvégét...

Szinte hihetetlen de szeptember 9-én 7:20-kor már Párizs felé repültem. Nehezen búcsúztam el a szüleimtől, osztálytársaimtól, barátaimtól. Nagyon vágytam a Franciaországgal, az emberekkel való találkozást, és amikor leszállt a gép Párizsban, ahogy a TGV-vel utaztam leendő iskolám felé, egyre bizonytalanabb lettem.

Ebben a helyzetben sokat segített nekem a fogadó „édesanyám”, Isabelle. Valóban, később bebizonyosodott, a francia édesanyám lett. Aki minden pénteki hazajövelemtől – hiszen hétvégén náluk laktam – leült velem teázni, és pontról pontra végigkérdezte a hetemet.

Végre megérkeztem Angers-ba, a Loire-menti kastélyok fővárosába, a gyönyörű középkori egyetemi városba. Egy katolikus középiskola tanulója lettem, ahol már az első percben szeretettel, de határozottan fogadott az igazgató: „nagyon örülünk, hogy itt van, 2 hete van, hogy akklimatizálódjon”.

Tömör volt és határozott és én megértettem. Tudtam, hogy nem az időjárásról beszél, de mindezek ellenére egy nagyon kedves ember volt, aki pipafüstbe burkolózva dolgozott az irodájában. Az első napok, első hetek érzelmeit nehéz megfogalmazni: első pillanatban határozottnak tűnő tanárok, kis érdeklődést mutató diákok, és az, hogy a nyelv akkor és ott úgy tűnt nekem, mint egy érthetetlen nagy zaj. Már egy hónap múlva minden megváltozott, a tanárok érezték vagy látták igyekezetemet, a fiúk és lányok (akik között volt arab, fekete, ukrán, román, francia stb.) meglátták, hogy ez a magyar fiú tud humoros és játékos is lenni s nem csak megjijedni.

Réggel 8-tól este 6-ig folyt a tanítás, s közben 2 óras ebédszünet. Egy irodalom tagozatos osztályba kerültem, ahol lehetőségem nyílt heti 8 órában művészettörténetet, kulturális politikát, filozófiát tanulnom. A francia irodalomból például Molière Don Juan című művét vettük

egy egész hónapon keresztül különböző film-adaptációk és színdarabok segítségével. (Érdekes volt megtapasztalni, hogy a franciák mennyire elégedettek magukkal ezeken a területeken.) A lyukasóra fogalma teljesen ismeretlen volt ebben az iskolában, ha esetleg mégis lett volna, akkor egy tanterembe mentünk, és teljes csendben készülni kellett a következő órára. Tesi óra esetén egy különbuszra szálltunk fel, amely elvitt minket egy sportcentumba, ahol a rugby-tól kezdve az akrobatikus gimnasztikán, testépítésen, úszáson keresztül bármit lehetett sportolni, persze ter-

A fogadó „édesanyám” elintézte, hogy kapjak még plusz kimenőt, hogy tudjak járni a helyi konzervatóriumba nagybögözni és zenekarban játszani. Itt csak zárójelben mondom el, hogy a zenekar karmestere egy angol úriember volt, aki 16 éve él Franciaországban és jobban beszél franciául, mint maguk a franciák, ezt maguk a gallok ismerték el. Szóval mégsem nehéz annyira a francia nyelvet megtanulni!

A reggel az internátusban valami elmondhatatlan: 6-kor ébresztő, reggeli futás (ha van kedved és erőd), tusolás és a reggeli az újságokkal. Ez volt az az alkalom, amikor a napi híreket elolvassa nagy beszélgetések, viták kerekednek a kolisok között.

A tanárok az idő folyamán egyre közvetlenebbek, barátságosabbak lettek: pl a történelem tanárom már arra az engedményre is kész volt, hogy az elrontott vizsga helyett Magyarországról tartsak az osztálynak beszámolót. Az előadás elég nagy érdeklődést keltett, főleg amikor 56-ról, a Kádár-korszakról, a magyar diákok helyzetéről beszéltem.

Az osztálytársak nagyon sokat segítettek nekem. Voltak, akik felajánlották, hogy töltsék náluk egy hétvégét, esetleg kettőt. Így lehetőségem nyílt az óceánban vitorlázni, Normandiában lovagolni, Párizs különleges látványosságait megtekinteni (Mont Martre, la Vilette, Quartier Latin, le Jardin du Luxemburg), vagy csak simán eltölteni egy hétvégét.

Nehéz pár mondatban összefoglalni, hogy milyen gazdag ajándékot kaptam én 8 hónap alatt Franciaországban. Mert nemcsak arról van szó, hogy új arcokat, új embereket, az emberiség kultúrájának egy sajátos szeletét ismerhettem meg, nemcsak kívülről láttam és tapasztaltam meg valóságokat, hanem nap mint nap éltem is azt. Ők szerették volna, hogy mélyen belelássak a francia ember gondolkodásmódjába, életébe, munkájába, pihenésébe. Talán egy kicsit (legalábbis arra a 8 hónapra) én is franciává váltam. Köszönet érte mindazoknak, akik bármilyen módon segítettek ezt a lehetőséget.

*Szokira Tamás
11.c*

mészetesen megfelelő rendben és fegyelemben. Szerda délutánonként következett mindig a hét egyik nagy csúcspontja, a 4 órás felügyelt dolgozat. Az év elején kijelölik, hogy melyik tantárgyból, mikor és miből írunk, így ezek részben függetlenek az órai felmérésektől, inkább az érettségire készítenek fel. Az ezekre való felkészülés volt az egyik legnehezebb a kinti tanulmányaim során.

De ami a dolgozat után jött, az mindent felülmúlt: a bentlakók számára 2 óra kimenő a városban. Ennyi volt egész hétre kiadva (nem túl sok)!!! Ezalatt általában mindenki sétált egy nagyot az iskola mellett lévő parkban, vagy meglátogatta a barátját...

Valami Amerika

Napjainkban a nyelvtanulás, a nyelvgyakorlás központi helyet foglal el a fiatalok életében. Az iskolapadban megszerzett tudás legjobb fokmérője az, hogy anyanyelvi területen mennyire vagyunk képesek megértetni magunkat.

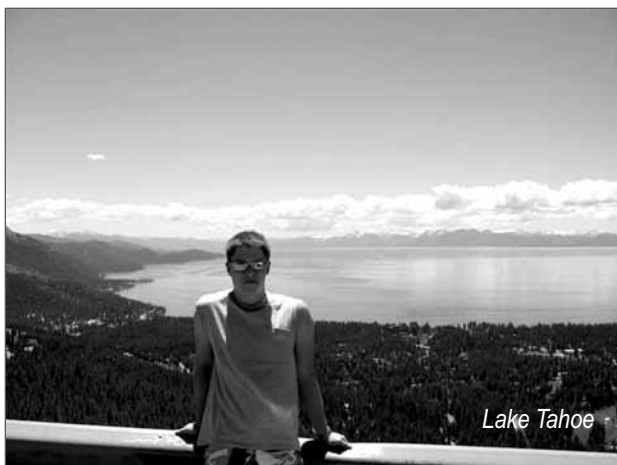
Ebben az évben harmadszor nyílt lehetőségem Amerikában eltölteni két hónapot, megismerkedni a helyi szokásokkal, életmóddal. Május végen indultam Párizs érintésével San Franciscoba, s onnan két óra autózás után érkezünk meg Sacramentoba, ahol rokonaink élnek.

Már az első héten világossá vált számomra, hogy a felsőfokú nyelvvizsgám ellenére, az élő amerikai angol még számos nehézséget, meglepetést tartogat. Talán a hatalmas távolságoknak és a sok ott élő betelepült náció keveredésének eredménye, hogy területenként igen sokszínű szóhasználat és kiejtés jellemzi az országot. Ezt akkor is volt alkalmam megtapasztalni, mikor három hétig egy orvosi műszereket gyártó cégnél dolgoztam. Bizony nagyon kellett figyelnem, hogy némelyik színes bőrű munkatársam akcentusát megértsem. A munkám egyébként az volt, hogy a raktárból a megrendelt alkatrészeket összeválogattam. A dolgozós hétköznapok közben bepillantottam az amerikaiak életformájába, amely sok esetben eltér az általunk megszokottól. Az átlagos amerikai jóval többet utazik munkába és onnan haza, mint a magyarok. Ezt ők természetesen is kezelik, persze a benzin ára jóval kevesebb mint nálunk. Az étkezési szokások is mások. Délben gyorsétkezdékben hamburgert, szendvicseket esznek. Kiterjedt étteremláncok szolgálják ki ezeket az igényeket, mint például a Taco Bell, Subway, Ihop, McDonald's... Főétkezésnek a vacsorát tekintik, amikor főtt ételt esznek. Az ország népességének vegyes összetétele az ételek sokszínűségében is megmutatkozik (ázsiai, olasz, mexikói, francia...).

Érdekes az, hogy tizenhat évesen már autót lehet vezetni, tizennyolc évesen már szavazhatnak az ottaniak, ugyanakkor egy pohár sört csak huszonegy év felett lehet meginni.

Amerikában a közlekedésben és az élet egyéb területein is sokkal jobban betartatják a szabályokat, a szabálysértőket pedig súlyosan büntetik. Például a szemtelenségért ezer dolláros büntetés vagy két hét közmunka jár.

Az öltözködés, megjelenés nem tölt be olyan fontos szerepet, mint itt Európában, a leglényegesebb szempont bárhol, hogy az embernek van pénze vagy nincs.

Californiában a hőmérséklet legtöbbször magasabb, mint nálunk, mégis az alacsony páratartalom miatt elviselhetőbb. Áprilistól novemberig minimális eső esik, mégis Californiát Amerika zöldségekertjének tekintik a fejlett öntözőrendszereknek köszönhetően.

A legnagyobb meglepetést ottlétem alatt szüleim, és öcsém okozták, akik egy hónap után nyaralás, családlátogatás céljából megjelentek nálunk. Együtt számos szép helyre eljutottunk. Jártunk a Sierrákban, ahol havas

hegycsúcsok és kristálytisza tavak között kempingeztünk. Renoban a kaszinók világa ejtett ámulatba. Lake Tahoe-nál a víz tisztasága miatt több mint kétszáz méter mélységig le lehet látni. Az egykori téli olimpia színhelyén Squaw Valley-ben a régi magyar címer még ma is látható.

Többször megfordultunk San Franciscoban is, melynek közismert nevezetességeit (Golden Gate híd, Cable Car, Telegraf Hill, Pier 39) megtekintettük.

Nagy élmény volt még, amikor Sacramentoban megnéztük a Sacramento Kings NBA-s stadionját, ahol körbevezettek bennünket, s bepillantást nyertünk a profi sport kulisszái mögé.

Az extrém sportoknak is hódoltunk kintlétünk alatt. A közeli Folsom Lake-en wakeboardozással, kneeboardozással töltöttünk el pár napot.

A nyaralás végén a teljesen átépített San Francisco-i Repülőtérrel indultunk haza. New York-i átszállással tizenhat óra repülés után érkeztünk meg Budapestre.

Ottlétem alatt láttam „valamit” Amerikából, de az idő rövideje miatt mindent nem láthattam. Jól éreztem magam, de a kicsit elferdített közmondás szerint: „Mindenütt jó, de nem mind arany ami fénylik.”

*Banner Balázs
11.C*

Hab a tortán recept

Végy 16 darab nagyszerű erkrath-i élményekben gazdag, gyakorlott némettudással rendelkező, vállalkozó kedvű krúdys diákokot. Adj hozzá majd ugyanennyi bizonyítottan vendégszerető, országunk iránt fokozottan érdeklődő, kedves, lelkes német diákokot. Süssél ki hozzájuk – echte tradicionális – akarom mondani igazi hagyományos hortobágyi húsos palacsintát, kézi-festéssel készített sárospataki kerámiatányérban, világhírű tokaji borral tálalva. Mindezt úsz-

tasd meg Budapest gyönyörű esti fényeiben és tartós, kirándulóiódós napsütésben. Ezen hozzávalókat kicsit több mint egy hétig hagyd összeérni. A nemzetközi receptet egyedivé teheted sajátos, kifogyhatatlan humorral és le nem járó szavatosságú jókedvvel fűszerezve. Miután pedig már kellőképpen összeérett ez a lelkiileg és szellemileg egyaránt tápláló étel, tartsd mindig lángon, ki ne hűljön!

Jó é(le)tvágyat!
Egy kis ízelítő:

„...bin angekommen!” – egy hosszú utazás vége, avagy beszámoló német barátaink hazánkban tett látogatásáról

Emlékszem izgultam. Izgultam, de nem úgy, mint egy éve ilyenkor. Abban az izgalomban ugyanis még félelem is volt, hogy mi van, ha rossz családhoz kerülök, ha nem adnak eleget enni, ha nem tetszik az ajándék, vagy ha nem fogjuk jól megérteni egymást. A mostani izgalom tisztán örömteljes izgalom volt, hiszen tudtuk mindnyájan: barátokat várunk.

Az újbóli találkozás sem olyan volt mint a tavalyi. Annak a kissé feszült légkörnek nyoma sem volt. Helyette baráti ölelések, sok-sok „Wie geht's?”, meg „Ich habe dich so lange nicht gesehen!”. Talán ezért is tűnt sokkal hosszabbnak ez az egy hét itthon, mint a múltkori Németországban. Nem kellett elteltie annak a pár napnak, amíg ők is, mi is feloldódunk. Rögton volt miről beszélni, már voltak közös élményeink. A következő pár napban pedig csak több lett. Sokkal több...

Következtek az egész napos kirándulások, majd az őket követő, néha bizony az éjszakába nyúló mulatozások. Közben vendégeink szinte mindent láttak, amit térségünkbe utazó külföldinek látnia kell: volt szürke marha, csikósok gémeskúttal a Hortobágyon, Debrecenben Nagytemplom meg egyetem, Sárospatakon Rákóczi-vár, és persze az elmaradhatatlan borkóstolás Tokaj Hegyalján. (Milyen vidám is volt utána az út hazafelé!)

A hét második felében került sorra a budapesti program, melynek egy része az éppen abban az időben kezdődő zavargások miatt majdnem veszélybe került. Végül persze sikerült mindenhová eljutni. Miután barátaink szembesültek a ténnyel, hogy a Kossuth téren nem az ő érkezésük miatt gyűlt össze a tömeg, és a világ vezető hírcsatornáinak stábjai sem az ő tiszteletükre vonultak fel nagy érdeklődést mutattak a helyzettel kapcsolatban.

Megpróbáltunk nekik felvilágosítást adni, azonban szerintem nem ők voltak az országban az egyetlenek, akik nem teljesen értették, hogy pontosan mi, és miért történik.

Mindezek ellenére azt hiszem, hogy a fővárosban eltöltött napok voltak a legjobbak. Ezekben a napokban voltunk ugyanis a legtöbbet együtt, ekkor nyílt igazán alkalom mindenkit megismerni. Mindeközben pedig vésszesen kezdett közeledni a program utolsó állomása, a Nyugati pályaudvar. Nehéz volt elbúcsúzni, mégis örömteliek voltak az utolsó pillanatok is. Örültünk, hogy sikerült egy felejthetetlen hetet szerezni mind a németeknek, mind pedig saját magunknak. Örültünk, mert több barátunk szállt fel a vonatra mint amennyi egy hete leszállt róla. Persze éppen ezért volt mindenki szomorú is, bár igazából én azért örültem annak, hogy szomorú vagyok, és szerintem így volt ezzel mindenki más is. Még néhány fénykép, még néhány ölelés, aztán elkezdődött az utazás. Egy másik pedig véget ért.

Meglehet, hogy nem sok esély van már arra, hogy valamikor is viszont fogjuk látni őket, így hát mindenkiben felvetődhet a kérdés, hogy vajon volt-e értelme részt venni ebben az egész programban. Fennmaradnak-e ezek a kapcsolatok, vagy egy idő után egyre ritkábban jönnek majd az e-mailek, mielőtt végleg abbamaradnak? Megérte-e a pénzt és az energiát, ha a hét elteltével mindenki visszapotyan a saját kis világába, és ott folytat mindent, ahol egy hete abbahagyta? Még ha már nem is írok minden nap, vagy minden héten, akkor is tudom, hogy valahol messze néha gondolnak rám, mint ahogy én is gondolok rájuk. Ha pedig ezt teszem, egy kicsit mindig jobb kedvem lesz. Nekem ezért már megérte.

*Hory Gergely
12.d*

Ezek már az utolsó pillanatok

...Ha kérditek idehaza: Na milyen volt Dánia?,

*avagy legújabb kalandjaink
a vikingek földjén*

Ha páratlan naptári év április, akkor irány Dánia, legalábbis így volt ez az elmúlt 8 év során krúdys berkekben. Nos, mivel 2007-et írtunk, elindultunk hát idén tavasszal is, közvetlenül húsvét után, hogy megnézzük, mi újság észak-európai testvériskolánkban. Ezúttal 25 diákkal vágtunk neki a nagy útnak, ketten, Rákné Valika tanárnő és jómagam.

Az iskola egy része

Már az elindulásnál apróbb (?) bonyodalom keletkezett, mert Eszter úgy gondolta, még otthon, hogy gyorsabb, ha az ajtó helyett az ablakon keresztül hagyja el a házat, amit aztán jobb lábfeje egyik csontja sínylett meg, vagyis eltört. Az orvosi-szülői kupaktanács, no meg Eszter szándéka szerint, végül is, lassan járva, fáslizva, de vállalta az utat. Kezdetnek nem rossz – néztünk össze tanárnővel, majd elindultunk. Aztán majd' egy napi (22 órányi) buszozás után meg is érkeztünk a dán Fyn szigeten lévő Ringe városbeli efterskole-ba (akit érdekel, hogy ez milyen típusú iskola, járjon utána), ahol örömmel fogadott Finn, az igazgató, a régi ismerős tanárok, és egy-két tavalyról már ismert diák is, meg sok új mosolygós dán fiatal.

Andersen szobra Odenseben

Másnap kis sétát tettünk Ringében, majd délután Odenseben, ami Dánia harmadik legnagyobb városa, és a nagy meseíró, Hans Christian Andersen szülővárosa.

A következő napon pedig Koppenhágába látogattunk, ahol hajóval várost néztünk, majd elmentünk a híres Tivoli vidámparkba, mely aznap nyitott ki nyárra, ahol a gyerekek nagyon jól érezték magukat, és halálmegvető bátorsággal több óriás hullámvasutat, siklót, dodzsemet meg más játékot is kipróbáltak. Hihetetlen, de ezen a héten kifogtuk az ország utóbbi éveinek legszebb tavaszát – szinte nyári meleg volt, olyannyira, hogy pár nap múlva napbarnított arccal jöttünk haza Braziliából – akármondani Dániából.

A hétvége, kisebb-nagyobb problémáktól eltekintve (pl., volt, akivel nem nagyon beszélgették a dán családok, s volt, akinek nem fizették az ebédjét) élményekkel tele zajlott, sok szép helyre eljutottak a mieink. Mi, a felnőttek hajókirándultunk, sétáltunk tengerparti városkákban, élveztük a friss tengeri levegőt és az ott szokatlan meleg tavaszi napfényt.

Érdekes volt újra látni (én másodszor jártam ott most újra, 6 év után) ezt az iskolát, ami sok tekintetben annyira eltér a mienktől. A dán gyerekek sokkal kevesebbet tanulnak délután, az egész tanítás sokkal „lájtosabb” a mienknél, de a tornabemutatójuk a sok szaltóval, ugrással megint lenyűgözőtt.

Tornabemutató

Vacsora után együtt takarítják az iskolát, ami több szempontból is előnyös: nem kell takarító személyzetet fizetni, és így a gyerekek is jobban vigyáznak az iskolára, az együtt, vidáman végzett munka öröme-ről nem is beszélve.

Az is egy kicsit furcsa volt nekünk, hogy a dánok valahogy törvénytisztelőbbek, mint a magyarok, és akár egymás beárulása árán is szigorúan betartják a szabályokat. Ez a mi diákjainknak kicsit zokon is esett, s ebből is adódott pár „nézeteltérés”.

A mieink – bár bőszen próbálták azt a néhány dalt, amit elő akartak adni –, amint meglátták a dánok zenei felszerelését és stúdióját, elment az egész től, s csak az igazgató hosszas unszolására álltak ki az egyik utolsó reggelen. Pedig elég jól ment már, s már mi – tanárok – is megtanultuk a „kispálék”-tól, hogy meghalunk menten, ha az életben nincs már több móka.

Az aerobic bemutató vége

Csoportkép

Az utolsó napokon órákat látogattunk, s ezen kicsit dánul is tanultunk, majd vásároltunk ajándékokat az itthoniaknak egy nagy plázában, és ellátogattunk egy közeli kisvárosba a tenger mellé. Majd összepakoltunk, és a vacsora után érzékeny búcsút vettünk egymástól, hogy nyakunkba véve fél Európát újra egtegyük a hazáig tartó 22 órás utat, s másnap fáradtan megérkezzünk.

Könnyes (?) búcsú

Azt hiszem, végül is ismét élményekkel teli, mozgalmas hetet töltöttünk a vikingek földjén, a sok-sok híd, a mindig közelben lévő tenger, a sok ezer virágzó nárcisz országában. Mindez engem mindig megerősít abban, hogy érdemes ezeket a cserekapcsolatokat a jövőben is ápolni.

*Dobró Tünde
tanár*

„...énekeljük el azt, hogy vége...”

Azt beszéljük, hogy köztudott tény: a „cseremagyarok” minden alkalommal egy műsorral kedveskednek az őket fogadó dán diákoknak. Mintegy három héttel az elindulásunk előtt ezzel a vérfagyasztó ténnyel mi magunk – a cseremagyarok – is szembesültünk. Ötletbörze híján a végtelenül kreatív dánosok úgy döntöttek, hogy énekléssel kápráztatják el az északi barátokat. A probléma ezzel persze nem oldódott meg, hiszen a daloláshoz dal is kellett. A kevésbé eltökélt, ámde hangyányit sem határozott csapat összeült néhány kotta fölött és elszántan munkakerült. Többszöri összeröffenés után is csak néhány spontán elgajdolt Ákos duettet tudtunk felmutatni eredményként. A tavaszi szünet jött, majd ment is, így elérkezett az indulásunk ideje, mi pedig ott álltunk derékig elárasztva bőrdökkkel, egy darab füllel érzékelhető produkció nélkül. Ahogyan sebes buszunk közelített a célállomás felé, egyre szorgosabban bíztattuk főlantosunkat, Bálintot meg Bogit, Ágit és Evelint hogy gyakoroljunk. Így tehát Ákos dalokat gajdolván szeltük át a remek Dániát, s miközben zizegve feldolgoztuk gyakorlatilag a teljes Beatles életművet, körülengett minket a végtelen szántóföldek semmivel össze nem téveszthető illata. Aki szállt már ki autóbusból olyan országban – pláne tavasszal –, amely büszke belterjes mezőgazdaságára, az tudja, miről beszélek.

Valahogyan csak megérkeztünk Fyn – ejtsük: Fün – szigetére a mi dánjainkhoz. Közvetlenül a megérkezés után az első programunk a dán zeneóra megtekintése volt. Néhány Marshall erősítővel, Fender gitárral és alávokázott gospellel később remegő térdrel rogytunk le gyakorolni. Még nem is mélyedtünk el a bentlakásos iskolák hogyanjaiba és mikéntjeibe, amikor már a számunkra kijelölt társalgóban – a takarító dán barátok porszívói elől felkapkodva a lá-

bunk – rohamos fejlődést produkáltunk. Repertoárunk szélesebben, hangterjedelmünk semmilyen módon sem bővült. Amde egy óra után már zümmögtünk Micimackót, kevés híján a Gumimacik főcímdalát is – a fonetikus leírt dán szöveget még mindig őrzöm –, néhány Ákos számot és természetesen egy örök slágert: az Afrikát. A „szóba se’ jöhet Skandináviaaaa” sornál azért meg-megbicsaklott a hangunk. A végzetszerűen és könnyörtelenül közelgő előadásunkig még ért minket pár sokk a dán kollégák jóvoltából.

Láttuk például a tornabemutatójukat. Képzeljünk el néhány tucat egyen-kézfekete fiút és lányt egy futballpálya méretű teremben, amint egy igen látványos, zenés bemelegítés után, a legváratlanabb irányokból repülnek, szaltóznak, illetve szúrnak le pár dupla rittbergert, némi ritmikus gimnasztikával megtűzdelve... Meghallgattunk egy előadást a dán iskolarendszerről is, így megtudtuk, hogy nekik az általános iskola és a gimnázium között lehet egy évük arra, hogy egy általuk kiválasztott magániskolában „ismerkedjenek az étellel”. A különböző témákra specializálódott átmeneti iskolákban a bentlakás kötelező, az összeérlelődés elkerülhetetlen. A mi dánjaink a zene-tánc profilú iskolának hála voltak hát ilyen dalos kedvűek és ijesztően akrobatikusak. Dániában sokk-számba ment egy-egy tanóra is. Ilyenkor a dánjaink a hónap alá csapták laptopjukat, és hatosával becsücscentek az órára, ahol a szétimélezett tananyag segítségével beszélték meg benyomásaikat egy-egy közösen olvasott könyvről, vagy emelkedetten vitatkoztak internetes napilapok újságcikkeiről, tökéletes „vissza a jövőbe” érzést hagyva ezzel bennünk.

Ezek után tessék hát értékelni az elszántságunk, hogy a reggeli „szeánsz” alkalmával – értsd: napindító közös éneklés az egész iskola részvételével – kiálltunk és előremekeltük az addigra – sem – műsorkész dalainkat. Végül a Hard day’s night-ot választottuk, mint dánjaink által is ismert közértéket és az utolsó pillanatban bedobott ötlet alapján Kispál örökérvényű Ha az életbenjével loptunk némi magyar folklórt a reggeli összejövételbe. Előbbiről beláttuk, hogy azt tudtuk a lehangosabban énekelni, utóbbit pedig a legtöbb meggyőződéssel. Talán az nem a mi malmunkra hajtotta a vizet, hogy egy olyan Beatles számmal rukkoltunk elő, melynek az eredetijét ők is ismerték, ám a magyar dal végére megesezt rajtunk a szívük és – kicsit viharos – nagyon megkönnyebbült tapssal honorálták bátorságunkat.

Sokat töprengtem azon, hogy vajon merjek-e írni a mítosz-hangulatú zöld dombjaikról, a régi-régi szélmalmaikról, a százéves gerendaházaikról, a háromezer méteres függőhídjaikról, a város közepén ringatózó lakóhajóikról, a falucskaméretű városaikról, a kanyargós utakról, amik mellett itt-ott felbukkan egy hattyúkkal „díszített” tavacska. Akkor viszont eszembe jutnának a jellegzetes hatfogásnyi fagyijaik, a szorosan összebújó nagyvárosi téglaházai, a hűvét alkalmából tojásokkal teleaggatott kopasz fáik. De akkor írhatnék a dánjainkról is, akik még mindig gyakran sírnak, de még gyakrabban nevetnek, ugyanúgy, mint tavaly. Akik kiabálnak, hol örömben, hol bánatukban. „Akik makulátlan sminkben indulnak reggelizni, majd három órát tornáznak naponta, vegetáriánus és zsírszegény menüen élnek, mégis cukros sütit falatoznak este tízkor – csakis közösen, kötelező jelleggel persze”. A dánjainkról, akik frissen készített közös fotóval búcsúznak a magyarkuktól, akik halált megvetve beülnek velünk az átfordulás hullámvásútba, akik péksüteményt vesznek nekünk a fázós reggeleken, és akik velünk együtt gyűjtik a kagylókat a „szép, halszagú partjaikon”. Azt hiszem, ez hosszú történet lenne...

Szóval hej, akarom mondani hajjii! Reméljük, találkozunk még valamikor...

Polonkai Éva
11.D

2006-2007, avagy a DÖK éve (a kínai horoszkóp szerint is)

Azaz számvetés és aratás

Felkértek, írjak egy pár sort a DÖK-ről, hogy mit is tettünk egész évben. Hopp mi is ez a többes szám? Nehezen képzeltem volna ezt el akkor, amikor, mint egy stafétabot került hozzám a megtisztelő, s egyben nemes feladat, hogy én lehetek az új DÖK-segítő tanár. Az igazat megvallva nem igen tudtam, sőt nem is igen sejtettem, mit is jelent ez a státusz és mik is az ehhez kapcsolódó feladatok.

Na de ne vágjunk a dolgok közepébe, kezdjük a legelején!

A tanévnyitó előtt, augusztus közepén a hagyományokhoz híven megrendezésre került a veréb-tábor. Méghozzá Telkibányán, ahol az iskolánkba érkező újoncok megismerkedhettek a Krúdy hagyományaiival, szellemiségével, egymással és osztályfőnökeikkel. Mivel ekkor még Bányai Tanár úr örködött a DÖK felett kiterjesztett szárnyakkal, mint valami monumentális turulmadár, ezért erről csak hallomásból tudok néhány dolgot mesélni. Volt ott reggeli torna Szaky módra, de csak az egészség végett és hogy ragadjon némi kis kultúra. Megtanulták az elsősök a Micimackót szigorúan, aztán a DÖK-ös változatát. Nem maradhatott el természetesen a túra sem. A hagyományokhoz híven sikerült is eltévedni, így lett a fél óras könnyű sétaútvonalból egy több órás, embert próbáló túrelőtúra a meredek hegyoldalon. Volt pólóbatikolás, aki elkövette, az nehezen tagadhatta le, hiszen még hetekig festékes volt a keze, de a kreatív önkifejezés és önmegvalósítás ezen formája mindenkit kárpótolt. Volt fergeteges szerepjáték, amely a bennfentesek elmondása szerint nemcsak Oscar-gyanús volt, hanem egyszerűen süttött belőle a profizmus, borzolva szegény verebek idegeit, akik mind a tíz körmüket lerágták izgalmaikban, mire az utolsó előtti estére kitalálták a sztorit. Persze napközben végig feladatok voltak, pl. légiriadó, versírás, DÖKösnév gyűjtés, szalagos és flakonleverős játék, rózsaszín cuccok gyűjtése... minél többet sikerült, annál több pontot kaptak volna érte... mivel a DÖK utálja a rózsaszínt... így igazából pontlevonás volt a jutalom. Hja persze a legfontosabb, amikor is az éjszaka közepén kiözönlött az összes veréb a rétre... medvét vadászni meg esőtáncolni... csak úgy ungarische sápadarcú módjára. Az egészet utolsó este táborútz zárta énekléssel, mondhatni zárótűz (de azt hiszem ennek a szóösszetételnek van már egy nem igazán békés jelentése, úgyhogy nem használom) és utolsó nap megtörtént a zászlóbontás, majd a búcsúkönnyekkel teli hazaút.

Augusztus végén a DÖK és az iskola vezetése egyeztetette a Diákönkormányzat éves munkatervét. Igazából itt léptem én a képbe és ismerkedtem meg a DÖK-vezetéssel. Csak ámultam-bámultam, hogy milyen függetlenek és mennyire egyenrangú partnereként kezeli őket az iskolavezetés. Aztán rájöttem, hogy ez azért van, mert rászolgáltak. Tényleg teljesen önállóan dolgoznak, eredeti ötleteiket maguk valósítják meg.

Szeptember 29-én került sor a verebek felavatására, ahol egymással megküzdve mutatkoztak be az osztályok. Volt itt banánévs késsel-villával, utána banánhéj-reparálás tüvel, cérnával; gasztronómiai kihívásként ezután ennek elfogyasztása... állathang-utánozás és őriáshernyó-verseny. A vetélkedőt és az osztályok zenés-táncos műsorát (hogy melyik osztály milyen műsort adott elő, azt fedje most balladai homály) egy nagyszabású rock-koncert zárta, ahol fellépett a Lincoln, a Lestat, a Skafunderz és a Jurij is.

A verébavatón a leköszönő DÖK-elnök Újfalu László átadta helyét a jövő nemzedékének,

„alea iacta est”

*ahogy az öreg római
kockatermelők
mondják április derekán*

Mult Ákosnak, az újdonsült elnöknek. Szerdánként 15 órától gyűlt össze a DÖK, ahol eleinte kívülállóan éreztem magam és jelenlétemmel csak a tömeget növeltem, de szépen lassan magaménak kezdtem érezni ezt a lelkes kis csapatot. Olyan furcsa, hogy a jelenlevők szabadidejükből áldoznak nem csekély részt, ugyanakkor ezért nem várnak el semmit, csak jól érzik magukat. Ha valamit meg kell csinálni, azt önként és első szóra megteszik, persze jókedvűen, és közben állandóan röpködnek a poénok és viccek. Ha kívülálló becsöppen egy ilyen DÖK gyűlésre olyan érzése támad, hogy itt annyira oldott a légkör, hogy effektív munka biztos nem folyik. Pedig mindamellett, hogy nem katonás rendben folynak le ezek az összejövetelek, minden DÖK-ös rendezvény mutatja, hogy itt igenis kemény munka folyik, kitűnő eredménnyel, csak nem az az izzadságszagú, veritékes, nehezen menő, hanem könnyed, gyors, jókedvű és eredményes.

November közepén a DÖK többnapos csapatépítő túrán vett részt Boldogkőváralján, amiről Kapu Tibor cikke hitelesen és nagyon szellemesen számol be, úgyhogy én meg sem próbálkozom ezzel. (Ez a cikk is megtalálható az évkönyv megfelelő oldalán.)

Sajnos a 12 órás kosárlabdán – amit minden évben a Zrínyivel játszunk – kikaptunk, de csak azért, hogy ne vegyük el a kedvüket a további meccsektől. (Hadd nyerjenek már ők is egyet!) De pozitívum, hogy a 24 órán nyertünk.

A karácsonyi műsor szervezésében és lebonyolításában is aktív részt vállaltunk.

Hagyomány már, hogy az iskola segíti a nyíregyházi gyermekotthon munkáját és rendszeresen látogatja kis lakóit. Ekkor ajándékokkal és műsorral kedveskedünk nekik. Így volt ez idén karácsonykor is, amit egy gyűjtés előzött meg az iskolában. Sok ajándék és pénz gyűlt össze, aminek kimondhatatlanul örültek a gyermekotthon lakói.

Február 29-én rendezte meg a DÖK a Zrínyi DÖK-kel együtt a Hiperkarma és Skafunderz koncertet az Club Arsenal -ban. Körülbelül 600 diák vett részt és érezte jól magát, aki volt, az tudja, milyen jó volt, aki nem, hát az sajnálhatja. Megjegyezném, csak úgy zárójelbe, hogy a Hiperkarma először volt Nyíregyházán.

Április elején 3 év szünet után került sor a 24 órás kosárlabda meccsre. A szervezés embert próbáló feladat volt, de szerencsésen megbirkóztunk vele. Hála a sok önzetlen segítőnek és a szponzori felajánlásnak, aminek nagy részét Jutka néni szerezte, mert ő mindenkit ismer és mindent el tud intézni. Aki ott volt tudja, hogy rengeteg diák érezte jól magát és bizonyította be azt, hogy tud alkohol nélkül is jól szórakozni. Egyrészt a kosárlabda ünnepe volt ez, valamint olyan alkalom, ahol az egész iskola jelenlegi és volt tanulói együtt tölthettek egy kötetlen, kellemes napot. A szponzori felajánlások lehetővé tették, hogy az iskolának vegyünk egy új ping-pong asztalt (amely azóta folyamatos használatban van), valamint a résztvevő diákok számára elemőzsiát és innivalót biztosítsunk.

(A 24 órás kosárlabdáról a lehető leghitelesebben Rebák Tamás cikke szól, amely sikeresen ragadja meg annak hangulatát, ugyancsak az évkönyv megfelelő oldalán keresendő.)

A tanév hátralévő része a tanévzáró koncert és a verébtábor szervezésével telt.

Az említett koncerten felléptek a Lincoln, a Dust és a Good Time Boys (ami egy Red Hot Chili Peppers tribute zenekar) együttesek, amely sajnós nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket, mármint a résztvevők számát tekintve, de mi, akik ott voltunk, jól éreztük magunkat.

Mindent mérlegre téve eredményes és sikeres évet zárt a DÖK, köszönhető ez a lelkes és áldozatkész diákoknak, valamint a DÖK-vezetőségnek, akik a feszített tanév és a sok tanulnivaló ellenére a saját szabadidejükből áldoztak az egész iskoláért.

S legvégül mit jelent nekem a DÖK? Megismertem és beszippantott, részévé lettem, ami ellen nem tiltakoztam, sőt örömmel tölt el, hogy részese lehetek ennek a nagyszerű közösségnek. Hogy miért? Mert jól érzem magam köztük.

That's all Folks

*Varga Szilveszter
DÖK segítő tanár*

Boldogkő várának krónikája

Az Úr 2006. évében, annak 276. napján

Ma korántsem minden a megszokott kerékvágásban játszódott. Ottó, a boltos fiú jelentette, hogy idegenek érkeztek kis falucskánkba. Kitűnő ismeretség – rendszerünknek köszönhetően kémeink hamar kiderítették, hogy a vendégek Nyíregyházáról érkeztek, és céljuk bevenni várunkat!!! Különleges fegyverekkel (mobiltelefon, villa, kanál) jöttek, katonai felszereltségük se utolsó (télikabát). Délután 1 óra körül érkeztek meg, számszerint 16-an, nagy és nehéz túracsomagokkal. Hajni néni vendéglátó házában vertek tanyát. Itt a veszedelmes ellenség előkészületeket tett, példaként: paprikás krumplit ettek, kártyáztak és jót mulattak. Feltételezzük, hogy ma este már nem mérnek csapást a várra, ugyanis a nagy cipekedésben biztosan kifáradtak.

277. nap

Az idegenek ma megtámadták a várat! Személyi sérülés nem történt, ugyanis békésen vonultak a várnál. Hajni néni egy napló-részletet talált a házában:

„Eszméletlen jó a túra!! A vendégház nagyon szép, otthonos, ennél jobbat szerintem nem is kívánhattunk volna. Van konyha, WC és fürdőszoba külön a női és hímnem számára. A társalgóban a TV alatt csodák csodájára DVD lejátszó is volt, amire végképp nem számítottunk. Sőt, még DVD is volt mellé, így nem kellett bosszankodni, hogy nem hoztunk magunkkal. A választék igen színes volt: Jacki Chan összes, Üvegtigris 2, Kaptár 2, Nemo nyomában. Utóbbit be is raktuk egyből és végignéztük. Érdekes módon, senki se szólt egy szót se a film közben, sőt, az első 20 percben a fiúk a TV körül állva bámulták a színes, és beszélő dobozt. Tanár úr is utánajárt ennek a csodának, és sokat nevetett rajtunk. Meglepetésre tán, de a kemény matek-fizika tanár kívülről fújta a Nemo szövegét: „A Protikó-s rész jön, az a kedvencem.” Én csak bámultam, hogy mit akar ezzel mondani tanár úr, ám leesett a 10 fillér. Egyszer csak egy baromi nagy cápa jelent meg a képernyőn, és bemutatkozott „Protikó vagyok.” Hangosan felnevettem, mert alig bírtam elhinni...

Ma korán keltünk, hogy megnézzük a várat. Útközben eldöntöttük, hogy nem a betonozott túra-útvonalon megyünk, hanem egyenest neki vágunk a hegy oldalának. Ehhez egy kukoricamezőn kellett átkelnünk, és ezt a tulajdonos meg is engedte. Továbbálltunk a hegynek, ám hamar akadályokba ütköztünk. Nagy sövénykerítés vágott el minket a csúcstól. Átvágtunk rajta, ám ar-

ra nem számítottunk, hogy a másik oldalon egy óriási árok fogad minket. Nagy nehézségek árán, de lelkes kis csapatunk kiállta a próbákat, és az árkot is, és a meredek emelkedőt is legyőztük. A várnál megpihentünk, beszélgettünk. Lefelé egy másik úton jöttünk. Közben az egész túrára jellemző hangulat uralkodott: nagyon boldogok voltunk, ugyanis ennek az egésznek a „feeling”-je egyszerűen megmagyaráz-

hatatlan...Utunk következő állomása „Ottó boltja” volt. Ez a helyi „supermarket”, ahol meg tudtuk venni a szükséges hozzávalókat a mai pörköltökhöz! Ez után hazafelé vettük az irányt, és a lányok otthon is maradtak. Mi, a fáradhatatlan fiúk tovább mentünk, és elsétáltunk Boldogkőújfaluba, a szomszédos településre. Itt a faluhegyvet másztuk volna meg, ha a nagy susnyás és dzsindzsás el nem vág minket a hegytetőtől. Így visszafordultunk, és átmentünk egy

másik hegyre. Am még a hegy lábánál hívtak az asszonyok, hogy nincs otthon kenyér, és szaladjunk el a boltba.. Meglepve láttuk, hogy az üzlet 2-kor nyit, mert ebédszünet van. De közben rájöttünk, hogy még nem túrztunk eleget, és nem tartottuk be a kötelező szabályt. Iskolánkban hagyomány, hogy ha túrázni megyünk, el kell tévedni. Ezért fogtuk magunkat, és nekivágtunk egy másik hegynek. Megkerestük volna a Tekerés-patakot is, de nem találtuk. Pedig ha megtaláljuk, a völgyében könnyű lett volna eltévedni. Így felmentünk egy bokrokkal, fákkaal, kövekkel teli emelkedésre, a falu határában. Na meg láttunk egy rókát bebújni egy bokorba. Ebből tudtuk, hogy jó lesz a túra ezen része, ugyanis az a tény, hogy bármikor találkozhatunk egy rókával, vagy vaddisznóval, lelkesítette a társaságot. Ezalatt havazott, bár kis pelyhekben, ami a földre érve el is olvadt, bár ebből kifolyólag mindenkét végigjárt a klasszikus „Gyűriük Ura feeling”. Ezután voltak olyan hosszabb szakaszok, ahol nem tudtunk felállni se a sok gallytól. Olyan helyeken jártunk, hol még az autó sem jár. Közben vicceket meséltünk, sokat nevtünk, jól éreztük magunkat, és észre sem vettük, de sikerült eltévedni! 3 óra körül úgy gondoltuk, ideje lenne hazatérni, így a legmagasabb ponton, ahova felmentünk, lefényképeztük magunkat, majd lementünk a lejtőn. Egyetlen tájékozódási pontunk volt, a messziről is látszó vár. A hegy alsóbb részén már ritkább volt a növényzet, és kiértünk egy famentesnek mondható tisztásra. Rájöttünk, hogy ez a híd keresztül megy a Tekerés-patakon, így nagy megkönnyebbülésre a túra végére sikerült megtalálni. Kiderült továbbá az is, hogy végig mellette mentünk, csak nem vettük észre...

Innen már hazavettük az irányt, és kb. 4 óra lehetett, amikor már a vendégház melegét élvezhettük. Elmentünk még páran tésztáért, ami a kenyeret helyettesítette a pörköltnél. 5 óra körül kész lett a finomság, és meg is „ebédeltünk”. Aztán már csak Gyilkosost játszottunk, kártyáztunk, TV-t néztünk. Este korábban fekszünk majd le, mint tegnap, mert holnap hamar el kell indulnunk, ugyanis a vonat már 10: 21-kor indul. Kb. délután 1 órára hazaérünk.”

A részlet szerint az idegenek igen jól érezték magukat falucskánkban. Ezt Hajni néni is megerősítette.

278. nap

Ahogy azt vártuk, a vendégek reggel 9 órakor útra keltek, hazaindultak. Valószínűleg jól érezhették magukat, mert a berendezés a helyén maradt, egyik természeti kincs sincs megromlva, és a vár még ugyanabban az állapotában van, mint egy héttel ezelőtt. Hajni néni állítása szerint: majd megszakadt mind a 16 pici szív, amikor eljött az az óra, amikor is távoznunk kellett. Még akár hetekig is maradtunk volna, de a sors viszontagságai miatt ez lehetetlen lett volna. Így búsan de élményekkel gazdagon indult 2 átszállásos vonatútjának a csapata.

Kapu Tibor

9.D

24

Jack Bauer kinyomozza, rátalál, felleli, kivallatja, megtöri, kiüti, lelövi, újratölti, megint lelövi, felrobbantja, megtapossa, megöli és/vagy kitörli mivoltát a tér-idő kontinuumból.*

No de viccet félretéve (csak kis időre). 24 órás, vagyis inkább 24 ÓRÁS, de leginkább:

A 24 ÓRÁS.

Szóval, hol is kezdjem... 7:30-kor kezdődött. 7:30 volt az a pillanat, amikor az első sípszó hanghullámai bejárták a tornateremet, majd a falakhoz érve visszaverődtek, de ekkor már a magasban volt a két kéz, a fekete s a fehér játékosé, töretlenül a labda felé emelkedve. És bátran mondhatom hogy a töretlen kedvvel az elkövetkező 24 órában sem volt semmi baj, mindenki odatette magát, de nagyon. Nehéz egy teljes napot cikkbe szedni, kiváltképp, ha ilyen napról van szó, s mikor egy kívülálló barátom megkérdi, hogy milyen is volt az a híres-neves 24 órás, akkor vagy egy egyszerűen tömör „korrekt”-tel válaszolok, vagy litániába szedve mesélek minden egyes percéről. Különleges nap volt ez, mert hogyne lett volna az, sokszínű, ez a legtalálóbb szó, olyannyira, hogy mikor már a koromfekete ég szürkére váltott, majd a horizont halványkék árnya mögött megjelentek az első napsugarak, rá kellett jönnünk, hogy nem is olyan sok és rettentően nagy szó a 24.

„Tartsd a kezed egy percig a forró kályhán, meglátod, egy órának fogod érezni. Beszéljess egy csinos nővel egy órát, mintha csak egy perc lenne. Na, EZ a relativitás.” Milyen igazak Albert Einstein szavai, de nem csak csinos és különleges nőkre valamint forró kályhákra, hanem jelen esetünkben április 4-ére is. Hamar elrepült. S remélem nem haragszotok, ha ezt mindnyájatok nevében mondom, legyenek akár a pálya ördögei, kik zsinórban nyerték diadallal vagy vesztették emelt fővel a meccsetek, akár a lelkes szurkolók, kiknek csatakiáltásai és tapsvihar-

jai láncreakcióként vonultak végig a tornatermen. Ha személyes hangulatúra akarom fogni, azt mondanám, hogy az egyszerű és apró örömök fogják emlékezetessé tenni ezt a napot. A pomplányok műsora például, annak ellenére, hogy az általam ajánlott piramiskompozíciót nem vetették be. (Viszont pár lépést még nekem is sikerült elsajátítanom, elég nehéz, respect a 9D-s csajoknak.) Az a nagy röhögés, mikor csocsós osztálytársam lelkesedve mutatta a pirosra dörzsölt csuklóját, nem is tudom, láttam-e a nap folyamán a csocsóasztal 1 méteres körzetén kívül. A gitár, dob és szaxofon köré gyűlt csapatok látványa, tényleg már csak a tábortűz hiányzott, de ezt különböző földrajzi jellegű korlátok nem tették lehetővé. Megnézni egy filmet két meccs közt pár jó baráttal, egy pohár tea és egy szendvics társaságában. Rímekbe faragni a legfrappánsabb csatakiállást az osztály lánycsapata számára (szép volt csajok). Ezek a pillanatok fogják egyedivé tenni nekem ezt a napot, legalábbis ez jutott most eszembe, holnap vagy akár csak egy órával később biztosan mást írtam volna.

Oké, akkor itt van még egy idézet: „*A dolgokat tedd, vagy ne tedd, de sohase próbáld!*”

Bölcs Yoda mester szavai mögött több áll mint hinnénk, ezt a DÖK is nagyon jól tudja és tudta, akkor is, mikor belevágott ebbe. Mert nem kétséges, hogyha csak próbáltuk volna, ez nem így sült volna el, vagy kisebbet, vagy túl nagyot szólt volna. De megtettük, odatettük, persze nem állítom hogy egy X-Winget kiemelnék a mocsárból, de biztos hogy minden egyes szendvics, film, zeneszám, gól, pont, kosár mögött képzeletben vagy ténylegesen egy DÖK-ös keze állt.

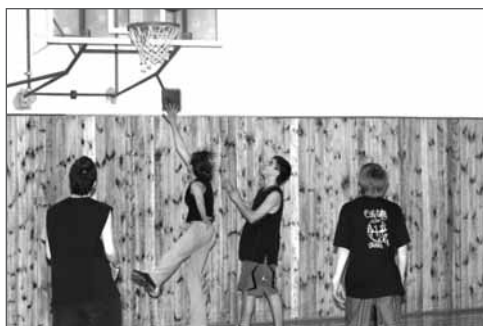
Tudjátok, jó tudni, hogy létezhetnek ilyen napok, ilyen emberekkel, eseményekkel, amelyek kitűnnek a többi 365 közül. (Ugye nincs szökőév?) Szóval ennyi. És még annyi hogy ennyi.

*Aki nem ismeri a „24” cím alatt futó sorozatot, valószínűleg kicsit hülyének néz majd emiatt. Jack Bauer korrekt tag amúgy, de egy fél magnumtárral megmenteni a világot már kiment a divatból. Akkor már inkább nyílpuska 3 fopiszkálóból és egy befőttes gumiból, de arra meg csak MacGywer képes.

Ui.: Táncház?

Rebák Tamás

9.A

Életmozi leperreg, avagy mi lesz veled emberke

(A 12.D szalagavatóra írt műsora)

- Édesem, érzed hogy rugdos?
- Igen. Igazi kis focista lesz, vagy bokszoló.
- Azért én jobban szeretném, ha az eszével boldogulna.
- Majd meglátjuk.

* * *

- Gratulálok anyuka, kisfiú!
- Milyen gyönyörű baba!
- Tiszta apja, de a szeme az anyjác!
- Legyen nagyon nagyon boldog életed!
- Momomoomomommlulu!

* * *

- Jár a baba, jár!
- Gyere, gyere a mamához!
- Pápá... Ne félj, mindjárt visszajön a mama...
- Micsoda vasgyúró ez a fiú!

- Mondd szépen, kérem. Nem kéjem, kérem.
- Add oda neki, te vagy a nagyobb!

* * *

- Na, hogy tetszik az ovi?
- Miért lökted fel Szabikát? És tényleg meghúztad Évike copfját? Micsoda dolog ez!
- Mekkoraát nőttél mióta nem láttalak! Ululumululu... ..
- Edd meg a levest, attól nősz nagyra!
- Ne félj, ez csak egy szuri, olyan mint egy szúnyogcsípés.
- Noooo, bogaram, katona dolog!
- Jövöre iskolába mész, egy ilyen nagyfiú már nem sír!

* * *

- Ő lesz a tanító nénid, úgy hívják Marika néni.
- Na, milyen volt az első napod az iskolában?
- Petike, ne fészkelődj a padban!
- Hm, a szépírást még gyakorolnod kell.
- Nem fiam, a kés jobban, a villa a balban.
- Te figyu, az igaz hogy három zöld karika, egy zöld pont és három zöld pont egy fekete?
- Ne rugdosd az asztalt!
- Légy jó fiú a mama kedvéért!

* * *

- Fiam, mi az a Songoku, olyan mint a Sodoku?
- Igen, a szülinapodon felülhetsz az óriáskerékre.
- Nincs több édesség, mi lesz a fogaiddal?
- Két Csárrizárdot cserélek egy Pikacsura!
- Légy szíves rakj rendet a szobádban!
- Noémi azt mondta, hogy szerelmes beléd.
- Júúúj, két szerelmes pár, mindig együtt jár!
- A felsősök már nem verekszenek a folyosón! Ezért beírás jár!
- Ezek az erőszakos játékok nincsenek jó hatással rád!
- Szívem, szólj a gyerekeknek, hogy jöjjön vacsorázni!
- Fiam, vályúhoz! Szakadj már el egy percre a géptől!
- Ha nem csinálsz rendet a szobádban, nincs desszert!
- Van itt valami a fiúkról meg a lányokról...izé a méhecskékről... Mi az hogy már mindent tudsz?!

* * *

- Nem érdekel mit hordanak a többiek, akkor sem kapsz acélbetétet!
- Fedezlek, ha este enyém a net.
- Láttad tegnap azt a csajt? Apám...
- Te, és ez a Zsolti jó tanuló?
- És milyen a Krúdyba járni?

- Nem kellene holnapra készülnöd?
- Szombaton moziba megyünk, jössz?
- Vidd le a szemetet!
- Inkább kisszéket csináltam volna!
- Mi újság a lányokkal fiam?
- Sorry, ez sajnos elégtelen, jogodban áll jövő órán javítani.
- Mi az hogy el akartad mondani? El kellett volna mondanod!
- Éjfélre itthon legyél!
- Rakj már rendet a szobádban!
- Eszecske mennyisége mint két tál rohadt szamócáé!

* * *

- Persze hogy Tominak szélesebb a válla, de azt ne mondd, hogy te is 110 kiló akarsz lenni!
- Akkor két jéger, három hubi és öt kóla?
- Summáját írom...
- Jó kis bige, meg van a száma vagy megadjam?
- Mikor jössz haza?
- Honnan szerezted ezeket az újságokat?!
- Kölcsönadod a sűrke farmert, randim lesz!?
- A barátnőm mondta, hogy kérdezősködtél rólam.
- Aranyos lány, hol találkoztatok?
- Ssz, sssz, mi a klérus? Mi, babzsák? Babzsák? Jaaa, papság!
- Szabó, mondja hangosan, hadd halljuk mi is!
- Milyen helyes srác...és jól is táncol.
- Mi leszel ha nagy leszel? Ulululmululu...
- Akkor mi most járunk?

* * *

- Tudom, hogy fáradt vagy, de gondolj a jövődre, tanulni muszáj!
- Mi, egy nyelvvizsga már nem is elég?
- Ne szólj be neki, mert megszivat az érettségim!
- Mondtam, hogy nem szólj be.
- Szabó, hagyja el a termet. Most.
- Ma felhívott az ofő...Meséj csak nekem a KI-ről.
- Itt jobbra forduljon. Ááállj! A másik jobbra. Különben sem magának van elsőbbsége.
- Elvigyelek edzésre?

* * *

- Eljössz hozzánk ebédre? Szeretnék bemutatni a szűk családnak. Nem leszünk sokan, csak 20-25-en.
- Haver, te becsavarodtál! Egy péntek estét tanulással tölteni...beteges.
- Azt hiszem kezdesz megkomolyodni. Büszke vagyok rád.
- Már megint úgy néz ki a szobád, mint egy disznóó!
- És mivel foglalkoznak a szüleid?
- Ha nem MSN-eznél hajnalig, ki tudná pihenni magad!

- Késsett. Tudom, a busz, hó, miegymás.
- Ne is mondj semmit. Mikorra írjam az igazolást?
- Mi ez a szag? Megint rágyújtottál? Csak azt ne mondd, hogy a stressz miatt!
- Külön kiemelném a dolgozatát. Kivételesen azért, mert jó volt.
- Fiam, hogy jobb, behúzza vagy kiengedve?
- Szeretlek.
- Boldog születésnapot. Na milyen érzés nagykorúnak lenni?
- Jajj, de nagy fiú vagy már! Ulululumulu... Biztos futnak utánad a lányok!
- Erre koccintsunk!
- A te tesőd se tud eljönni a szalagavatóra? Tök gáz!
- Szivi, mit vegyek fel a bálba?
- Milyen jól áll neked ez az öltöny! Ó, hát felnőtt az én drága kicsi fiam!
- Bárcsak nagyapa is megérhette volna, büszke lenne rád.
- Úristen, 135 kell az orvosira???! Honnan lesz nekünk ennyi pontunk???
- Tanultál holnapra?
- Jössz este lazítani? Egy lájtos mozi?
- Ne izgulj, mindent tudsz.
- Szorítunk neked!
- Vigyél szőlőcukrot, az a tuti!
- Több százezren túl vannak már rajta, pont neked ne sikerülne?
- Nem hiszem el, már csak 2 nap!!!
- Te se aludtál?

* * *

- Olvassa fel a tételét. Hallgatom!
- Az élet élése (?)
- Hm! Nehéz, de szép feladat! Kezdje!

VÉGE

Hogyan szervezzünk osztálykirándulást?

Minden évben tanulóink százai kerekednek fel osztályfőnökük kíséretében, hogy újabb közösségi feladatuknak tegyenek eleget az oktatónevelő munka frontján. Az ilyen ártatlan kicsapongásoktól sem mentes happeningeket komoly előkészületek előzik meg, de sajnos semmilyen segédanyag nincs arra vonatkozóan, milyen módon lehet didaktikailag helyesen megszervezni egy osztálykirándulást. Ezt a hiányt szeretném pótolni több éves tapasztalataimból merítve, diákok és tanártársaim okulására.

A szervezést már szeptemberben el kell kezdeni a helyszín kiválasztásával: ahány diák, annyi lehetőség: menjünk külföldre, ne menjünk nagyvárosba, legyenek hegyek, ne legyen tópart. Továbbá legyen: Pláza, diszkó, multiplexmozi, McDonald's, Burger King, EastEnd City Center, de ne legyen képtár, kőtár, múzeum, emlékház, tájvédelmi körzet, nemzeti park. Miután több osztályfőnöki órát áldoztunk a helyszín kiválasztására, rá kell jönnünk, olyan hely, ami mindenkinek megfelel, egyszerűen nem létezik. Ekkor válasszunk ki kettőt a korábban már alaposan kiismert városok közül, és a demokrácia ingoványos talaján egyensúlyozva szavazzunk meg egyszerű többséggel. Figyeljünk oda, hogy lehetőleg a szavazáson páratlan számú diákunk vegyen részt, elkerülve a szavazategyenlőséget. Ezzel máris szereztünk mintegy tizenhét ellenfelet, aki bármilyen gikszer esetén majd orrunk alá dörgöli, hogy ő megmondta, hogy ne ide jöjjünk.

Ezek után nekiláthatunk a szálláskeresésnek. Segítségünkre van az internet, a kiküldött szóróanyagok. A kemping nem ajánlott, mert kis állatokkal kell együtt töltenünk az éjszakákat, és a sátras kirándulás még az illúziójától is megfoszt annak, hogy diákjaink alszanak éjszaka. Igaz, a kollégiumban sem alszanak, csak a bezárt ajtók mögött nem tűnik úgy, mintha ezer patás bölény vágatna a hegyekben. Legyünk óvatosak, és semmiképpen ne egyezzünk bele, hogy az osztály fiútagjai által javasolt „Szálloda az Éjjeli Lila Flamingóhoz” elnevezésű műintézményben szálljunk meg. A kollégiumok azért is javasoltak, mert itt már láttak gyereket. Ha az egyeztetés során kiderül, hogy hasonló korú diákok az ország másik végéből szintén ott szállnak meg, javasolom, iktassuk be tanmenetünkbe az „erkölcsös viselkedés”, „a párvalasztás problémái”, „az egyéjszakás kalandok következményei” című fejezeteket. A szobafoglalás után azonnal célszerű kiosztani, hogy ki kivel lesz egy szobában, amit illik a diákokra bízni, hiszen a mélyben szunnyadó rejtett indulatokról és szenvedélyekről nem lehetnek nagy tapasztalataink. Jó előre adjunk hangot azonban abbéli véleményünknek, hogy a serdülőkor ezen szakaszában nem jó ötlet koedukált szobákat kialakítani még a kiránduláson sem.

Következő stációnk a közlekedési eszközök kiválasztása. Költségkímélés szempontjából mellőzzük a magánrepülőgépet, maradjunk a jól bevált vonatozásnál. Nagy előnye, hogy a három nappal kettőre már meg is van a program: a magyarországi vasutak ugyanis igen korlátozott menete sebességük. Lehetőleg az indulás előtti héten nézzük meg, nem szűnt-e meg azóta a vasútvonal, amióta a szervezést elkezdjük. A jegyeket elővételben vegyük meg, a vásárlásra mindig van kellő számú önkéntes jelentkező, ha matekdolgozat idejére időzítjük. „Sajnos sokat kellett sorban állni” hangzik a válasz az egész napos hiányzást firtató kérdésünkre. Kíséreljünk meg csoportos helyfoglalást is kérni – majdnem lehetetlen. Ellenben ha nincs csoportos helyünk, a tanulók megtöltik az egész vagon, és az utazás alatt inkognitóban maradhatunk útitársaink előtt, akik ezerféle módon emlegetik annak a felmenőit, aki ennyi zajos-hangos-lármás gyerekkel elfoglalta az összes ülőhelyet az ablak mellett, menetirányban. Beszéljük meg az indulás-érkezés helyét és idejét. Ügyeljünk arra, hogy van akinek a vasútállomás ismeretlen terület, osztogassunk helyszínrajzokat az állomásokról, fényképeket vonatokról, MP3 fájlokat a vasúti szignálról. Utazhatunk autóbusszal is, a szolgáltató kiválasztásánál néhány szabályt

ekkor is érdemes betartani: érdeklődjünk arról, hogy a légkondicionáló kifejezés nem jelenti-e azt, hogy hatvanas tempónál kinyílik az összes ablak, és két napi elemőzsiánk eltűnik a légörvényben, a sofőr részt vette „Gulag” típusú túlélőtáborban, gyanakodjunk, ha a buszra festett reklámokat a Baleseti Sebészet és az Életbiztosító Rt. fizeti.

Már csak a programok kiválasztása van hátra. A kirándulás fő célja az ifjúság ismereteinek bővítése, érdeklődésének pedagógiaileg helyes irányba terelése. Az alábbiakban mellékelek egy tanár és egy diák által összeállított részletes programot:

Időpont: (második nap)	Tanár	Diák
reggel 8 óra délelőtt 10 óra	Ébresztő, reggeli Látogatás a városi múzeumban	Szunya Átfordulás a jobb oldalról a baloldalra
12 óra délután	Ebéd Történelmi emlékművek megtekintése	Két alvás közötti eszegetés Öltözködés, a város gyors- éttermeinek felfedezése
este 6 óra	Vacsora, közös fagyaltozás	Készülődés az esti bulira
este 8 óra	Túra a közeli erdőben	Túra a közeli kisboltba
éjjel 10 óra	Takarodó	BULI HAJNALIG 11 óra: RockParty 01 óra: RetroParty 03 óra: HabParty

Legyünk készek a kompromisszumra, ajánljunk csereszletet. Például 2,5 múzeum + 1,3 kiállítás = 1 buli. Általában beválik.

Az utolsó simítások során tudatosítsuk diákjainkban, mit hozzanak és mit ne: szükséges ruha, kaja, pénz, esernyő, nem szükséges hajvasaló, kozmetikus, háziállat, házimozi. Esetleges értetlenkedők kedvéért megjegyezhetjük: a ruha nem nagyestélyi, a kaja nem a nagymami spájzkészlete, a pénz nem a lakásra felvehető maximális jelzáloghitel mértéke.

Ha teljes formájában összeállt a kirándulás, már össze is hívhatjuk a rendkívüli szülői értekezletet, hogy tiszta forrásból jusson információ mindenkinek. Tapasztalataim szerint ugyanis adódnak félreértések azok alapján, amit a gyerekek otthon mondanak: hogy Pécs és nem Bécs hogy rántott hús nem kaviár, hogy sátor és nem Hilton, és hogy Rárópuszta nem Los Angeles külvárosa.

Végül már csak néhány dolgot kell magunknak összeírni:

Ne felejtünk itthon sportszert, kötszert, gyógyszert (fejfájásra, hasfájásra, lábfájásra; ezekre nekünk lesz szükségünk a harmadik napon).

Fontos telefonszámok: minden tanuló, szülő, mentő, rendőr, pap, lelkiségélvonal stb.

Osztálynévsor: TAJ szám, adószám, OM azonosító, diákigazolvány-szám, személyiigazolvány-szám, útlevekszám, bizonyítványszám, törzskönyvi szám.

Mire mindezzel végzünk, alighanem július van, ekkor már nyugodtan hátradőlhetünk karosszékünkben és várhatjuk a kirándulás kezdetét. Végezzünk esténként meditációs lazító gyakorlatokat, vegyünk fel kapcsolatot a közeli reiki mesterrel, tanulmányozzuk a feng-sui alapelveit, és igyekezzünk minden konfliktusunkat feloldani, lelkünket pozitív energiákkal feltölteni. Ne gondoljunk arra, hogy hazaérkezésünk után egy héttel már kezdetjük is szervezni a következő osztálykirándulást!

Befejezésül kellemes utat és vidám élményeket kívánok, amelyekre minden Krúdys diák örömmel emlékezik vissza évtizedek múltán is!

*Chriszt Gyula
a 12.A osztály osztályfőnöke*

Aranyköpések 2006-2007

Tanárok:

- Az állatok turgora...diktálom...na nem azért hogy megzavarjalak...de azért!
- Ki itt belépsz, tedd fel magadban az ötös reményét!
- Az A-vitamin hatásos vakság ellen? – Miért, láttál már szemüveges nyulat?
- Úgy néz ki, hogy két műanyag izé közt a kerek bigyókban fém kis kutyuk vannak!
- Ha nem tudom megválaszolni, tipródni fogsz két napig!
- Neo bárkája
- A beszűrözött terület fémjelezze a valószínűséget!
- Mérgező, de körbeadom...
- A következő általános hülyeség innen a tankönyvből!
- Így nem lehet tanítani! Na!! Mindjárt az asztalra csapok!!...csak most...koszos a kezem...
- Egy ketrecbe zárt 1000 bűzös borz is illatosabb, mint egy kis kénhidrogén!
- Az operában, ha ledöfnek valakit és meghal, nem jajgat...énekel!!
- Eggyel több számológépe legyen, mint feje!
- Kuss, mindig csak dumál, ha meghalna, a száját külön kéne agyonütni, mert még kómában is csacsogna!
- Csinálj már létre bünt!
- A repülők nem befolyásolják a levegő fémtartalmát!
- A reformkor egyik politikai megnyilvánulása...
- A dráma fő jellemzője, hogy a színpadon mindig rohagnak és visítoznak.
- A dolgozathoz szükségeltetik egy zacskó munkavédelmi füldugó, hogy ne hallja a sűgást, két kanál citromlé, hogy összehúzza a száját és ne tudjon sügni, valamint a szalámis szendvicsében ne helyezzen el puskát, mert úgyis megeszi!
- Mesterének Baudelaire-t tartotta, de Verlaine alá járt...meg a kezei közé...
- A maradék levegő az, amit csak az úthenger tud eltávolítani.
- Mi az? Csak nagy sötétség...Fekete Pákó áramszünetben!
- A hülyeség dolgozatnál fénysebességgel terjed szájról szájra.
- És erre beírja, hogy trisó a természetben! A vízlágyító! Na hol bányásszák? Ha a karsztvizekben trisó csobogna, az összes mészkő szappanná alakulna! Ágnes asszony is azért mos a pataokban, mert van benne vízlágyító, hurrá!
- Ha oszthatnékod van, az nem baj, csak fojtsd el!
- Valaki átvitte az összes borszeszegőt a biológiába, mert ott éppen... mittudomén, nyulat főznek!
- Ady és Léda közül melyikük az úrnő?
- Ne gondoljátok, hogy bármelyik matematikus meg tudna tartani egy törtórárt...na de én!
- Na ülj már olyan figyelő-diák pózban!
- Ugyanmár! Differenciál számítani még egy lovat is meg lehet tanítani!
- Mostmár tudjuk, hogy a kisgömböc endocitózissal bekebelezte a huszárt...
- Miért van Széchenyin piros ruha? Ó a mikulás??
- Egyet mondok: Mindig menjetek el szavazni! Ha ezzel értesz egyet, ezt választod, ha azal, arra szavazol... Ha nem értesz egyet egyikkel se?? Megeszed a papírt!

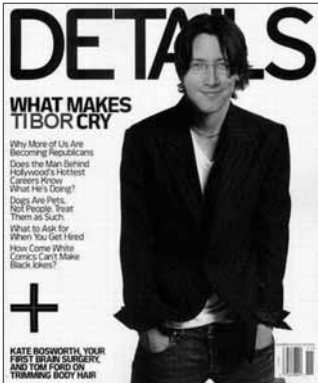
Diákok:

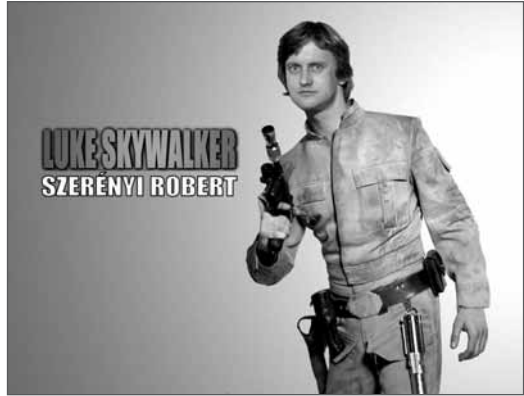
- A lelkiismeret a nem látható belső hang
- A közegellenállás az, ami biciklizés közben megállít. – Ja, vagy egy kamion szemből...
- Mit jelent az, hogy az egyenáramnak idegrendszeri hatása van? – Hát... felvillanyozódunk...
- Az oldatot lehűtjük, átbuborékolgatjuk, lepároljuk, felforraljuk, kirántjuk, és végül petrezselyemmel díszítjük.
- A salétromsavból NO_2 -t és rabszolgákat szabadít fel.
- Legjelentősebb műve a Háború és Béka.
- És az x-et ismerjük? – Persze! minden hétvégén együtt megyünk kocsmázni!
- Olyan alliteráció, amely egy takaró... – amely alól kilátszik, hogy töke van a menyasszonynak!
- És mire utal a versben a mocsári lidércfény? – Hogy foszfor van a talajban!
- De büntetlenül nem lehet 10-zel szorozni! – Jóó! Majd én vállalom a büntetést!
- Mert a férfiak alacsonyabb rendűek! Hírből sem ismerik a házimunkát! – Nem igaz! Én is tudok mosni, meg kenyeret főzni is!
- A hidrogén standard potenciálja nulla. De csak mikor? – Éjszaka!
- Másodosztályú ismétlés... fapados??
- 1 grammjából 100 cm^3 tüzet csiholunk, ebből 25 cm^3 -t kiveszünk és homokvárat építünk belőle, majd feloldjuk bűnei alól.

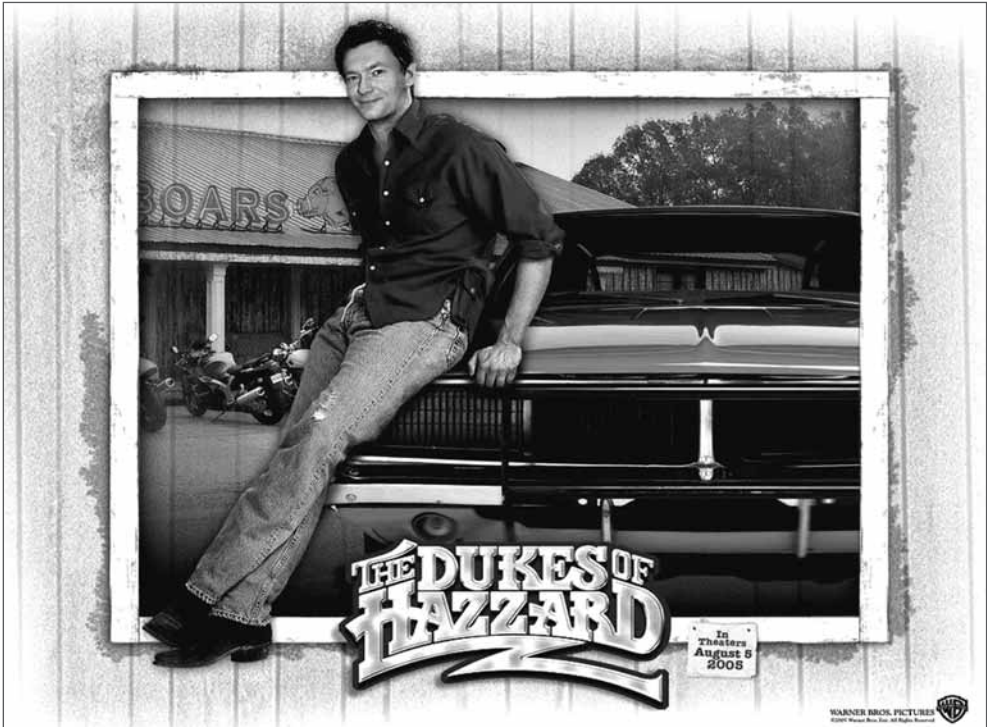
*Kerekes Nóra, Rác Anita
11.d*

Metamorfózis
2007

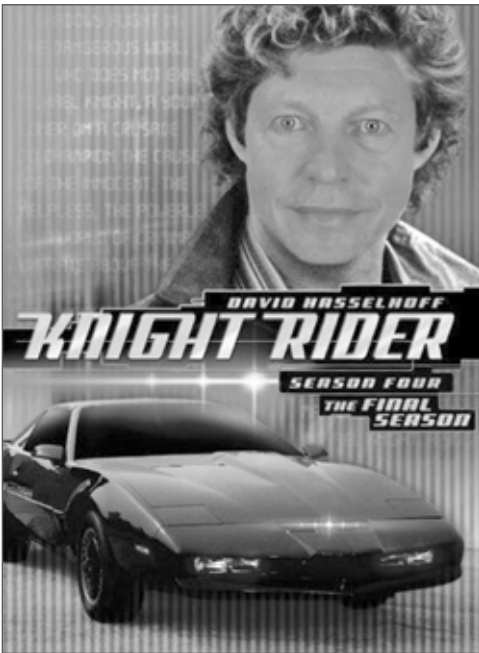

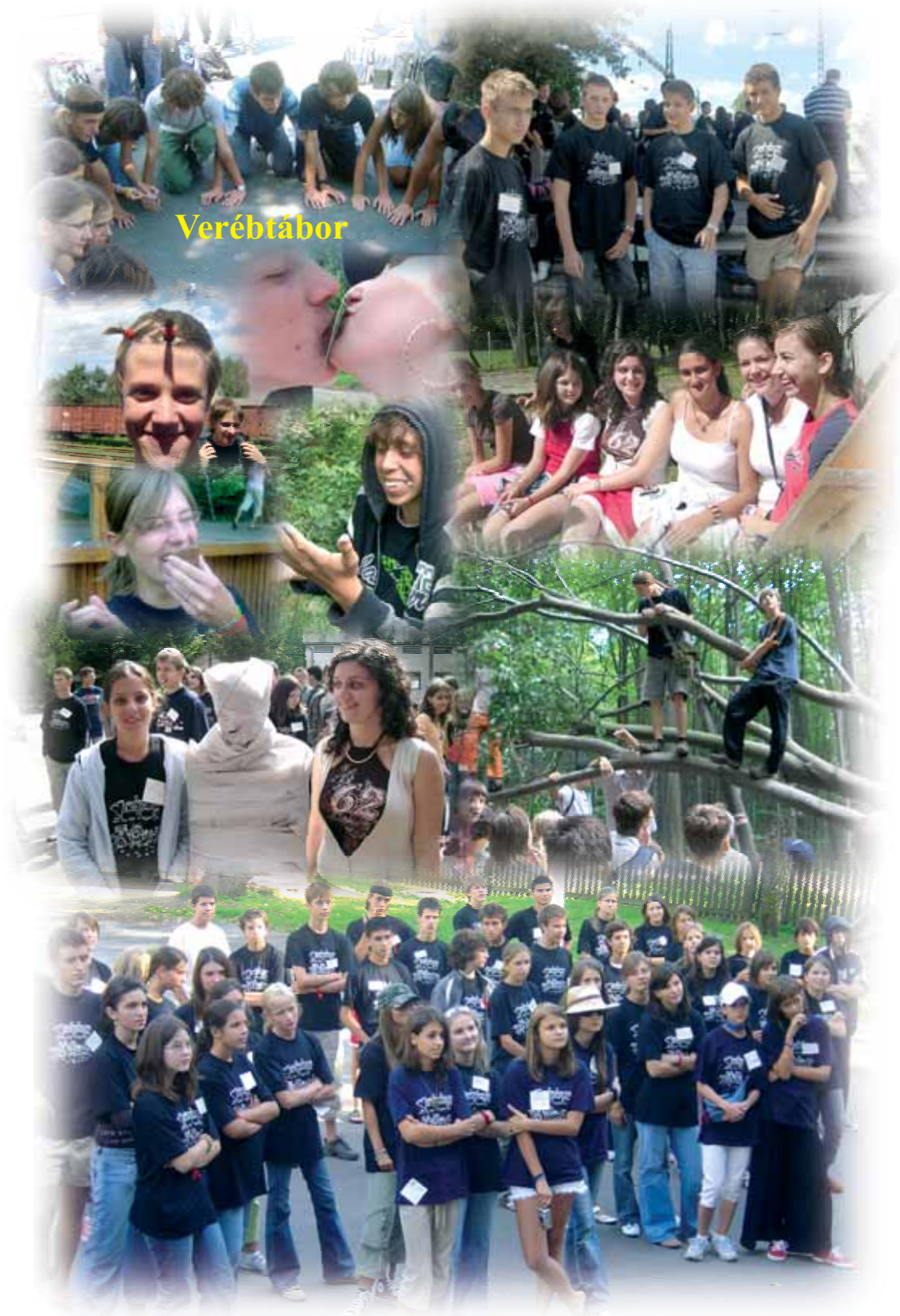

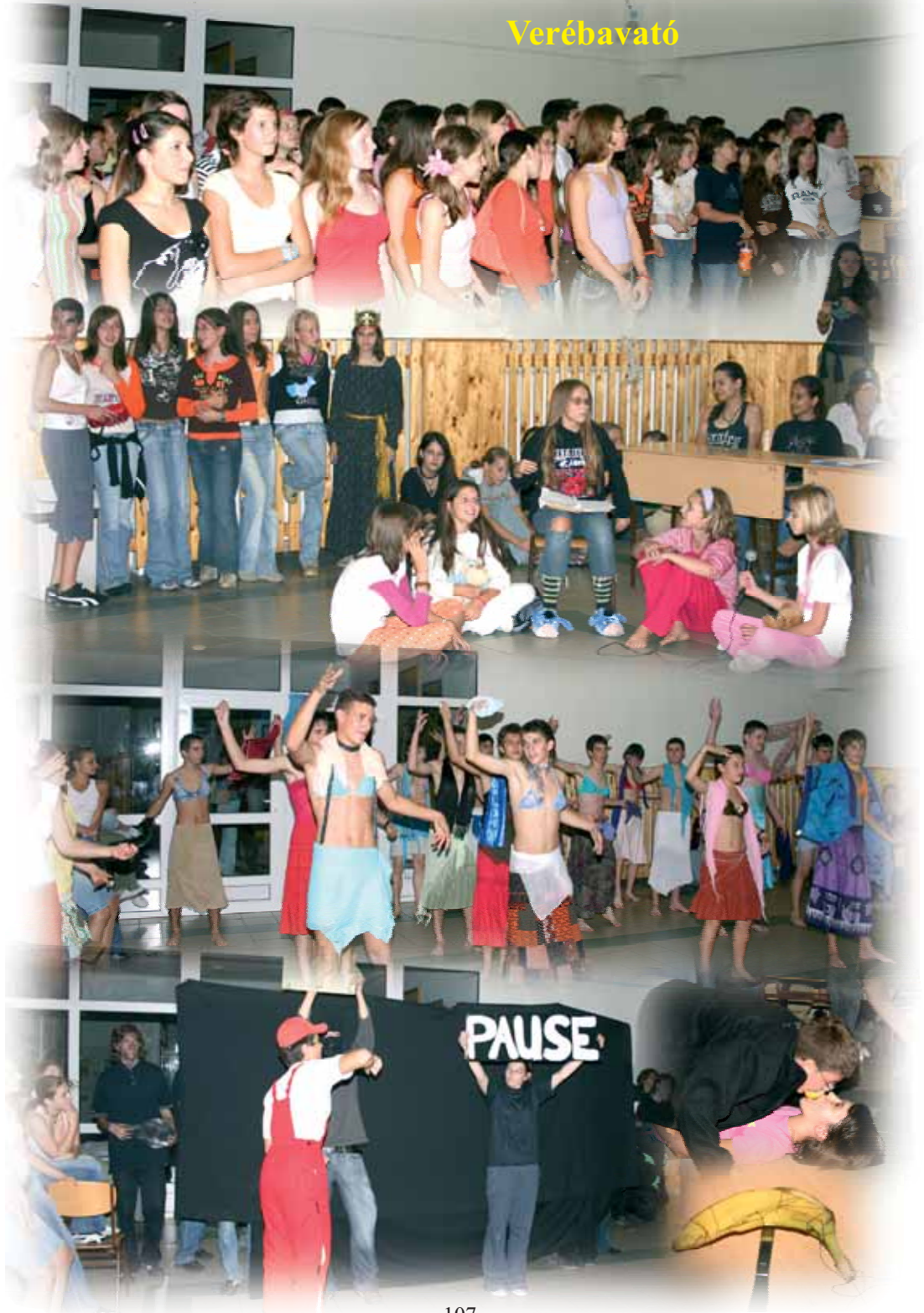
*Összeállította:
Rácz Anita 11.D*

Verébtábor

Verébavató

Verébavató

Karácsony

24 órás

24 órás

Kerti Party

Szalgavató

Szalagavató

Március 15.

Ballagás

Ballagás

A TANÉV ESEMÉNYEI

2006. augusztus

- 15-19. Verébtábor
- 25-31. Órarendkészítés
- 25 – szept. 01. Szertárák előkészítése átadó leltár készítése a technika és rajz szertáráknál
- 26. 8⁰⁰_– Írásbeli osztályozó vizsgák, pótvizsgák
- 15⁰⁰_– Kibővített vezetői értekezlet
- 28. 8³⁰_– Alakuló értekezlet
- 29. 8⁰⁰_– Szóbeli osztályozó vizsgák
- 30. 9⁰⁰_– Nevelőtestületi nyitóértekezlet
- 31. 9⁰⁰_– Szakmai továbbképzések

2006. szeptember

- 01. 7³⁰_– Tanévnyitó ünnepély
- 01. Első tanítási nap
Tankönyvek, ellenőrzők, diákigazolványok kiosztása
Baleset- és tűzvédelmi oktatás
- 06. Diákközgyűlés
- 07. 17³⁰_– Tájékoztató a 6. és 8. osztályos tanulók számára induló előgondozó szakkörökről, beiskolázásról
- 14. 16³⁰_– Összevont szülői értekezlet a 12. évfolyam számára
- 14. 17³⁰_– Szülői értekezlet a 12. évfolyam számára
- 14-22. A németországi Hochdahl Gimnázium tanulóinak látogatása
- 15-ig Osztályozó-, faktos-, szakköri naplók kitöltése, az elmúlt tanévi leadása
Nyomtatványrendelés
- 15-ig OKTV és egyéb tanulmányi versenyre való jelentkezések leadása
- 15-ig Tanmenetek, mikrotantervek elkészítése, leadása,
munkaközösség vezetőknek, igazgatóknak
- 15-ig Munkaközösségi munkaterv elkészítések
- 15-ig Jelentkezés az Iskolai Könyvtári Világnap alkalmából rendezett könyvtárhasználati versenyre
- 18-tól Előgondozó körök indítása
- 22. Előrehozott osztályozó vizsgára való jelentkezések leadása
- 25. Pályaválasztási tájékoztató anyagának elküldése
- 27. Iskolai sportkör közgyűlése
- 28. 17⁰⁰_– Összevont szülői értekezlet a 7. és 9. évfolyam számára
- 28. 17³⁰_– Szülői értekezlet a 7. és 9. évfolyam számára
- 29. Verébbavató
- 29-ig Statisztikai adatok megküldése
- 29-ig Tantervek dekorációjának elkészítése
- 29-ig Jelentkezés rajz és ének fakultáció előrehozott osztályozó vizsgájára
- 29-ig Beszélgetés a szelektív hulladékgyűjtés jelentőségéről,
az ember felelősségéről a környezet megóvása érdekében

2006. október

01. Könyvtárhasználati vetélkedő
Egyperces novellapályázat beadási határideje
05. Tantermek dekorációjának értékelése
06. Megemlékezés az aradi vértanúkról
12. 17⁰⁰_– Összevont szülői értekezlet a 8., 10. és 11. évfolyamok számára (ebédlő)
12. 17³⁰_– Szülői értekezlet a 8. 10. és 11. évfolyamok számára
15. Plakát és könyvjelző pályázat leadási határideje
18. 10¹⁵_– Filharmónia előadás
19. 10⁰⁰_– Krúdy Prózamondó Verseny
19. Megemlékezés Krúdy születésnapjáról
20. Megemlékezés az 1956-os forradalomról és szabadságharcról
24. Könyvtárhasználati verseny, 2. forduló
25. Iskolai könyvtári nap
26. 15⁰⁰_– Megbeszélés a munkaközösség vezetőikkel
- 27-ig Felvételi tájékoztató elküldése a jegyzőnek
27. Szünet előtti utolsó tanítási nap
- 27-ig Ingyenes tankönyvet igénylők felmérése a 2007/2008-as tanévre
A szelektíven gyűjtendő hulladék elszállításának megszervezése,
a használat rendjének finomítása
Attitűd mérés a 7. és 9. évfolyamon
28. Szalagavató
- 30 – november 3. Őszi szünet

2006. november

06. Szünet utáni első tanítási nap
09. Előrehozott írásbeli osztályozó vizsgák
09. 17³⁰_– Pályaválasztási szülői értekezlet a 6. és 8. osztályos tanulók és szülei számára
16. Előrehozott szóbeli osztályozó vizsgák
16. Osztályzatok szóródásának ellenőrzése
23. Nevelési értekezlet (tervezet)
29. 10¹⁵_– Filharmónia előadás
- 30-ig Ingyenes tankönyvet igénylők névsorának elküldése a fenntartónak
A szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatos tapasztalatok elemzése, értékelése
Belső használatú vizsgaszabályzat elkészítése
Attitűd mérés értékelése

2006. december

01. AIDS-ellenes világnap, vetélkedő
06. Téli póráz
07. 17⁰⁰_– Fogadóóra
- 09-ig Hatosztályos jelentkezési lapok beadása
21. 10⁰⁰_– Karácsonyi ünnepély
21. Az év utolsó tanítási napja
21. Árvaházi gyerekek meglátogatása
- 21-ig Diáknap (tervezet)
- 27 – január 02. Téli szünet

2007. január

- 03. Első tanítási nap
- 12-ig Jelentkezés az emelt szintű érettségire felkészítő csoportokba
- 19. 14⁰⁰ Osztályozó konferencia
- 19. Az első félév utolsó tanítási napja
- 19-ig Tantárgyfelosztás tervezet leadása
- 20. Alapítványi bál
- 22 – február 09-ig
A végzős osztályokban az érettségivel, továbbtanulással kapcsolatos tájékoztatás
- 26-ig Statisztikai adatok elkészítése
Tankönyvrendelés egyeztetése, leadása
- 26. 14⁰⁰ Írásbeli felvételi vizsga a hatosztályos tagozatra jelentkezőknek
- 26-ig A tanulók értesítése a tanulmányi eredményekről

2007. február

- 01. Pótfelvételi a hatosztályos gimnáziumba jelentkezőknek
- 01. Félévi tantestületi értekezlet (tervezet)
- 05-06. Tanítás nélküli munkanap
Kétszintű érettségi előkészületi-egyeztetési munkái
- 09. Érettségi jelentkezési lapok leadása
- 14. Valentin napi diákprogram
- 15. 17³⁰ Szülői értekezlet
- 16. A 6. és 8. osztályos tanulók jelentkezési lapjának beérkezése
- 19-ig Felvételi jelentkezési lapok ellenőrzése 12. osztályosoknak
- 22. 14.³⁰ Írásbeli felvételi az általános tantervű osztályba (tervezet)
- 23. 11⁰⁰ órától és 12³⁰ órától írásbeli felvételi a biológia és matematika tantervű osztályba
A felvételt követő 3. munkanapon betekintés a dolgozatokba
- 23. Kommunista diktatúra áldozatairól való megemlékezés

2007. március

- 01. Pótfelvételi a négyosztályos gimnáziumi osztályokba
- 07. 10¹⁵ Filharmónia előadás
- 10. Kosárlabda találkozó volt krúdysokkal a Krúdy Kupa keretében
- 14. 1848-as vetélkedő (DÖK)
- 14. Megemlékezés március 15-éről

2007. április

- 04. Szünet előtti utolsó tanítási nap
- 05-10. Tavaszi szünet
- 09-13. Osztályzatok szóródásának ellenőrzése
- 19. 15⁰⁰ Nevelési értekezlet (tervezet)
- 19. 17⁰⁰ Fogadóóra
- 20. Megemlékezés a holokausztról
- 20. Végleges felvételi jegyzék megküldése a felvételi központnak
- 20-ig Érettségi tételek leadása gépelésre
- 20-ig Tanári megbízások az érettségi vizsgára
- 25. 10¹⁵ Filharmónia előadás
- 25-ig Az általános iskolából felvett tanulók kiértékelése
- 26. Negyedikes búcsúztató
- 30-ig Egészségfejlesztési, nevelési órák minden osztályban havonta 1 alkalommal

Szelektív hulladékgyűjtési rendszer működtetése

2007. május

- 04. 15⁰⁰ Osztályozó értekezlet a végzősöknek
- 04. Utolsó tanítási nap a végzősöknek
- 05. 9⁰⁰ Ballagás
- 07. A végzős évfolyam bizonyítványainak, naplójának, anyakönyveinek lezárása, statisztikai adatok leadása
- 07. 8⁰⁰ Magyar érettségi írásbeli
- 08. 8⁰⁰ Matematika írásbeli érettségi
- 09. 8⁰⁰ Történelem írásbeli érettségi
- 10. 8⁰⁰ Angol nyelv írásbeli érettségi
- 11. 8⁰⁰ Német írásbeli érettségi
- 14-25-ig Választható érettségi tantárgyak írásbeli vizsgája
- 25. Kerti parti (tervezet)
- 29. Megemlékezés a Madarak és fák világnapjáról
- 31. Dohányfüst mentes világnap
Egészségnap szervezése a szülőkkel
- 30. Országos kompetencia mérés
- 31-ig Iskolahasználók igényeinek újramérése
- 31-ig Végleges jelentkezés az emelt szintű csoportokba

2007. június

- 06. Betekintés a 12. A. és a 12. D írásbeli érettségi dolgozataiba
- 07. Betekintés a 12. B és a 12. C írásbeli érettségi dolgozataiba
- 07-13-ig Emelt szintű szóbeli érettségi vizsga
- 11. A 12. A és a 12. D osztály dokumentumainak elküldése az érettségi elnöknek
- 12. A 12. B és a 12. C osztály dokumentumainak elküldése az érettségi elnöknek
- 15. Utolsó tanítási nap
- 15. 15⁰⁰ Tanév végi osztályozó értekezlet
- 18. 8⁰⁰ Beiratkozás
- 18-19-20. A 12. A. és a 12. D osztály szóbeli érettségi vizsgája
- 21-22-23. A 12. B, 12. C osztály szóbeli érettségi vizsgája
- 27. 9⁰⁰ Évzáró ünnepély
- 27. 11⁰⁰ Tanévzáró értekezlet
- 30. Tantestületi kirándulás (tervezet)

2007. augusztus

Verébtábor

Sallai Judit
igazgató

VERSENYEREDMÉNYEK

2006/2007-ES TANÉV

Nemzetközi versenyek

Nemzetközi Kenguru Matematika Verseny

Országos helyezést ért el:

1.h	Róka Péter László	10.A	<i>felkészítő tanára:</i> Koncz István
14.h	Molnár Boglárka	10.D	<i>felkészítő tanára:</i> Konczné Végh Leona
17.h	Tárczy Tamás Andor	9.D	<i>felkészítő tanára:</i> Katonáné Cserepes Mária
21.h	Pólya Zsuzsanna Málna	9.D	<i>felkészítő tanára:</i> Katonáné Cserepes Mária
28.h	Buzga Viktor	10.D	<i>felkészítő tanára:</i> Konczné Végh Leona

Nemzetközi Angol Nyelvű Szónokverseny

Országos helyezést ért el:

4.h	Móré Dorottya	9.B	
5-10.h	Gucsá Magdolna	11.D	<i>felkészítő tanáruk:</i> Vass Mihályné

„Matematika határok nélkül” nemzetközi matematikaverseny

Országos helyezést ért el:

9.A osztály csapata	<i>felkészítő tanáraik:</i> Koncz István, Varga Szilveszter
---------------------	---

XVI. Nemzetközi Magyar Matematikaverseny

Helyezést ért el:

3.h	Ósz Edina	11.C	<i>felkészítő tanára:</i> Katonáné Cserepes Mária
-----	-----------	------	---

Országos tanulmányi verseny (OKTV)

fizika II. kategória

Országos helyezést ért el:

3.h	Hullár Dávid	11.A	<i>felkészítő tanára:</i> Tóth István
-----	--------------	------	---------------------------------------

kémia I. kategória

Országos helyezést ért el:

14.h	Sipeki Sándor	11.A	<i>felkészítő tanára:</i> Oláh Krisztina
------	---------------	------	--

kémia II. kategória

Országos helyezést ért el:

24.h	Bugir Zoltán	11.B	<i>felkészítő tanára:</i> Oláh Krisztina
------	--------------	------	--

Országos versenyek

Országos Angol Nyelvű Drámafesztivál

A országos listán helyezést ért el:

28.h	Agárdy Balázs	10.C
	Birtók Lili	11.A
	Gucsá Magdolna	11.D
	Lipták Attila	11.D
	Paluska Balázs	11.D
	Pocsa Csaba	11.D
	Polonkai Éva	11.D

felkészítő tanárak: Vass Mihályné

Gordiusz Matematikai tesztverseny

Országos helyezést ért el:

4.h	Orosz Ákos	10.A
6.h	Róka Péter László	10.A
15.h	Pólya Zsuzsanna Máln	9.D

felkészítő tanárak: Koncz István

felkészítő tanára: Katonáné Cserepes Mária

Oxford pályázat

Az országos döntőbe jutott:

	Imre Alexandra	10.C
	Képes Enikő	10.C

felkészítő tanárak: Vass Mihályné

Zrínyi Ilona Mat. Verseny

Országos helyezést ért el:

10.h	Bálint Máté	8.D
------	-------------	-----

felkészítő tanára: Gincsa Tibor

Az országos döntőbe jutott:

	Hidas Anna	8.D
--	------------	-----

felkészítő tanárak: Gincsa Tibor

Arany Dániel Matematikaverseny

Az országos döntőbe jutott:

	Buzga Viktor	10.D
	Molnár Boglárka	10.D
	Mészáros Ákos	10.A
	Orosz Ákos	10.A
	Róka Péter László	10.A

felkészítő tanárak: Konczné Végh Leona

felkészítő tanárak: Koncz István

Angol Nyelvű Szavalóverseny

A megyei döntőn helyezést ért el:

1.h Birtók Lili 11.A *felkészítő tanára:* Vass Mihályné

Bereznai Gyula Emlékverseny

A megyei döntőn helyezést ért el:

1.h Róka Péter László	10.A	<i>felkészítő tanára:</i> Koncz István
1.h Tárczy Tamás Andor	9.D	<i>felkészítő tanára:</i> Katonáné Cserepes Mária
2.h Orosz Ákos	10.A	<i>felkészítő tanára:</i> Koncz István
2.h Pólya Zsuzsanna Málna	9.D	<i>felkészítő tanára:</i> Katonáné Cserepes Mária
3.h Bálint Máté	8.D	<i>felkészítő tanára:</i> Gincsei Tibor
3.h Mészáros Ákos	10.A	<i>felkészítő tanára:</i> Koncz István
4.h Vógel Bálint	10.A	<i>felkészítő tanára:</i> Koncz István
5.h Anka Márk	8.D	<i>felkészítő tanára:</i> Gincsei Tibor
5.h Hrubó Gergely	9.A	<i>felkészítő tanára:</i> Varga Szilveszter
5.h Takács László Balázs	9.A	<i>felkészítő tanára:</i> Koncz István

Ambrózy Géza Matematika verseny

A döntőben helyezést ért el:

1.h Bálint Máté	8.D	<i>felkészítő tanára:</i> Gincsei Tibor
1.h Takács László Balázs	9.A	<i>felkészítő tanára:</i> Koncz István
1.h Orosz Ákos	10.A	<i>felkészítő tanára:</i> Koncz István
1.h Buzga Viktor	10.D	<i>felkészítő tanára:</i> Konczné Végh Leona
1.h Molnár Boglárka	10.D	<i>felkészítő tanára:</i> Konczné Végh Leona
1.h Lipcsei Gábor	11.A	<i>felkészítő tanára:</i> Paluskáné Muri Erika
1.h Ósz Edina	11.C	<i>felkészítő tanára:</i> Katonáné Cserepes Mária
1.h Kazinczi Ferenc	12.A	<i>felkészítő tanára:</i> Ákos Zsuzsanna
2.h Czuczor Tardos Mátyás	9.A	<i>felkészítő tanára:</i> Varga Szilveszter
2.h Hrubó Gergely	9.A	<i>felkészítő tanára:</i> Varga Szilveszter
2.h Lőrincz Tamás	9.A	<i>felkészítő tanára:</i> Koncz István
2.h Tárczy Tamás Andor	9.D	<i>felkészítő tanára:</i> Katonáné Cserepes Mária
2.h Vógel Bálint	10.A	<i>felkészítő tanára:</i> Koncz István
2.h Sipeki Sándor	11.A	<i>felkészítő tanára:</i> Paluskáné Muri Erika
2.h Andorkó Gábor	12.A	<i>felkészítő tanára:</i> Ákos Zsuzsanna
2.h Kukucska Gergő	12.A	<i>felkészítő tanára:</i> Ákos Zsuzsanna
2.h Zalatnay Zsolt	12.A	<i>felkészítő tanára:</i> Koncz István
3.h Vén Péter	9.D	<i>felkészítő tanára:</i> Katonáné Cserepes Mária
3.h Róka Péter László	10.A	<i>felkészítő tanára:</i> Koncz István
3.h Tóth Brigitta	11.D	<i>felkészítő tanára:</i> Ákos Zsuzsanna

Nemes Tihamér Országos Számítástechnikai Tanulmányi Verseny

Az országos döntőbe jutott:

Pólya Zsuzsanna Málna 9.D *felkészítő tanára:* Keresztessyné Takács Mária

Varga Tamás országos Matematikaverseny

Az országos döntőbe jutott:

Ádám Zoltán 7.D *felkészítő tanára:* Varga Szilveszter

Bálint Máté 8.D *felkészítő tanára:* Gincsei Tibor

Kitaibel Pál Biológiai és Környezetvédelmi Verseny

Az országos döntőbe jutott:

Kocsis Alíz 9.B

Móré Dorottya 9.B *felkészítő tanárak:* Gergely Tibor

Béres József emlékversen

Továbbjutott a második fordulóra

1.h Gégény Anett 10.B

2.h Kelemen Csilla Krisztina 10.B

3.h Kuczmog Zita 10.B

felkészítő tanárak: Vad Mária

Mikola Sándor Országos Tehetségkutató Fizikaverseny

Az országos döntőbe jutott:

Orosz Ákos 10.A

felkészítő tanára: Koncz István

Gregor Mendel Biológiaaverseny

A megyei döntőn helyezést ért el:

2.h Csorba Kitti 12.D

felkészítő tanára: Vad Mária

3.h Hadházi Tibor 12.A

felkészítő tanára: Gergely Tibor

5.h Borsodi Brigitta 12.D

felkészítő tanára: Vad Mária

Irinyi János Országos Középiskolai Kémiaverseny

Az országos döntőbe jutott:

Veress Roland 9.B

Zsiros Rita 9.B

Onder Péter 9.D

Vögel Bálint 10.A

felkészítő tanáruk: Oláh Krisztina

felkészítő tanáruk: Vad Mária

Kabay János Biológiai verseny

A megyei döntőn helyezést ért el:

1.h Galambos Ágoston 11.D

5.h Bogdány Tamás 11.C

4.h Körmendy Flóra 11.C

5.h Lipták Attila 11.D

felkészítő tanáruk: Gergely Tibor

Alfred Nobel kémiaverseny

A döntőben helyezést ért el:

3.h Kerekes Nóra Csilla 11.D

3.h Rác Anita 11.D

felkészítő tanáruk: Chriszt Gyula

Sipeki Sándor 11. A
OKTV kémia I. kategória 14. hely

Hullár Dávid 11. A
OKTV fizika II. kategória III. hely

Róka Péter László 10. A
Nemzetközi Kenguru Matematika Verseny
Országos I. helyezés

Bugir Zoltán 11. B
OKTV kémia II. kategória 24. hely

Móri Dorottya 9. B
Nemzetközi Angol nyelvű szavalóverseny
IV. helyezett

SPORTEREDMÉNYEK 2006/2007

Atlétika

2006.09.27 Megyei Ügyességi Csapatbajnokság

2.hely – *Füi magasugró csapat* 172, 5 cm
Bogdány Tamás, Bodnár Mihály, Bélteczky Mihály, Bojti István, Hraskó János

3.hely – *Leány magasugró csapat* 140 cm
Tóth Anett, Földes Zsuzsa, Krisztyán Réka, Rác Virág, Varga Nóra

2006.10.11 Országos Ügyességi Csapatbajnokság

9.hely – *Füi magasugró csapat* 168, 75cm

2007.04.03 Megyei Mezeifutó Diákolimpia

2.hely

- Földes Zsuzsa
- *V. kcs. Leány csapat*
Földes Zsuzsa, Borbély Emese, Szabó Ingrid, Kruppa Teodóra
- *VI. kcs. Leány csapat*
Krisztyán Györgyi, Szigeti Katinka, Ajtay-Horváth Viola, Imre Katalin

- V. kcs. *Fiú csapat*
Komor Szilárd, Kiss Attila, Leveleki József, Magyar Gábor
- Sztercsa Tamás

2007.05.2-3 Megyei Diákolimpia

1.hely

- Bogdány Tamás VI. kcs. magasugrás 191 cm
- Komlóssy Ádám V. kcs. 3 0 0 0 m

10:12,8

2.hely

- Orosz Kitti VI. kcs 100m 13,6
- 4x100m Leány 55,3
Földes Zsuzsa, Szigeti Katinka,
Krisztyián Réka, Orosz Kitti
- Tóth Anett VI. kcs magasugrás 140 cm
- Sztercsa Tamás VI. kcs 3000m 10:16,3
- Kiss Attila V. kcs 3000m 10:24,0
- Bodnár Mihály V. kcs magasugrás 174 cm

3.hely

- Sztercsa Tamás VI. kcs 1500m 4:41,9

2007.05.22 Városi Futó Csapatbajnokság

1.hely

- *Leány csapat* 87 pont
Drevenyák Eszter, Orosz Kitti, Földes Zsuzsa, Szigeti Katinka,
Krisztyián Réka, Krisztyián Györgyi, Szabó Ingrid, Imre Katalin, Tóth Anett

2007.06.2 Országos Diákolimpia

4.hely

– Bogdány Tamás VI. kcs magasugrás 185 cm

Kosárlabda

Megyei Diákolimpia

Leány

2. hely V. kcs

3. hely VI. kcs

Gáspár Zsanett, Varga Nóra, Martinovszky Fruzsina, Ujvári Panna, Molnár Boglárka, Vasenszki Dóra, Krisztyián Réka, Bezzegh Dóra, Hidas Anna, Zsankó Réka

Fiú

1. hely VI. kcs

Makrai Márton, Berta Csaba, Oláh Dávid, Horváth Tibor, Krajnyák Péter, Szokira Tamás, Nagy Zoltán, Bélteczky Mihály, Bodnár Mihály, Csemesz Krisztián, Buzga Viktor, Bojtí István, Baricska Dániel, Babicz Tamás

2.hely Országos elődöntő

Ökölvívás

**2007.04.12-15 Országos
Diákolimpia**

3.hely

– Magyar Gábor 70 kg kadett kcs.

Röplabda

Megyei Diákolimpia

Leány

1.hely Amatőr Diákolimpia

3.hely V. kcs

3.hely VI. kcs

Birtók Lili, Gulácsi Gabriella, Gulácsi Maryetta, Gucsa Magdolna, Kerekes Nóra,
Reha Ágnes, Kácsor Enikő, Rozsnyai Beatrix, Ferenczi Mónika,
Karácsonyi Györgyi, Minya Réka, Szakács Krisztina

Fiú

1.hely Amatőr Diákolimpia

1.hely V. kcs

3.hely Országos elődöntő

2.hely VI. kcs

Molnár Tibor, Bélteczky Mihály, Bodnár Mihály, Hraskó János, Asztalos András,
González Marcell, Baricska Dániel, Bélteczky Márton, Devera Bence, Kiss Bence,
Keresztes Bence, Kazsik Tamás, Molnár Ádám, Vén Péter

4.hely Országos elődöntő

2007.04.27-29 Országos Amatőr Diákolimpia

5.hely Leány csapat

10.hely Fiú csapat

**2007.06.22-24
Országos
Strandröplabda
Diákolimpia**

3.hely Fiú csapat

Bélteczky Mihály,
Asztalos András,
Keresztes Bence,
Molnár Ádám,
Vén Péter

4.hely *Fiú páros*
Asztalos András – Molnár Ádám

5.hely *Leány páros*
Minya Réka – Szakács Krisztina

7.hely *Leány csapat*
Birtók Lili, Gulácsi Gabriella, Gulácsi Maryetta, Minya Réka, Szakács Krisztina

Sakk

Megyei Diákolimpia

1.hely *Leány csapat*
Burgony Cintia, Burgony Lilla, Rábai Valéria

1.hely *Fiú csapat „A”*
Bélteczky Márton, Fülöp Norbert, Bélteczky Mihály, Kiss Gergő, Greksza Balázs

2.hely *Fiú csapat „B”*
Bogdány Tamás, Mirkó Zsolt, Tamás Bence, Paszerbovics Krisztián, Baráz Róbert

2007.06.7-9 Országos Diákolimpia

4.hely *Leány csapat*

Sportlövészet

Megyei Diákolimpia

2.hely

– Onder Péter   Légpuska, 20 lövés   148

Úszás

Megyei Diákolimpia

1.hely

– Leskó Ádám   100m pillangó   1:20, 22

2.hely

– Leskó Ádám   100m hát   1:18, 63

– 4x50m fiú gyorsváltó   3:05, 82

Balázs Bálint, Törköly Máté, Szláma Bence, Leskó Ádám

2006.11.8 Városi Diáksport Gála

Középiskolai pontverseny

2.hely   Krúdy gyula Gimnázium   4194 pont

Felkészítő tanárok:

Csoba Erika   –   Leány kosárlabda

Fábián János   –   Atlétika, Röplabda

Kovács Tibor   –   Fiú kosárlabda

„Jó tanuló – jó sportoló” elismerést kapott:

Bogdány Tamás
atlétika

Raska Katalin
röplabda

Szakács Milán
triathlon

Szigeti Lilla
atlétika

Az osztályok rangsorolása a tanulmányi eredmények alapján

	<i>Tanulmányi Átlag</i>	<i>Kitűnő bizonyítvány év végén</i>
11. D	4,7920	16
10. C	4,7776	10
9. D	4,7771	8
10. B	4,7638	15
9. B	4,7500	10
12. C	4,7500	9
7. D	4,7352	12
11. A	4,7189	7
9. A	4,7088	9
9. C	4,6791	7
8. D	4,6706	7
11. B	4,6563	9
10. A	4,6510	6
11. C	4,6259	6
10. D	4,6215	7
12. A	4,6154	9
12. B	4,5770	10
12. D	4,5066	10

Az iskola tanulmányi átlaga: 4,6909

Kitűnő bizonyítványt kapott tanulók száma: 167

Végzősök érettségi eredményei:

12. A	4,71
12. B	4,55
12. C	4,82
12. D	4,33

Tóth Luca Ilona 12. B
Krúdy Alapítvány kitüntetettje
„Kimagasló tanulmányi munkáért”

Hory Gergely 12. D
Krúdy Alapítvány kitüntetettje
„Kimagasló tanulmányi munkáért”

Gáspár Zsanett 12. C
Krúdy Sportalapítvány kitüntetettje
„Kimagasló sportmunkáért”

Krisztyán Györgyi 12. D
Krúdy Sportalapítvány kitüntetettje
„Kimagasló sportmunkáért”

Makrai Márton 12. D
Krúdy Sportalapítvány kitüntetettje
„Kimagasló sportmunkáért”

Berta Csaba 12. D
A Krúdy Sportalapítvány
jutalomban részesítette

Horváth Tibor Péter 12. D
A Krúdy Sportalapítvány
jutalomban részesítette

Oláh Dávid 12. D
A Krúdy Sportalapítvány
jutalomban részesítette

Tóth Bernard 12. D
A Krúdy Sportalapítvány
jutalomban részesítette

BALLAGÁS 2007

Szeretettel köszöntöm kedves Vendégeinket, Kollégáimat, a diákokat, és közülük külön is a mai nap ünnepeltjeit, a ballagókat!

„Diákemlék tán mosolyra kelt,
Megnyugszunk benne,
Szép volt, s letelt.”

Kedves Ballagó diákok! Kosztolányi Dezső szavai számotokra a mai napon telnek meg valóságtartalommal, hiszen megszólalt az utolsó kicsengetés, amely végérvényesen jelezte, hogy a középiskolás diákevek véget értek.

Várva várt, mégis nehéz nap számotokra a mai. Életetek egyik legjelentősebb korszaka zárul le, hiszen a gyermekkorból felnőve már helyet követeltek a felnőttek világában. A mai nap emelkedett ünnepélyes hangulatával - rokonaitok, tanáraitok és iskolatársaitok szeretetével övezetten köszöntünk és ünneplünk benneteket az elmúlt években második otthonotokká lett alma máter falai között.

A **ballagás** a középiskolai élet legvarázsosabb, mély érzelmekkel átítatott, fájóan szép ünnepe, ahol a végzős diákok elbúcsúznak iskolájuktól, tanáraiktól, és sok kedvelt iskolatárstól, barátától.

Ilyenkor – május elején – nemcsak ti ünnepeltek, és mi ünneplők öltözünk legszebb ruháinkba, de a természet is a legpompásabb díszeit ölti magára. A **zöld levelekből** és az ezerszínű, bódító virágokból fiatalabb iskolatársaitok díszbe öltöztették az Alma Matert is. **Azt az épületet,** amelyhez megannyi élmény köt benneteket: ismerős arcok, huncut összekacsintások, kedves mosolyok, eltitkolt és napvilágra került csibészségek, téli hócsaták, a kilépő nélküli portai

alkudozások, fárasztó edzések, izgalmas kosármecsek, a diákot mindig váratlanul érő órai feleletek, a dolgozatírásakor bevetett, a diákleleményesség minden elemét felvonultató fegyverarszenál, fellángoló és olykor kihunyó diákszerelmek, folyosói édes – „véget nem érő” ölelések, sok titkot rejtő, emlékezetes osztálykirándulások, zajos ebédői ping-pong és csocsómecsek, késő délutánokba nyúló nagy beszélgetések, együttzenélések.

Ugye mennyi kép pergett le most lelki szemeitek előtt? Mindannyiótokban egy-egy 4, illetve 6 évet átfogó krúdys film képei elevenedtek meg.

És ne szégyeljétek, ha most emlékezés közben a szomorkás mosoly mellett néhány könnycsepp gördül végig arcotokon, hiszen tudom, a búcsúzás fájdalmas, torokszorító érzés. Bár az életben sokszor kell búcsúznunk: emberektől, helyektől, eseményektől, de mégis, ahol az ember igazán jól érezte magát, mert odafigyelést és sok szeretetet kapott, onnan nehéz szívvel és olykor elérékenyülve tud csak elszakadni.

Remélem, hogy a gimnáziumi 4, illetve 6 esztendő alatt sikerült eredményesen felkészülnötök a továbbhaladásra, az ehhez szükséges ismereteket, tudást megszereztétek, és kedves, segítőkész barátokra is lertetek.

Az itt szerzett élményekből, érzésekből vigyetek magatokkal a tarisznyában egy kis tartalékot a későbbi ínségesebb időkre. **Ezek felidézése** mindig mosolyt csal majd az arcotokra és derít a szívetekbe. **Ha kedvetek támad** majd egy kicsit beszélgetni, nosztalgiázni, gyertek vissza az öreg alma máterbe, szeretettel várunk benneteket.

Legyetek büszkék arra, hogy a nyíregyházi Krúdy Gyula Gimnázium tanulói voltatok, egy olyan középiskoláé, amelyben országosan is elismert munka folyik. A napokban megjelent oktatási statisztika szerint, amely a középiskolákat a felvételi eredményességük alapján rangsorolja, iskolánk az előkelő 5. helyen van. Ez a szép eredmény a 2000-2006 közötti érettségiző elődeitek dicsérei, és egyben követendő mintaként motivál benneteket a folytatásra.

Az elsajátított tantárgyi, szakmai ismeretek mellett mindig jussanak eszetekbe az itt látott és hallott erkölcsi értékek és emberi magatartásminták, hogy a mai értékzavaros világban ezek is segítsenek helyesen tájékozódni, és az igazi értékeket felismerni, megtalálni.

A felsőoktatásban éljétek az ösztöndíjak adta lehetőségekkel, minél több nyelvet és minél több, sokoldalúbb ismeretet szereztek, mert így válhattok keresett és sikeres szakemberekké. Előttetek az út hatalmasra tárul, hiszen európai polgárként, nemcsak az öreg kontinensen, hanem a tengerentúlon is megmértethetitek magatokat, tudásotokat.

Kívánom, hogy mindannyian találjatok képességeiteknek és érdeklődéseteknek megfelelő pályát, ahol örömmel és eredményesen tevékenykedhettek. **Azonban a szakmai karrierépítés közben** legyen időtök szereteteli családi életre is, hogy kiegyensúlyozott, egészséges és boldog felnőttek legyetek.

Kívánom, hogy a jövőbe vetett hittel, bizalommal és akarattal – no meg sok szerencsével lépjétek át a felnőttkor küszöbét. Erőfeszítéseiteket kísérje sok siker. Egyéni életetek legyenek boldog.

S, hogy ehhez mire kell mindig odafigyelnetek? Jó tanácsként egy óangol rigmus gondolatait ajánlom megfontolásra:

**„Szakíts időt a barátsággra – Ez az út a boldogsághoz,
Szakíts időt az álmokra – Ez repíti szekered a csillagokba,
Szakíts időt a szeretetre – Ez az istenek kiváltsága,
Szakíts időt körbetekinteni – Túl kevés az időnk az önzéshez,
Szakíts időt a kacajra – Ez lelünk muzsikája.”**

Kedves ballagók! **Higgyétek el**, most nemcsak a ti lelketek szomorú, nemcsak a ti szívetek dobog hevesebben, de szüleitek, tanáraitok és az itt maradó iskolatársaitoké is. Nehezünkre esik elengedni, búcsút inteni nektek, hiszen hiányozni fogtok az üressé váló tantermekből, folyosókról, a dolgoz hétköznapokból.

Hiányozni fogtok tanáraitoknak, diáktársaitoknak, de legfőképpen osztályfőnökeiteknek, hiszen velük alakult ki a legbensőségesebb, legközvetlenebb, legszorosabb kapcsolatokat:

- A 12. A osztályban Chriszt Gyula tanár úrral,
- A 12. B osztályban Keresztessyné Takács Mária tanárnővel,
- A 12. C osztályban Tömösváry Judit tanárnővel,
- A 12. D osztályban Paluskáné Muri Erika tanárnővel.

Köszönöm nekik a lelkiismeretes, szeretetteljes, odaadó munkát.

És kedves szülők!

Tudom, hogy most büszkén, de összeszoruló torokkal gyönyörködnek gyermekeikben, és nehezen tudják elhinni, hogy felnőttek, és rövidesen elhagyják a szülői házat. **Khalil Gibran indiai költő** szavaival szeretnék biztatást adni önöknek:

„Gyermekeitek nem a ti gyermekeitek.
Ők az élet önmaga iránti vágyakozásának fiai és leányai,
Általatosak érkeznek, de nem belőletek.
És bár veletek vannak, nem birtokaitok.

Adhattok nekik szeretetet, de gondolataitokat nem adhatjátok.
Mert nekik saját gondolataik vannak.
Testüknek adhattok otthont, de lelküknek nem.
Mert az ő lelkük a holnap házában lakik,
ahová ti nem látogathattok el, még álmaikban sem.
Próbálhattok olyanná lenni, mint ők, de ne
próbáljátok őket olyanná tenni, mint ti vagytok.
Mert az élet sem visszafelé nem halad, sem
meg nem reked a tegnapi.

Köszönjük, hogy iskolánkat érdemesnek tartották gyermekük nevelésére-oktatására. Reméljük, hogy rászolgáltunk a belénk vetett bizalomra. Köszönjük a sok segítséget, amellyel az intézmény munkáját segítették. **Kívánom**, hogy még nagyon sokáig alkalmuk legyen figyelemmel kísérni gyermekük életét, hogy részesei lehessenek szakmai és magánéleti sikereiknek, boldogulásuknak. **Ehhez kívánok** Önöknek nagyon jó egészséget és hosszú életet!

Kedves Tanártársaim!

Elhagynak bennünket a tanítványi arcok, szemek, mozdulatok, melyek olykor mulékony bosszúságot, olykor haragot, de legtöbbször igaz örömet, az önbecsülés, önigazolás tudatát, hitét hívták elő az érzékenységre hajlamos, de hivatásunk fontosságában makacsul hívó pedagógusi lelkünkben. A szívünkhöz nőtt fiatalokat útra bocsátva nem tehetünk mást, mint néhány jótanáccsal elengedjük őket.

Ezt teszem hát én is, Kedves ballagó diákok, elengedlek benneteket, de útravalóul a tarisznyátokba még egy ír áldást helyezek:

„Simuljon az út a talpad alá,
Mindig a hátad felől fújjon a szél.
Napsugár melegítse arcodat,
Lágy eső öntözze földjeid.
És amíg nem találkozunk újra,
Hordozzon Isten a tenyerén!”

Kedves végzős krúdysok! Mindannyiótoknak szeretettel övezett, hosszú, sikeres utat kívánok!

Kedves ballagó Diáktársak!

Olyanok vagyunk együtt, mint a friss hegyi patak kövei, amelyeket egymáshoz sodort a víz. Akik hosszú éveig csiszolták, formálták egymást, s akikből végül összeállt egy megismételhetetlen mozaikkép. Am ma a mozaik néhány darabja kihullik, továbbso-dorja a víz, és új akar formát öltetni.

Jó érzés a közösséghez való tartozás tudata. Ez az, ami társakat, kötődést és bizton-ságot ad a benne lévőknek. Nem az számít, hogy ki melyik osztály tagja volt, hanem az, hogy mind részei lehettünk a krúdys képnek.

Együtt alakítottuk ki ezt, melynek megformálásához szükség volt, mint minden művészetben, a természetes összhangra. Hiszen ti, jó barátok, meghallgattatok, figyeltetek ránk, bizalmat adtatok, jó szót, bátorítást. Sokszor beszélgettünk sikerekről, kudarcokról, csalódásokról és persze a szerelemről is.

A patak és a kövek összecsapásakor a patak kerül ki győztesen – nem az ereje, hanem a kitartása miatt. Így a közös beszélgetések során a víz erejével formáltuk egymást. S így, ha a világot nem is, de egymást megváltoztattuk. Köszönjük barátságotokat, a legszebb ajándékot, amit tőletek kaphattunk.

Most több mint száz irányba indultok el, mégis részei maradtok a krúdys mozaikképnek, amelyben tovább élnek a gimnazista létbe belépőt jelentő verébavatók, az izgalmas 24 órás kosárlabda mérkőzések, a családias osztálykirándulások, a hosszú lyukasórai beszélgetések, a kínos könyvtári tartozások és az egymást követő tanulmányi versenyek. S mindezek során felismerhettük, hogy kik is vannak köztünk: a kiemelkedő, életkoránál sokkal érettebb növendék, a kitűnő krúdys diák, a pályán a győzelemért végsőig küzdő sportoló, a hősszerelmes, a DÖK-ös és a bájos ifjú hölgy.

Az ifjúkor csúcsaira léptetek. Magatokban hordozzátok az ifjúság hármaskörét: az értelmet, a szépséget és a mosolyt. S ezekre most nagy szükségetek lesz. Egy új, tágas, ismeretlen mindenség nyílik meg előttetek. A Nagyvilágba kilépve, új emberekkel ismerkedve célotok már egy új kép készítése, amelybe azonban mindenki beilleszti az általa hozott emlékeket is.

Sören Kirkegaard írja: „Az életet csak visszatekintve lehet megérteni, de előretekintve kell végigélni.” Ne feledjétek az előző évek színeit, mert csak ezek birtokában lehet megteremteni és élvezni a következő, majd azt követő éveket.

Zárszóképpen bölcslet és okosat kellene mondanom, de olyat nehéz, ezért Exupéry szavait idézem: „Ha hajót akarsz építeni, ne csak a fát gyűjtsd hozzá, ne csak a lemezeket hajlítgasd, hanem mutasd meg, mily csodákat is nyújt a tenger, mit jelent megismerni azt.” Ha ezt megérted, a hajó elkészítése nem lesz nehéz.

A mai napig együtt gyűjtöttük hajónkhoz a fát, napról napra hajlítgattuk a lemezeket, mert ezek nélkül nem indul el a hajó, s a tenger csak vágy és vízió marad. Mára a ti hajótok készen áll, és kifut a nyílt vizekre.

Kívánunk jó utat a Tartalmas Élet, a Hivatás, a Humánus csodás tengerén!

Szokira Tamás
II. c

Tisztelt szülők, tanárok, diáktársaim!

Egyszer voltam, hol nem voltam, úgy he-
tedikes lehettem, amikor az unokatestvérem
iskolai történeteit hallgatva eldöntöttem: én
krúdys diák leszek! Már akkor megtetszett az
anekdotáiból süttö bohém vidámság. Aztán
jött az előkészítő, majd felvételi, és az első
verébtáboros tájékoztató a DÖK-től, amiről
már annyit hallottam. Egész nyáron a Veréb-
tábort vártam, majd eljött augusztus 15-e, és
leesett az állam. Ennyire jól szervezett, fiatal
és vidám csapatot még sosem láttam azelőtt.
Tudtam: közékük akarok tartozni. És így is
lett, első nap az iskolában megválasztottak
„DÖK-ösnek”. Az előző 4 évben ez a közös-
ség hihetetlenül sok élményt szerzett nekem.

Emlékszem például, hogy elsős korom-
ban milyen naivan tiszta lelkesedéssel segí-
tettem ott, ahol tudtam, és hogy mennyire
örültem, amikor rám bíztak valamit a na-
gyok. Úgy éreztem, hogy ha csak egy kicsit

is, de hozzájárultam valami jó dolog megszületéséhez. És most, negyedikesként, csodálatos
dolog ugyanezt viszontlátni az elsősök arcán. Az ember egy kicsit régi önmagát látja bennük,
és arra gondol, hogy milyen jó lenne újra azt a gondtalan, szabad életet élni.

De tudjuk, semmi sem örök, csak a változás. Egyszer mindennek vége szakad. Az itt töltött
4 illetve 6 évünk egyedi és megismételhetetlen még számunkra is. Sosem élhetjük újra ifjúsá-
gunk talán legszebb éveit, és ez az, ami miatt annyira értékesek és kedvesek nekünk. Ne szo-
morkodjunk tehát, hogy vége, hanem örüljünk annak, hogy átélhettünk ilyen dolgokat, és em-
lékezzünk rájuk szeretettel!

Évfolyamunk sokszínű, és nagyon különböző emberekből áll. Ám közös bennünk, hogy
krúdys éveinket Horatius „Carpe diem”-jének engedelmeskedve úgy használtuk fel jövőnk
megalapozására, hogy közben azért boldog és teljes életet éltünk. A tanulás mellett mindig ma-
radt időnk barátainkra, kikapcsolódásra, és volt lehetőségünk egy közösséggé kovácsolódnunk.

Ezt nagy mértékben az iskola szellemiségének, a Krúdys Szellemnek és a sokszínű diák-
életnek köszönhetjük. Elég csak a Verébtáborokra, a Verébatórokra, az osztálykirándulásokra
vagy azokra a híres-neves kosármeccekre gondolnunk, amelyek annyi közös élményt adtak
nekünk.

Örüljünk tehát annak, hogy ezeket a dolgokat átélhettünk, és köszönjük meg azoknak, akik
megteremtették mindehhez a lehetőségeket. Köszönet illeti szüleinket, akik mögöttünk álltak,
és támogattak. Köszönet illeti az iskolavezetést és az egész tanári kart. Amíg lehetett szabadsá-
got engedtek nekünk, és nem korlátoztak bennünket, de szigorúak voltak velünk, ha így kíván-
ták érdekeink, mert ami a legfontosabb: mindig a mi érdekeinket tartották szem előtt.

Szép volt, jó volt, de elmúlt.

Egyszer voltam, hol nem voltam, krúdys diák voltam.

Újfalusi László
12. A

12. A

Búcsúszó

„Az élet az, ami az érettségi után kezdődik – körülbelül ez a leglényegesebb elképzelés, amit a középiskola a diákba olt; ezért hagyják el a gyerekek az iskolát olyan érzéssel, mintha szabadságukat nyernék vissza, ahelyett, hogy meghiúsítottan éreznék: most búcsúznak el fiúkoruktól.”

(Karel Čapek)

Most búcsúzik fiúkorától. Nem négy, hanem tizennyolc évétől: barátoktól, tanároktól, szerelmektől... ismerős arcoktól... érzésektől... Az iskolafalaktól... a biztos fogódzóktól... a megszokott környezettől... krétaporos és krétapor nélküli évektől... Egy önálló és zárt világtól. Fiúkorától. Lánykorától.

33 ember, 33 különböző élet, amik kis időre keresztezték egymást, összefonódtak, és tágra nyílt szemekkel vizslatták „a többit”. „Akár én is lehetnék az a másik.” „Akár te is lehetnél én.”

A gyermekkor azért szép, mert őszintén elhisszük, hogy bármi lehet belőlünk: tűzoltó, katoná, vadakat terelő juhász vagy épp űrhajós. De nem is, rosszul mondom. A gyermekkorban az az igazán különleges, hogy mindez *egyszerre* lehet az ember. Az egyik pillanatban fodrász, a másikban már orvos, tanító és szakács. Az ember el sem bírja képzelni, hogy hány személyiség lakozhatott benne egyszerre. Hogy milyen sok életlehetőség közül választhatott. Hogy mennyire nyitott volt még a kérdés: mi lesz belőlem? Mert ez a sok ember mind ott volt bennünk; a léha költő, a fegyelmezett tudós, az erőből duzzadó kőműves... De melyik legyek én?

A gyermek egyszerre több ember életét éli; megadatott neki az a szabadság, hogy ne redukálja le magát egyetlen, jól körülhatárolt énré, foglalkozásra. Ez csak a felnőttek büntetése. Az évek múlásával valahogy elfelejtjük, hogy

hogyan kell űrhajót vezetni, homokból tortát sütni, juhainkat új legelők felé vezetni... De hogy lehet az, hogy valaminek, amit eddig tudtunk, egyszerre csak teljesen nyoma vész? Mi történik vele? Hová száll az a tizennyolc év? És miért?

Végül megfejtjük a talányt: felnőttünk. Mindenkiel megesik. A gyerekkor már nincs sehol. Hogy ő hagyott el bennünket, vagy mi hagytuk el őt, olyan ravasz kérdés, melynek felvetése nem ajánlatos, a megválaszolása pedig még kevésbé. Mindenesetre szép volt... a miénk volt... és mindig emlékezni fogunk rá.

Kívánjuk mindenkinek, hogy találja meg a saját életútját, és járja végig becsülettel – mert bár sok lehetőség közül választhatunk, de csak egy olyan élet van, melyet nekünk szántak.

Búcsúznak „meddő vágyainkból szőtt ábrándos légvárainktól”:

Szabó Péter, Paragh Gábor

12. B

A történet 2002-ben kezdődött, mikor több lelkes fiatal elme úgy gondolta, hogy a Krúdy Gyula Gimnázium falai között szeretné megalapozni jövőjét. E miatt hetente találkoztak az előkészítő szakkörökön, ahol az elmék fényezése mellett jutott idő baráti szálak szövésére is. A sikeres felvételi után 2003. szeptember elsején be is vették a hön áhított várat, az első emelet tizenkettes termét. Berendezkedtek, ez lett második otthonuk. Tanáraik eleinte nem nézték jó szemmel tevékenységeiket, a terem otthonosabbá tétele, azaz a dekoráció elkészítése is nézeteltéréseket okozott, ám bizonyos idő után megszokták egymást az új és a régi lakók, békében teltek a hétköznapiak. Az együtt töltött évek alatt igen nagy mennyiségű emlékanyagot halmoztak fel, az iskola hagyományait szorgosan ápolták, illetve újakat is alapítottak, melyek reményeik szerint tényleg hagyománnyá válnak. Vegyük például a nevezetes hármasszekerényt, melyben és mely előtt kártyapartik és nagy beszélgetések hagytak nyomot a falon és a csempén egyaránt rajzok, irományok, foltok formájában. Az aranyköpések feljegyzése a falra is rendszeressé vált, és egy idő után a dolgozatírás alatt éppen unatkozó tanár is jóízűen olvasgatta kollégája, az osztály vagy éppen saját félresikerült mondatait. A diákos jókedv, a kreativitás, esetleg az ironia lépten-nyomon megmutatkozott és megmutatkozik mai napig a társaság hétköznapi életében, illetve a rájuk hárult feladatok megoldásaiban, néha bizony nem kis bosszúságot okozva az iskola dolgozóinak vagy épp diáktársaik számára. Mindenki szívesen emlékszik a koncertekre, a színházban töltött estére, a 24-órás kosármeccekre, a verébtáborra, a közös túrákra és házibulikra. A második évi osztálykiránduláshoz különösen jó emlékeik fűződnek. A szalonnasütés és az ehhez nélkülözhetetlen táborTŰZ sem hiányozhatott, bár a lángok életre keltéséhez szükséges eszközök beszerzése igazán nehéz volt. ☺ Sajnos nem lehetséges minden élményt elmesélni, mert kódexeket lehetne megtölteni velük, valamint 50 évre titkosított részletek is akadnak. ☺ Az esetleges kérdésekkel kérjük forduljanak a résztvevőkhöz!

Köszönjük mindenkinek a közreműködést, türelmet és szeretetet, 5 év múlva ugyanitt:

12.B

12. C

cccccccccccc

„A búcsúzó nap fényébe fexünk”

40 fok van árnyékban és július is ezenkívül. 6 nap múlva meghúzzák a pontok határait. Most nyugalom van és örülés és nyár. Csak hát... Vége van.

A kis boríték – neved rajta, feladó Krúdy – megfakult. Elszakadt. Van helyette tarisznya. Szép kék. Van benne sok mosoly, sok könny. A szalagod, amit a szíved fölé tűztek. 33 mosoly. Az Ofő búcsúszavai.

Lyukasórás napsugarak és esőcseppek a ballagásról, virágszirmok és tekintetek. Mind a tiéd.

Biztos jut egy pötty is a 16-os termünk faláról. Viszed a dalokat a szerenádról. A babás-táncot, a pöttyösruhásat, a keringőt, a bált.

A tollat, ami a szerencsédet hozta írásbelin. A Krúdysblúzt =>. A 80 tételt és a borítékokat a szóbeliről. Az érettségi bizonyítványt.

A medencés-partys bankettünkről a jókívánságokat, a fényképeket, a pertut. Tanáraink tanácsait, az összes nagyvenőpercet.

Ennyi minden fér egy egészen kicsi tarisznyába. 4 év minden közös perce. Csak hát... Vége van. Kedves Ofő, kedves 12c!

„Ne sírj, mert vége lett,
mosolyogj, mert megtörtént!”

Tóth Krisztina

12. D

Egy bőrönddel

Egy bőrönd nagyon hasznos tárgy lehet az ember életében. Egy jó bőröndbe ugyanis belefér minden, amire szükségünk van, vagy szükségünk lehet.

Képzeljünk most el egy olyan bőröndöt, aminek úrtartalmát nem köbméterben, vagy literben, hanem években mérik. Mennyi kedves kis kacat, mennyi csúnya és szép kép fér egy hat év tágas bőröndbe! Igaziak.

Mostanra a hat év minden pillanata megtelt velük. Ideje hát becsukni a zárat, a kulcsra pedig vigyázzunk. Lehet, hogy nehezebb lesz cipelni, mint ahogy most látszik, hiszen ebbe a bőröndbe akaratumkon kívül kerülnek bele emlékeink. Nem mi döntjük el, hogy ez kell, az meg nem, így hát sok olyan is benne van, amire most talán nem is emlékszünk, vagy legalábbis nem tartjuk fontosnak. Éppen ezért néha majd lehet, hogy érdemes lesz kinyitni. Ki tudja, talán néhány, most szép színes képet akkor már észre sem fogunk venni. Másokat meg, melyek most valahol mélyen a bőrönd alján hányódnak, megtalálunk, és talán ezeket fogjuk majd szépnek látni, és talán azon kezdünk el tűnődni, hogy vajon hogyan kerülhették el idáig a figyelmünket. Sose lehet tudni. Ami biztos, az csupán annyi, hogy ami most abban a bőröndben benne van, abból már se elvenni, se hozzárakni többé nem lehet semmit.

*Hory Gergely
12.d*

NYUGDÍJAS-BÚCSÚZTATÓ

Dr. Szabó Józsefné

Kedves Ágika!

Érdekes érzés tölt el most, amikor tudom, hogy elköszönsz tőlünk és az aktív pályától. Mostantól főállású nagyit leszel a két kis unokád mellett, és bármikor szükség lesz a nagyira, te ott teremsz. Irigyellek is, meg nem is, hiszen egy szép és tartalmas, sokféle oktatási tevékenységet felölelő pályát fejezel be a mai napon.

Nemcsak pedagógus, hanem igazgatóhelyettes is voltál, így más oldaláról is megismerhetted a magyar közoktatás világát. Pályádat két középiskolában dolgoztad végig, és még ebben is a változatosság jellemez, hiszen a Kereskedelmi egy szakközépiskola, a Krúdy pedig egy gimnázium világát jelentette. Mindkét tárgyat taníthattad, sőt a Keriben magyart is volt szerencséd oktatni.

Tőled tudom, hogy nagy élményeid közé tartoztak az osztályfőnökségek, amelyből több is megadatott. Itt a Krúdyban az utolsó két alkalommal beugróként nem a legirigylésreméltóbb helyzetet vállaltál fel, mert mindig a segíteni akarás motivált.

Ez a legjellemzőbb munkád minden területén, az anyáskodó, szeretetteli segíteni akarás.

A mi kapcsolatunk az átlagos munkatársi kapcsolatnál is erősebb, hiszen 7 évig együtt dolgoztunk az iskolavezetésben is. A barátság mellett kicsit pótmamának is éreztelek, hiszen amikor 1997-ben elkezdtük az együttműködést, a lányom még ovis volt, és nehezen tudtam megoldani az iskolavezetői és anyai feladatok összehangolását, amiben mindig nagy szeretettel, kedvesen és gondoskodóan segítettél. Emlékszem a megbízott igazgatói időszak igen nehéz lelki tipródásaira, az általad a korábbi munkád során ellesett tapasztalatok átadására. Azt, hogy milyen helyzetben voltunk, csak mi tudjuk, de szerencsés természetednek köszönhetően a fárasztó agyalások ellenére is sok-sok humor és nevetés maradt meg a mindent megszépítő emlékezetben.

Köszönöm neked a sok kedvességet, gondoskodást, szeretetet, amiből én is és minden veled együtt dolgozó kolléga is részesülhetett. Kívánom, hogy jókedvű nagyiként sok örömben és boldogságban legyen részed, amihez nagyon jó egészséget kívánok.

Tóth István

Kedves Pista!

Nehezemre esik a nyugdíjazásodról beszélni, hiszen azon kevesek közé tartozol már a tanterületben, akit krúdys diákként is ismerhettem. Sokszor irigyeltem a húgomat, amikor otthon kiértékelve a tanerőket, mindig olyan szeretettel említette a nevedet. Még azóta is, ha elhangzik a neved, „ó Tóth Pityu, Ő egy tünemény!” a reakció.

A pedagógusok közül Te vagy az utolsó alapító tag, így a nyugdíjba vonulásoddal eltávozik az utolsó „mohikán”. 1969-től egy munkahelyen dolgozni igen ritkaság, de azt is jelezheti, hogy olyan jól érezted itt magad, hogy eszedbe sem jutott továbbállni. Annak a bizonyos krúdys szellemnek az egyik fő formálója voltál, és a szellemben továbbra is itt maradsz. Élő lexikonként fordulhattunk hozzád, ha iskolai események, személyek felkutatásáról volt szó.

A krúdys öregdiákokkal találkozáskor és az iskoláról beszélgetve, szinte mindig felteszik a kérdést: Tóth Pityu tanít még? És az igenlő bólintásra megindul a sztoriáradat. Tanítványaid közül bárkivel találkozom, a neved hallatán mindig elmosolyodnak, és olyan szeretettel emlí-

tik a nevedet, amit csak irigyelni tudunk mi fiatalabbak, és reménykedünk abban, hogy húsz-harminc év múlva majd talán rólunk is ilyen kedvesen érdeklődnek volt tanítványaink.

Elgondolkodtam, hogy bár már nagypapakorú (és valódi nagypapa is) vagy, mégsem a nagypapáság jellemző rád, hiszen ha rád gondolok, mindig a csibészes mosoly, a huncut, sőt néha kópé tekintet, a kettessel kezdődő személyi számúakról szóló viccek nagy számú ismerete, és félre nem érthető célzattal történő előadása jut eszembe. Bár találtál már 1-2 követőt az effajta filozófiához, de nekik még gyakorolni kell majd, hogy a mesterüket utolérjék.

Az itt töltött 38 év alatt több ezer tanítvány, osztályfőnökségek sokasága, rengeteg történet, sok-sok kolléga került föl a képzeletbeli filmszalagra, melyet időnként vissza-visszapörgetsz.

Hozzád is kötődnek szorosabb szálak a krúdys múltamban, hiszen a megbízott igazgatói időszakban elvállaltad az igazgatóhelyettesi munkát, amit a tőled megszokott precízséggel, mintaszerűen végeztél. Csaba a mai napig emlegeti, hogy olyan jókedvű nevetések azóta sem hallatszottak ki az igazgatói iroda falain keresztül, mint akkor, amikor együtt dolgoztunk, pedig nem volt egy könnyű időszak, hiszen akkor kezdődött a rekonstrukció 1. üteme, ami nem nevezhető leányálomnak. Hiányozni fogsz a csapatból, a nagy tekintélyű szakember, a csibészes mosolyú, jó humorú örökifjú, a nagy irodalmi műveltségű matekos, a mindig segítőkész kolléga.

Vigyázz magadra, és ősszel várunk óraadóként a változatlan tóthpistás humorral!

Répási Margit

A szuperérzékeny, örökké aggódó, nagyon sebezhető, hattyúlelkű, állandóan elvágódó és biztonságot kereső vívódó művészlélek, aki egy, vagy két századdal később született, mint amikor kellett volna. A romantikus hősnő, akiről már a mű elején sejteni lehet, hogy csak ál-doizat lehet, a kor, a család, a saját mércéjének, elvárásainak áldozata. Találj megnyugvást és egészséges békét!

Soltész Ferenc

A másik alapító tag, a nem pedagógus dolgozók közül az egyetlen ma már, aki az iskola alapításától itt dolgozik. Ha lehetne hűségdíjat adni, biztosan az elsőők között kapná meg.

Feri is emblematikus figurája a Krúdynak, nem is tudom elképzelni a Feri utáni időt. Nehéz lesz megszokni.

A Krúdy közi épületben, és itt is ő az, aki minden egyes csavar, szög, és vezeték helyét ismeri. Nem lehetett olyat kérni tőle, amit meg ne tudott volna szerelni. Sajnálom, hogy az ez évben felújított műhely előnyeit már nem élvezheti majd.

Az iskolaépületének őre, gazdája, védőangyala volt.

Régi krúdysokkal beszélgetve mindenki emlékszik Ferire, ami egy karbantartó munkája kapcsán nem túl átlagos dolog, de annyira része volt a gimnáziumnak, annyira ott volt mindenütt, és a 38 éve változatlanul a védjegyének számító szakállá minden diákban megmaradt.

Kívánom, hogy még sok éven keresztül tevékenykedjen otthona szépítésén és karbantartásán, erőben, egészségben. Időnként azért le lehet ülni kicsit megpihenni.

Tamás Mihályné Ilike

Nem túl régen dolgozunk együtt, de kedves, mosolygós és segítőkész személyisége hamar megszerettette. Az aula, különösen a szalagavatós próbák idején, valamint a problémás DÖK terem takarítása nem volt könnyű feladat, de mindig szép, igényes munkát végezt

A betegsége váratlanul ért minket is, és így a továbbiakban egészséget, aktív pihenést, sok örömet kívánok.

Kedves Ágika,

nekem jutott az a kedves feladat, hogy a munkaközösség tagjainak nevében néhány gondolatla-
lattal elbúcsúzzak tőled. Szívesen teszem ezt azért is, mert személyesen is sokat köszönhetek
neked, hiszen te voltál a némettanárom itt a Krúdyban és neked köszönhetem, hogy visszatér-
hettem ide, némettanárként. Jó volt újra találkozni veled, újra látni mindig mosolygós, kipirult
arcodat.

Most azonban búcsúznunk kell, de .diszkrétiséged, finomságod, segítőkészséged, amelyre
mindig számíthattunk, és amely nemcsak szaktanárként, hanem vezetőként is jellemzett, ve-
lünk marad.

Hogy szeptemberben újra felkerekedsz és elkísérsz minket Erkrathba, a német cserediákja-
inkhoz és ottani kollégáinkhoz, felelevenedik majd az a rengeteg türelmes munkád és segítő
empátiád, amely e cserekapcsolat létrejöttéhez és ápolásához nélkülözhetetlen is volt. Csak-
úgy, mint időt álló áldozatkészséged, melyet sok minden közt az is bizonyít, hogy kétszer is fel-
vállaltad egy-egy osztály osztályfőnökségének folytatását, amely nem volt könnyű és népsze-
rű feladat. De te értük csatáztál, a diákokért, megküzdve tapintatlanságukkal és pimaszságuk-
kal, mert tudtad, hogy az csak egy álca, mellyel a gyerekek igazából szeretetre, törődésre, oda-
figyelésre, emberi szóra áhítoznak. És nálad a legjobb ajtón kopogtattak a morzsikák. Merem
ezt állítani a tanári asztalon innen és túli tapasztalataimmal, emlékeimmel.

Kedves Ágika, minden ember egy csoda, egyszeri és megismételhetetlen, mert létének ér-
telme, folytatása van, gyermekeiben – és itt az összes tanítványodra is gondolok – és unokái-
ban. Egészségben eltöltött, mosolygós, kiegyensúlyozott életet kívánunk. Legyen sok öröme
a családjában, az unokákban, akikre most már végre sokkal több időt jut.

Jung gondolatával búcsúznunk tőled, fogadd szeretettel!

„Tisztelettel gondolunk vissza nagyszerű tanárainkra, de hálát azok iránt érzünk, akik meg-
érintették a lelkünket. A tanterv nagyon fontos, új ismeretanyag, de a melegség életfeltétel a
sarjadó növény és a gyermeki élet számára.” C. Jung

„Was sie ist und was sie war,
das wird uns erst beim Abschied klar”

*Holló Zsuzsa
tanár*

Kedves Tanár Úr, Pista!

Nehéz szívvel kezdtem el megírni ezt a köszöntőt, mert annyira hihetetlennek tűnt számomra, hogy ismét évvége van, ismét lezárjuk a tanévet, és ismét el kell búcsúznunk egy oly kedves kollégánktól. Azon kevesek közé tartozol, akit tisztelünk, de nem bálványozunk, akinek a véleménye mindannyiunk számára fontos és megfontolandó, aki keveset beszél, és mégis sokat mond, aki tanítványainak nem vizet oszt, hanem megmutatja a folyót.

Mert elsősorban és mindenekelőtt Tanítótól. A hosszú esztendő alatt tanítványok százainak mutattad meg a matematika, fizika és informatika szépségeit és nehézségeit. De talán nem ez a legfontosabb, hiszen jól tanítani sokan tudnak, hanem az, hogy tanítványaid igazán szerettek. Mert alapos voltál és felkészült, de mindig észrevetted, ha hetedik órán már nem tökéletes a figyelem, ha elveszítették a gondolatmenet fonalát, és figyeltél azokra is, akik nem a tanulmányi versenyek győzelméért indultak, hanem csak az egyszerű matematikai ismeretek elsajátításáért. Pedig versenyzőid is akadtak szép számmal, és tudom, nagyon sokat tettél sikerükért. Nagyon sokszor többet, mint amit bármelyikünk megtett volna.

Szomorúnak kellene lennem, de nem vagyok: nem hiszem, hogy ha nyugdíjas leszel, valami nagyon megváltozik, legfeljebb kissé más lesz. Végre lesz időd elolvasni a könyveket, melyeket még nem olvastál, és nyugodtan nézheted hajnal három óraker a holdfogyatkozást, nem kell aggódnod, hogy másnap munkanap, és több időd lesz a családon is. Egy kissé irigyelünk is ezért.

Nem tagadom, hiányozni fogsz mindannyiunknak, nemcsak mint tanár, hanem mint Ember is: a humorod, a lelkesedésed, a történeteid, az élményeid. Vajon kihez fordulunk majd kérdéseinkkel? Hiszen hozzád mindig fordulhattunk, és segítőkészen mindig válaszoltál is. Vajon ki tudja még a szakma kisebb-nagyobb titkait ebben a tantestületben? Vajon emlékszik-e még valaki arra, hogyan kell timsóval téves bejegyzést eltávolítani az iskolai iratokból? Bennünket is tanítottál, ötleteidet, módszereidet továbbvisszük. A legfontosabb, amit tanultam Tőled, hogy bölcs az, aki arra ébred, hogy kevésbé bölcs, mint tegnap.

Kedves Pista! Kívánunk Neked hosszú, érdekes és izgalmas nyugdíjas éveket egészségben, szeretetben. 2018-ban ismét Napfogyatkozás lesz Magyarországon. Számítunk Rád!

*Chriszt Gyula
tanár*

Kérdések?

Harminckilenc év vajon sok? No igen, az idő relatív, és a válasz attól is függhet, mire gondoljunk, ha ezt a nem tudom milyen időtartamot egy nem tudom milyen irányból nézzük. Még ha pontosítom azzal, hogy ez az én egyik fontos számom, amikor sincs határozott, egyértelmű válaszom.

Lehet esetleg visszafelé tekintgetve nagyon rövid? Talán. De ennyi évvel ezelőtt lett vége a gondtalan diákéletnek, a boldog, fedhetetlen egyetemi évekkel habosítva. Aztán egy év (részben) az alma máterben. És a többi? Az a harmincnyolc? Ha a kezdetén valaki csak megsejteti velem mindazt, amivé lett? Egy nagyon gyors döntést követő iskolaváltás, majd alig ismert új emberek és csak homályos elképzelések között belecseppenni valamibe, amitől egyesek óvtak, mások nem nagyon értették; miért? És amiből olyan, számomra alig megfogalmazható, inkább ködszerűen gomolygó, majdnem súlytalan, mégis hatalmas súlyú lebegés lett, amit nem tudok mihez hasonlítani, mert csak ez az egy van nekem. Meg lehet ezt érteni? Talán akik

most engem hallgatnak, azokban is van valami ehhez hasonló, és amit az elmúlt években együtt átéltünk, az lehet a magyarázat. Honnan is tudná rajtunk kívül más, mit jelent nekünk: elmesélni napról-napra, évről-évre mindazt, amit tudunk, vagy annak csak egy részét, amit egy-egy tantárgy megenged, és amit hozzá tudunk tenni?

És egy olyan kérdés, amit állítólag nem is lenne szabad feltenni: mi lett volna? Mi lett volna, ha marad a történelem és a latin az érdeklődésem középpontjában? (Kinek kell ma latin?) Mi lett volna, ha nincs az a fizika óra, ami után „észre lettem véve”? És ami után kevéssel egy olyan tudományhoz kapcsolódó szakkör következett, amelyben a távolságok, az évek, a csillagok, galaxisok csak semmitmondóan nagy számokkal adhatók meg, és ami miatt kinyílt előttem, és magával ragadott egy olyan világ, melyet addig alig ismertem, de aztán meg akartam ismerni. És ehhez kellett a matematika, a fizika és Debrecen. Nem tudom, mit vesztettem az elhagyott történelemmel, a latinnal, de tudom, mit kaptam a matematikától, a fizikától és az évfolyamtársaktól. Amiben bizonytalan vagyok: mennyire lehetett, mennyire tudtam úgy elmondani, hogy ne csak a mérhető eredmény legyen fontos a sok-sok tanítványnak? Megéreztek-e valamit az eredményhez vezető gondolatok szépségéből? Voltak-e olyanok, akiknek a lelke úgy fényesedett ki egy-egy összetett feladat sikeres megoldásánál, mint kavics a rajtuk átbukó hullámoktól?

És lehet, hogy ez a harmincnyolc év mégis inkább hosszú? Talán akkor, ha az események sorával mérem. Az első évek izgalmi, a névadó Krúdy Zsuzsával, szoboravató, a Szindbád ösbemutatója Latinovitscsal és Sára Sándorral, az egykori u.n. brigádlátogatások, a rengeteg kö-

telező rendezvény, a fakultáció, a szabad szombat, a számítógép, aztán az újdonság: a hatosztályosok, az izgalmak, amik a költözéssel és az azt követő időszakokkal jártak, az örömeink, a bánataink. Mérhetem a nagyon sok osztállyal, a nagyon sok diákkal, közöttük a feleségem és a gyermekeim, a nyolc saját ballagással. A sokat segítő egykori és mai gazdaságiakkal. Es azzal a nagyon sok tanárral, akikkel együtt dolgoztunk, akik közül nem egyre már csak én emlékszem, és a tablók. Akik nagyon fontosak voltak akkor az iskolának is, nekem is. Akiktől olyan vidám, jó hangulatú volt a tanári, mint mostanában is. És akikkel olyan különlegesen jól érezhettem magam, mint mostanában is. Akikről egy-egy komoly, vagy nem komoly beszélgetést követően megállapíthattam, hogy milyen sok okos ember fér el egy ilyen kis helyen, mint mostanában is.

Tudhatom hát, hogy hosszú, vagy nem ez a harmincnégy év? Abban vagyok biztos, amit nekem jelentett, és ami miatt kár, hogy vége. Hogy itt nagyon jól éreztem magam, és nem felelhetem sem a felnőttek kedvességét, sem a bizalommal rám szegeződő sok-sok ifjú szempárt.

*Tóth István
tanár*

**A
GIMNÁZIUM
DOLGOZÓI ÉS TANULÓI
A 2006/2007-ES TANÉVBEN**

Tantestület

Sallai Judit
ig.
biológia-földrajz

Dr. Tóthné
Kéner Beatrix
ig.h.
magyar-történelem

Chriszt Gyula
ig.h.
fizika-kémia

Petrilla
Árpádné
gazd. ig. h.

Ákos
Zsuzsanna
matematika-
fizika-filozófia

Barabásné
dr. Deme Zsuzsa
német-történelem

Bányai
Zoltán
magyar-történelem

Bereczki
Szilveszterné
német

Biczóné
Hajzer Ilona
német-technika

Csoba
Erika
testnevelés

Dobró
Tünde
angol-matematika

Fábrián
János
testnevelés

Farkas
István
testnevelés

Gergely
Tibor
biológia-földrajz-
számítástechnika

Gincsei
Tibor
matematika-fizika

Holló Zsuzsa
német

Huszti
Györgyné
német-magyar-
orosz

Kajatin
Béla
angol-orosz

Kalydy
Zsuzsa
könyvtáros

Katonáné
Cserepes Mária
matematika-
informatika

Keresztessyné
Takács Mária
matematika-
számítástechnika

Koncz
István
matematika-fizika-
számítástechnika

Konczné
Végh Leona
matematika-fizika

Kovács
Tibor
testnevelés

Oláh
Krisztina
kémia-fizika

Dr. Onderné
Szilágyi Tímea
magyar-történelem

Páll
Csilla
magyar-történelem

Paluskáné
Muri Erika
matematika-fizika

Tantestület

Prokob
Ildikó
magyar-történelem

Rák
Tiborné
angol

Répási
Margit
magyar-orosz

Dr. Szabó
Józsefné
német-orosz

Szegedi
Erzsébet
német-orosz

Szerényi
Róbert
történelem-földrajz

Szilágyi
Szilárd
ének

Tar
Ferenc
történelem-földrajz

Tóth
István
matematika-fizika-
számítástechnika

Tömösváry
Judit
angol

Vad
Mária
biológia-kémia

Varga
Szilveszter
matematika-fizika

Vass
Mihályné
angol

Gyermek- és ifjúságvédelmi felelős

Gerbár
Bernadett

Külső óraadók

Bakó
András
biológia

Birkó
Sándorné
magyar-történelem

Dienes
Róbert
magyar

Kecskeméti
Szilvási Zsuzsanna
magyar

Péter
Krisztina
rajz

Petrilla
Árpád
technika

Dr. Tóth
László
filozófia

Gazdasági és technikai dolgozók

Gazdasági hivatal

Dobos
Mihályné

Filkó
Józsefné

Berez
Lászlóné

Bodnár
Istvánné

Dóka
Jánosné

Lovas
Zoltánné

Titkárság

Horváthné
Venczel Ibolya

Nádasy
Csaba

Majoros
Attila

Majoros
Attiláné

Patai
Mihályné

Soltész
Ferenc

Büfé

Várnagy
Józsefné

Várnagy
Zoltán

Sulek
János

Szűcs
Jánosné

Tamás
Mihályné

Konyha

Bardi
Józsefné

Bongárné
Bartha Éva

Botos
Gyuláné

Kakuk
Mihályné

Nagy
Józsefné

Pataki
Miklós

Péter
Sándorné

Rác
Józsefné

Szilágyi
Ildikó

Vanczák
Lászlóné

Varga
Tibor Istvánné

Ádám
Zoltán

Albert
Krisztina

Antal
Zsófia

Bálint
Petra

Balogh
Gergő

Bányai
Levente

Béres
Kamilla Éva

Biszku
Levente

Bodnár
Gréta

Bogár
Csilla

Écsi
Emese

Egyed
Gyula

Farkas
Fanni

Garai
Gábor

Glückmann
Péter

Jakab
Erika

Katona
Ferenc

Konkoly
Richárd

Koselák
Edit

Krutilla
Csilla

Lovas
Kitti

Lőrinc
Zsombor

Magyar
Balázs

Malhazjan
Zsanett

Mikolai
Máté

Nagy
Balázs Richárd

Pauwlik
Zoltán

Ruzsa
Enikő

Sági
Adrienn

Szabolcsi
Roland

Szalánczy
Ákos

Szolnoki
Zsuzsanna

Tóth
Viktória

Zomborszki
Anett

Zsankó
Réka Sára

Ákli
András

Anka
Márk

Bacskai
Vivien

Bálint
Máté

Barta
Enikő

Burgony
Cintia

Csatlós
Ágnes

Drobni
Zsófia

Farkas
Tamás

Gódor
Ákos

Gyurkovics
Andrea

Hidas
Anna

Hörsik
Dorottya
Veronika

Jaeger
László

Kósa
Ferenc József

Kótyuk
Orsolya

Kukucska
Dániel Samu

Magyar
Tamás

Nagy
Emese Dalma

Nagy
Sebestyén

Németh
Hanna

Pál
Szabolcs

Palicz
András

Paluska
Ádám Balázs

Parragh
Péter

Plank
Ádám

Riskó
Márta Panna

Salamon
Gábor

Sándor
Flóra Gabriella

Seres
Tamás

Szabó
Soma Gábor

Szilágyi
Ábrahám

Tábori
Tibor

Terbócs
László

Várady
Márk

Zsukk
János Károly

Baksa
Noémi

Balogh
Erna

Balogh
Roland

Baráz
Róbert János

Bélteczky
Márton

Bokor
Bettina

Czap
István

Czuczor
Tardos Máttyás

Devera
József Bence

Dicső
Zoltán

Duleba
Döniz

Elek
Alexandra

Háda
Zoltán

Horváth
Marcell

Hrubó
Gergely

Keresztes
Bence

Kiss
Bence

Kovács
Máté

Kökényesi
Eszter

Ladányi
Ádám

Ling
Tamás

Lőrincz
Tamás

Miklós
Máté

Mokri
Dóra

Nagy
Ádám Zsolt

Nagy
Dávid

Papp
Klaudia

Petró
Bálint

Petró
Noémi

Rádai
Melinda

Rebák
Tamás

Szegő
Krisztina

Szollár
Gábor

Szücs
Krisztián Bulesu

Takács
László Balázs

Torda
Ádám

Angyal
Réka

Aradi
Zsófia

Bagoly
Bettina

Balogh
Marianna

Bódi
Anna

Bolló
Barbara

Bujdos
Réka

Bukovenszki
Tamás

Cserepes
Zita

Csobolya
Nóra

Erdei
Eszter

Fekete
Szabina Nóra

Fintor
Edina

Kecván
Nándor

Kocsis
Alíz

Kókai
Judit

Kósa
Mariann

Kota
Gabriella

Kruppa
Teodóra

Kurucz
Tamás Sándor

Lásbas
Fanni

Lakatos
Gergő

Lipcsei
Renáta

Móri
Dorottya

Nagy
Kitti

Paraicz
Tamás

Paszerbovics
Krisztián

Ricz
Gábor

Sónyák
Ádám

Szabó
István

Szegedi
István

Takács
Viktória

Törő
Imre

Veres
Dóra Eszter

Veress
Roland

Zsiros
Rita

Bíró
József

Bor
Bernadett

Csimbók
Zsolt

Drevenyák
Eszter

Földes
Zsuzsa

Gaál
Boglárka

Gerhard
Gábor

Haizer
Norina

Hudák
Emese

Jakab
Márton

Kazsik
Tamás

Kiléber
Ágnes

Kiss
Máté Zoltán

Kovács
Kamilla

Kovács
Loretta

Lencsés
Anita

Marján
László

Mészáros
Melinda

Molnár
Ádám

Nagy
Lajos

Názon
Sándor

Papp
Levente

Suller
Zoltán

Szabó
Ádám

Szabó
Krisztián

Szerényi
Tibor

Szilvai
Zsolt

Szitás
István

Tapolcai
Réka

Tímár
Hajnalika

Tóth
Nikolett Ágnes

Ujvári
Panna

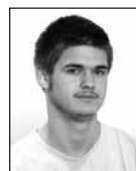
Varga
Dániel

Verdes
Ádám

Zsoldos
Zsanett Melinda

Bajusz
Edit ZsófiaBálint
RenátaBarta
Bettina ArankaBezzegh
Dóra RékaBíró
ZoltánBorsodi
BarbaraCzeglédi
FruzsinaDajka
FruzsinaDezső
Marcell IstvánGaramvölgyi
DóraGiba
RóbertHadászi
EszterHegedűs
HajnalkaKapu
TiborKiss
AttilaKiss
GergőKiss
NikolettaKönnyű
DávidKrisztyán
RékaKukucska
PéterMartinovszky
ZsófiaMáté
Kinga VirágMikula
Gergő JánosMolnár
LillaMolnár
TímeaMult
ÁkosMüller
JánosOnder
PéterPallai
EmesePólya
Zsuzsanna MálnaRác
VirágSzabó
RichárdSzolomájer
TiborTárczy
Tamás AndorTóth
Evelin RékaVarga
GyörgyVén
Péter

Bak
AdriennBalázs
BálintBalla
TamásBarócsi
MáriaBartus
BarbaraBéli
MarcellBodnár
TiborBoros
ÁrpádÉles
DánielFehér
BalázsHankószky
TündeHenzsel
HenriettHollós
LeventeHuri
DávidHuszár
IstvánHvozdk
AntalKedves
LászlóKovács
DávidKrisztián
MátéKukk
MiklósLosonczi
DalmaLukucz
ZsófiaMészáros
ÁkosOrosz
ÁkosRévész
RolandRóka
PéterSoltész
EszterSüveg
Mihály TamásSzabó
IngridSzabó
RóbertSzemerey
JankaSzerényi
TamásTakács
ErnőTamás
Bence PéterVógel
Bálint

Bánhidi
Edit

Bánszki
László

Bántszky
Richárd József

Bányik
Krisztián

Fischer
Nándor

Franczel
Péter

Gégény
Anett

Gombás
Bence

Hegedűs
Sándor

Hegyes
Ákos

Kelemen
Csilla Krisztina

Kelemen
István

Kiss
Gergő

Kozák
Tamás Gyula

Kuczmozg
Zita

Lénárt
Lea

Leskó
Ádám

Leveleki
József

Márton
Dalma

Meggyesi
Veronika

Nagy
Erika

Nagy
Zoltán

Oláh
Tímea

Orbán Szilágyi
Ákos

Papik
Ádám

Pásztor
Máté

Pólistyák
Miklós

Sipos
Evelin

Smid
Dávid

Soltész
Evelin

Szendrei
Dorottya

Szilágyi
Krisztina

Varkoly
Gréta

Vegera
Tamás

Zomborszki
Mónika

Agárdy
BalázsAnka
MátéAranyász
AndreaBabicz
TamásBalogh
EdinaBarkaszi
AttilaBorbély
EmeseBurgony
LillaCsoma
AndreaDobó
EszterEgri
Zsuzsanna EszterFekete
OrsolyaHajdu
MelindaImre
AlexandraJakab
DánielJászai
DávidKácsor
EnikőKatona
NikolettaKatona
SzilviaKépes
EnikőKomjáthy
OrsolyaKőröczki
ZsoltKristófi
EnikőMaráz
AnitaOszlászki
ZsanettRozsnyai
BeatrixSipos
Attila GergelySvéda
SzilviaSzabó
FerencSzenefeld
SzilviaSzkita
EnikőTóth
EmeseVarga
ÁdámVida
GabriellaZsiros
Dániel

Alvaro Hernan
Palomeque
GarciaBaráth
AngélaBaricska
DánielBíró
AnnamáriaBojti
IstvánBuzga
ViktorCzirják
ZsuzsaDudlák
TamásFehér
ZsoltFerenczi
MónikaGarai
MártaGazda
KristófGombkötő
ÁdámJuhász
LillaKarácsonyi
GyörgyiKovács
Nóra OrsolyaLudrik
BalázsLukács
PéterMagyar
TímeaMínya
RékaMolnár
BoglárkaPetics
MilánPregh
AndrásRábai
ValériaSereg
AndrásSivi
AnnaSzakács
KrisztinaSzatmári
Ágota FruzsinaSzerafin
Ágnes KataSzláma
Bence AndrásTóth
PéterTóth
Péter ÁdámTörköly
Tamás MátéVarga
Nikoletta JuditVasenszki
DóraVégh
Csaba JózsefZsíros
Gina

Bélteczky
Mihály

Beregi
Beáta

Biró
Ádám

Birtók
Lili

Bodnár
Mihály

Csempesz
Krisztián

Dakó
Balázs

Dézsi
Ádám

Fabók
István

Földesi
Bernát

Hankószky
Enikő

Hullár
Dávid

Jandek
Csaba

Kiss
Zsolt

Kolozi
Barnabás

Kosztin
Flóra

László
Blanka Viola

Ling
Bertold

Lipcsei
Gábor

Lippai
Gábor

Lordovics
Enikő

Molnár
Dániel

Paládi
Tünde

Pálóczi
István

Pösze
Gábor

Rebák
Tibor

Sipeki
Sándor

Szabó
Szilárd

Szepesi
Viktor

Szilágyi
Bence

Szollár
Balázs

Udvari
Zsolt

Veres
Péter

Vinnai
Attila Zsolt

Balogh
Zita Tünde

Bartha
Orsolya Ilona

Becske
Zsolt

Bor
Mihály

Bugir
Zoltán

Daróczy
Natália

Fintor
Gabriella

Gulácsi
Gabriella

Hraskó
János

Juhász
Ildikó

Kiléber
Imre

Komor
Szilárd

Kovács
Gergő

Kovács
Zsuzsa

Kőhegyi
Eszter

Kucsá
Gergő

Kulja
András Tivadar

Madácsi
Dávid Béla

Magyar
Gábor

Majercsák
László

Margitics
Marcell

Molnár
Evelyn Ágnes

Mosolygó
Márta

Neuzer
Réka

Novák
György

Proseníkov
Anita

Róka
Eszter

Sajben
Zsuzsa

Szabó
Zsannett Magdolna

Tar
Ferenc

Tóth
Anett

Turgyán
Luca Xénia

Udvari
Ágnes

Végső
Barbara

Virányi
Ágnes Kinga

Zomborszki
Zoltán Péter

Agárdy
Zsófia

Andó
Anett

Asztalos
András

Balogh
Brigitta

Banner
Balázs

Bogdány
Tamás

Csokonay
Ákos

Fiák
Márton

Gaga
Zsanett

Gergely
Gabriella

Gonzálvez
Marcell

Görög
Eszter

Hajdú
Eszter Leila

Hudák
Tamás

Komlóssy
Ádám Zoltán

Kovács
Réka

Kozma
Panna

Körmendy
Flóra

Lakatos
Flóra

Nagy
Kitti

Nagy
Zoltán Akos

Ökrös
István

Ősz
Edina

Palkó
Zsófia

Rezsőfi
Zoltán

Romanovics
Szandra

Rusin
Rita Brigitta

Servais
Jessica Sonia

Steiber
Dóra

Szigeti
Katinka
Boglárka

Szokira
Tamás

Szűcs
Lívía

Tóth
Anita

Tóth
Máté

Varga
Bálint Dávid

Varga
Nóra

Ajtay-Horváth
Viola

Babici
Patrick

Blázsik
Márta

Bornemisza
Anna

Cseh
Beáta

Csonka
Réka

Dombrády
Gábor

Erfán
Ágnes

Fehér
Mirjam

Galambos
Ágoston

Gucsá
Magdolna

Gulácsi
Marietta

Kerekes
Nóra Csilla

Komlóssy
Krisztina

Lipták
Attila

Martinovszky
Fruzsina

Melczer
Roland

Nádasi
Máté

Orosz
István

Paluska
Balázs Márk

Petruska
Hedvig

Pocsai
Csaba

Polányi
Edit

Polonkai
Éva Katalin

Rácz
Anita

Reha
Ágnes

Simon
Eszter

Sylvester
Ágnes

Szathmári
Eszter

Tóth
Brigitta

Tóth
Dávid

Tóth
Erika

Tóth
Zsófia Hajnalka

Veczán
Éva

Virányi
János

Andorkó
GáborArzenovics
ÁdámBalassai
BoglárkaBalácsi
PéterBarta
AttilaBóka
BélaElek
DiánaHadházi
TiborJuhász
EvelinJuhász
GyörgyKazinczi
FerencKorpai
KatalinKosztin
IstvánKrajnyák
PéterKruták
Zsófia AnettKukucska
GergőMecsei
BoglárkaMihalkó
PéterMirkó
ZsoltNagy
ÁgnesNagy
DávidPálfi
AttilaPályka
LillaParagh
Gábor GyörgySzabó
PéterSzakmár
Ferenc DánielSzilvai
LászlóTardy
ZoltánÚjfalusi
LászlóVeréb
SzabolcsZalatnay
ZsoltZsilkin
GáborZsíros
Gábor

Ábrán
Szabolcs

Árokszállási
Anikó

Bákány
Bernadett

Balogh
Tamás

Bernáth
Réka

Czíkó
Kitti

Czuczku
Ágnes

Csikós
Ádám

Deák
Beáta

Emri
Péter Soma

Fülöp
Norbert

Gaál
Balázs

Hauser
Zsófia

Himer
Boglárka

Kaluha
Éva

Koncz
Tímea

Kóncsos
Gábor

Kovács
Tamás

Lakatos
Dolóresz

Losonczi
Alexandra

Mátyás
Andrea

Molnár
Zsombor

Nagy
Máté

Orosz
Kitti

Pék
Ádám

Pető
Anita

Pócsi
Dóra

Prikosz
Dániel

Szabó
Zsófia

Szilágyi
Zsuzsa

Szödényi
Annamária

Sztercsa
Tamás

Tóth
Luca Ilona

Veisz
Brigitta

Balogh
GáborBaráth
ZsuzsannaCzene
MariannCsabai
SzabinaDoszpoly
VivienEnyedi
PéterErdős
AttilaErményi
Péter ZoltánFadel
NadinFile
Zsófia KrisztinaGáspár
ZsanettGörgényi
JuditHorváth
AnnamáriaImre
KatalinJuhos
Árpád AttilaKiss
AnnaKovács
ÁgnesLadányi
LillaLászló
DalmaMárkus
MilánMisák
GabriellaMolnár
TiborPalásthy
IstvánPapp
IstvánPásztor
JózsefRudolf
ZoltánSomogyi
TündeSzabó
KatalinSzakadati
GyöngyiTóth
KrisztinaVári
IstvánVathy
AndreaVidoven
Edit Anna

Andó
GergelyBabicz
BarbaraBerta
CsabaBorsodi
BrigittaCservenyák
DóraCsorba
KittiDávida
EszterErdei
GáborFüle
JuditGörbedi
VirágGreksza
BalázsHajzer
Gábor SámuelHorváth
Tibor PéterHory
GergelyHuszár
EdítKára
LászlóKerek
DánielKrisztyán
GyörgyiLippai
ZoltánMakrai
MártonMárkus
BarbaraMóricz
ÁkosNádasi
EszterNagy
AdriennNagy
JuditNevelős
MiklósOláh
DávidPetics
IstvánRác
IstvánSipos
RolandSuller
GergőSvéda
BalázsSzilvási
Virág AnnaTóth
Beatrix LujzaTóth
BernárdVarga
BalázsVirág
Anita

Tartalomjegyzék

Hihetetlen	3
Mint szél a port... ..	5
Az iskola története	7
The history of our school	8
Kurze Geschichte der Schule	9

ÉVFORDULÓK – ESEMÉNYEK

50 éve történt	
1956 jelentése	10
1956 és az irodalom	13
Magántörténelem	17
A rettegés barlangjában	20
200 éve történt	
Gróf Batthyány Lajos portréja	22
125 éve történt	
De ki az a Schneider Fáni?	25
Egy látogatás emlékére: Iskolánkban járt Braun György, holokauszt-túlélő	27
XVI. Magyarországi Angol Nyelvű Diák Drámafesztivál	32

A KRÚDY MŰHELYÉBEN

Nyelvművelőink 2006/2007-ben	36
Beszédművelés a középiskolában	36
„Nem sokaság, hanem lélek...”	39
Nyelvművelés	41
„Verecke híres útján...”	42
Épülésünkre	
Érettségi dolgozatok 2007	44
Dolgozatokban olvastuk... ..	50
Íródiák-szemezgető	52
Könyvtárban	
Iskolai Könyvtári Világnap 2006	58
A nyertes pályaművek	59
Egy gimnázium „marketing” tevékenysége	63

KRÚDYSOK A NAGYVILÁGBAN

Osztálykirándulás Erdélyben	68
Franciaországban voltam	72
Valami Amerika	74

CSEREKAPCSOLATOK

Hab a tortán recept	76
„...bin angekommen!” – egy hosszú utazás vége	78
...Ha kérditek idehaza: Na milyen volt Dánia?	80
„...énekeljük el azt, hogy vége...”	84

AZ IFJÚSÁG LAPJAI

2006-2007, avagy a DÖK éve	86
Boldogkő várának krónikája	88
24	90
Életmozi leperreg, avagy mi lesz veled emberke?	92
Hogyan szervezzünk osztálykirándulást?	96
Aranyköpések	98
Metamorfózis	100

PRO MEMORIA

Képes-lapok magunknak	105
-----------------------------	-----

A TANÉV ESEMÉNYEI	121
--------------------------------	-----

VERSENYEK, EREDMÉNYEK

Versenyeredmények 2006/2007-es tanév	125
Sporteredmények 2006/2007	131
Az osztályok rangsorolása a tanulmányi eredmények alapján	139
Kitüntetettjeink	140

ÜNNEPI PILLANATOK

Ballagás 2007.	143
Harmadikos búcsúztató	146
Negyedikes elköszönés	147
12. A – Búcsúszó	148
12. B	149
12. C – „A búcsúszó nap fényébe fexünk”	150
12. D – Egy bőrönddel	151
Nyugdíjas-búcsúztató	152
Kedves Ágika!	154
Kedves Tanár Úr, Pista!	155
Kérdések?	156

A gimnázium dolgozói és tanulói a 2003/2004-es tanévben	159
--	-----

„ENNEK A VÁROSNAK VOLTAM AZ ÍRÓJA...”

ITT SZÜLETETT

KRÚDY GYULA

1878. OKTÓBER 21-ÉN

HÁLÁS MEGEMLEKEZÉSSSEL

NYIREGYHÁZA VÁROS LAKOSSÁGA

1963. MÁJUS 12.

...KÜZDENI, FELRAGYOGNI,
GYŐZNI A VIZEN! EZ AZ ÉLET,
NEM AZ ÜLDÖGÉLÉS A KIKÖTŐBEN!